STREDA 7. OKTÓBRA 2009

PREDSEDÁ: PÁN BUZEK

predseda

(Rokovanie sa začalo o 15.00 hod.)

1. Pokračovanie prerušeného zasadania

Predseda. – Otváram zasadnutie Európskeho parlamentu, ktoré bolo prerušené vo štvrtok 17. septembra 2009.

2. Vyhlásenia predsedníctva

Predseda. – Dámy a páni, na začiatku dnešného plenárneho zasadnutia by som rád povedal niekoľko slov o referende, ktoré sa uskutočnilo minulý piatok. S výsledkom som veľmi spokojný. Bol to veľký deň pre Írsko a veľký deň pre Európu.

(potlesk)

Rád by som povedal, že keď sa oznámil výsledok, bol som na druhom konci Európy, na Sicílii. Výsledok tam prijali rovnako, ako ste ho prijali vy – s potleskom. Na mnohých iných miestach v celej Európe sa ľudia tiež tešili z írskeho výsledku. Íri vyslali jasný signál, že chcú byť naďalej v centre zjednoteného kontinentu. Míle buíochas do mhuintir na hÉireann. Tisíckrát vďaka a gratulujem k výsledku referenda. Povedal som to po írsky, možno nie veľmi presne, ale takto to viac-menej znie.

Európska únia ukázala, že vie načúvať oprávneným obavám svojich občanov a primerane reagovať. Záruky dané Írsku sa ukázali byť uspokojivé a presvedčili voličov, že Lisabonská zmluva bude prínosom pre ich krajinu. Bolo to víťazstvo pre občiansku spoločnosť a je to dobrý argument v pokračujúcej diskusii v ostatných členských štátoch.

Chcel by som zdôrazniť významnú úlohu, ktorú zohrali zamestnávatelia, odbory, organizácie poľnohospodárov a rybárov a tiež cirkev a vedúci spoločenskí predstavitelia. Pomohlo to zvíťaziť v referende.

Chcel by som tiež zablahoželať írskej vláde a opozícii a tiež jednému z mojich predchodcov Patovi Coxovi, ktorý viedol kampaň Írsko za Európu. Blahoželám Patovi Coxovi.

(potlesk)

Som presvedčený, že proces ratifikácie bude pokračovať a bude úspešne zakončený v zostávajúcich dvoch členských štátoch. Dostal som uistenie od prezidenta Poľska, že teraz, keď írske referendum prinieslo pozitívny výsledok, bezodkladne podpíše Lisabonskú zmluvu.

(potlesk)

Dúfam, že prezident Václav Klaus urobí to isté hneď, ako český Ústavný súd rozhodne o všetkých zostávajúcich pochybnostiach.

Cieľom Lisabonskej zmluvy je pripraviť Európsku úniu na výzvy 21. storočia. Musíme sa vyrovnať s obavami občanov týkajúcimi sa otázok v oblasti energetiky, rastúcej nezamestnanosti, prisťahovalectva a zmeny klímy. Budeme musieť konať spoločne tak, ako sme to urobili veľakrát v minulosti a nesmieme zabudnúť, že kľúčom k úspechu je zásada európskej solidarity.

Pred nami je veľa práce, ale teraz máme základné nástroje, takže ich neváhajme použiť.

Chcel by som povedať ešte jednu dôležitú poznámku k írskemu referendu. Nemôžeme zabudnúť na tých, ktorí hlasovali proti. Stalo sa našou tradíciou myslieť na všetkých Európanov a rešpektovať ich názory a ich právo na odlišný názor. Tí, ktorí hlasovali proti, nám chcú tiež niečo povedať. Chcú nás o niečom presvedčiť a čo je najdôležitejšie, chcú nás pred niečím varovať. Prijímame toto varovanie a tiež zohľadníme ich hlasy, ale nesmierne nás teší, že jasná väčšina Írov povedala áno a že podporujú spoločnú Európu. Ja osobne som

odhodlaný intenzívne pracovať, aby som vám pomohol získať pocit, že naša spoločná Európa je aj vašou Európou a že príbeh budúcnosti Európy napíšeme spolu.

***

Chcel by som prejsť k dvom ďalším záležitostiam. Sú to smutné záležitosti.

Chcel by som pripomenúť veľkú tragédiu a takto si uctiť obete zosuvov pôdy v okolí Messiny na Sicílii. V mene Európskeho parlamentu som už vydal vyhlásenie vyjadrujúce našu úprimnú sústrasť rodinám a priateľom. Bol som v tom čase v Taliansku a verejne som vyjadril úprimnú sústrasť našim priateľom, partnerom a všetkým Talianom.

***

Predtým, ako začneme, by som tiež chcel pripomenúť skutočnosť, že dnes si pripomíname tretie výročie smrti ruskej bojovníčky za ľudské práva, novinárky Anny Politkovskej. Jej vrahovia stále neboli postavení pred súd. Anna však nie je jedinou obeťou. Pripomeňme si pri tejto príležitosti aj ostatných spoločenských aktivistov, ktorí boli zavraždení v posledných troch rokoch.

William (The Earl of) Dartmouth (EFD). – Vážený pán predseda, keď ste nám vo svojom prejave povedali, že kandidujete za predsedu Európskeho parlamentu, povedali ste, že budete veľmi objektívnou postavou a objektívnym predsedom. Musím povedať, že ste práve vystúpili s prejavom o írskom referende – vstal som, keď ste hovorili, ale boli ste zahĺbený do svojho textu. Bol to jeden z najsubjektívnejších a najzaujatejších prejavov, aký som kedy počul, a nevhodný pre objektívneho predsedu.

(zmiešané reakcie)

Predseda. – Asi ste nepočuli celý môj prejav.

(potlesk)

- 3. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu
- 4. Presun finančných prostriedkov: pozri zápisnicu
- 5. Zaslanie textu zmlúv poskytnutých Radou: pozri zápisnicu
- 6. Opatrenia prijaté v následnosti na pozície a uznesenia Parlamentu: pozri zápisnicu
- 7. Predložené dokumenty: pozri zápisnicu
- 8. Otázky na ústne zodpovedanie a písomné vyhlásenia (predložené dokumenty): pozri zápisnicu
- 9. Žiadosť o zbavenie poslaneckej imunity: pozri zápisnicu
- 10. Zloženie výborov a delegácií: pozri zápisnicu
- 11. Korigendum k textu prijatému Parlamentom (článok 216 rokovacieho poriadku): pozri zápisnicu
- 12. Program práce

Predseda. – Konečné znenie návrhu programu práce, ktorý navrhla Konferencia predsedov na svojom zasadnutí 17. septembra 2009 v súlade s článkom 137 rokovacieho poriadku, bolo rozdané.

Správa pani Bauerovej o organizácii pracovného času osôb vykonávajúcich mobilné činnosti v cestnej doprave bola zamietnutá po hlasovaní vo výbore.

Okrem toho nasledujúce správy neboli predložené včas:

- správy pána Bögeho

o mobilizácii Fondu solidarity EÚ: Taliansko, zemetrasenie v regióne Abruzzo a

o mobilizácii Európskeho fondu na prispôsobenia sa globalizácii: Nemecko – odvetvie telekomunikácií a

– správa pani Haugovej – Návrh opravného rozpočtu č. 9/2009: zemetrasenie v Taliansku.

Tieto štyri správy boli preto vyradené z programu práce.

Alain Lamassoure, predseda Výboru pre rozpočet. – (FR) Vážený pán predseda, čo sa týka dvoch správ o použití Fondu na prispôsobenie sa globalizácii v prospech telekomunikačného priemyslu v Nemecku a Fondu solidarity z dôvodu tragédie, ktorá sa stala v regióne Abruzzo v Taliansku, Výbor pre rozpočet prijal tieto štyri správy začiatkom týždňa, avšak nie včas, aby mohli byť pripravené preklady. Chcel som len opraviť to, čo ste povedali: tieto správy boli prijaté vo výbore. Neexistuje žiadna právna prekážka. Boli dokonca prijaté jednomyseľne.

Predseda. – Ďakujem za túto poznámku. Je to dôležitá poznámka. Napriek tomu tieto správy nie sú na programe práce, pretože ešte nie sú preložené. Nebol dostatok času. Úplne s vami súhlasím. Prepáčte. Zašiel som príliš ďaleko vo svojom prejave.

Pred vyhlásením pána Lamassoura som predložil dva návrhy na zmeny. Prvý návrh bol, aby sa vyhlásenie Rady o situácii v Guinei zaradilo do programu ako bod č. 2. Druhý návrh sa týkal hlasovania o návrhoch uznesení o odškodnení cestujúcich. Chcel by som sa opýtať, či sú k týmto záležitostiam nejaké návrhy. Nechceme spôsobiť zmätok v jednotlivých bodoch.

Barbara Matera (PPE). – (*IT*) Vážený pán predseda, dámy a páni, ako členka Výboru pre rozpočet a tiež v mene pána La Viu by som sa chcela len v krátkosti ujať slova, aby som vyjadrila naše sklamanie z odloženia hlasovania o mobilizácii Fondu solidarity pre región Abruzzo. Hlasovanie sa odložilo o dva týždne a uskutoční sa počas zasadnutia v Štrasburgu.

Hoci si uvedomujeme, že pre to existujú technické príčiny, tiež vieme, že niektorí ľudia stále žijú v stanoch a L'Aquila a región Abruzzo patria medzi najchladnejšie oblasti v Taliansku.

Chceme jednoducho zdôrazniť dôležitosť zmeny a zefektívnenia postupov pre mobilizáciu tohto fondu.

Predseda. – Musíme postupovať v súlade s rokovacím poriadkom. Bolo náročné urobiť preklady v takom krátkom čase a pravidlo, ktoré v takomto prípade uplatňujeme, je odloženie záležitosti. Je mi to tiež veľmi ľúto, ale chcel by som, aby sme sa posunuli a pracovali podľa programov bod za bodom, pretože inak skončíme v obrovskom zmätku.

Pred chvíľou som sa pýtal na dve veci: vyhlásenie Rady o situácii v Guinei a hlasovanie o návrhoch uznesení o odškodnení cestujúcich. Sú k tomu nejaké otázky?

Nie sú žiadne otázky. Diskusia sa skončila.

(Parlament schválil tieto návrhy.)

Gianni Pittella (S&D). – (*IT*) Vážený pán predseda, ospravedlňujem sa, že sa vraciam k téme Abruzzo. Je pravda, že všetci máme úctu voči ľuďom, ktorí trpia následkami zemetrasenia. Nemôžeme však len oslavovať, keď sa dejú veci, a nereagovať, keď je v našich možnostiach niečo urobiť.

Súhlasím s pani Materovou a vyzývam Parlament, ktorý ostáva zvrchovaným, aby v prípade potreby schválil uvoľnenie Fondu solidarity aj bez prekladu. Nemyslím si, že by mali existovať takéto problémy, keď musíme riešiť tragické situácie.

(potlesk)

Predseda. – Dámy a páni, tieto poznámky boli veľmi dôležité. Musíme tieto problémy prekonať. Opýtam sa prekladateľskej služby, či je možné dodať niektoré kľúčové preklady do zajtra, a potom môžeme zajtra aj hlasovať. Je to veľmi naliehavé rozhodnutie.

(potlesk)

Samozrejme, je to proti našim pravidlám, ale myslím si, že tentoraz by sme to mali urobiť, takže sa to zorganizuje.

***

(PL) V súvislosti s vyhlásením Komisie o slobode informácií v Taliansku som dostal žiadosť od Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov), aby sa tento bod stiahol z programu práce.

Joseph Daul, v mene skupiny PPE. – (FR) Vážený pán predseda, v mene Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) vyzývam Parlament, aby vydal vyhlásenie o stiahnutí rozpravy o slobode tlače v Taliansku a potom o hlasovaní o uznesení na tú istú tému. Každý človek dobrej viery vie, že skupine PPE je veľmi blízka obrana slobody slova a slobody tlače.

(protesty)

(potlesk)

Prosím, rešpektujte moju slobodu prejavu. Ja som ju v tomto Parlamente vždy rešpektoval a vždy som rešpektoval svojich spoluobčanov tu v Parlamente.

(potlesk)

Z tohto dôvodu sme urobili všetko preto, aby sa Charta základných práv stala záväznou podľa Lisabonskej zmluvy. Rozprava naplánovaná na zajtra sa však zameriava len na jednu krajinu a nezahŕňa otázku slobody tlače v Európe, o ktorej sme pripravení viesť podrobnú rozpravu. Skupina PPE odmieta dovoliť, aby sa tento Parlament stal miestom, kde sa vyrovnávajú čisto vnútroštátne politické účty, čoho budeme zajtra svedkami, ak sa táto rozprava uskutoční.

(protesty)

(potlesk)

Takže áno obrane slobody tlače v Európe, ale nie tomu, aby sa tento Parlament využíval na čisto straníckopolitické a vnútroštátne ciele. Ako uvidíte, zajtra zopakujem to, čo povedal prezident Napolitano, človek, ktorého si veľmi vážim, pretože som s ním dlho pracoval.

Francesco Enrico Speroni, *v mene skupiny EFD.* – (*IT*) Vážený pán predseda, nemám toho veľa, čo dodať k návrhu, ktorý predniesol pán Daul vo svojom prejave. Všetci milujeme slobodu v jej rôznych formách vrátane slobody slova a tlače v najširšom zmysle, inými slovami nielen tlač, ale aj televíziu a iné médiá. Je preto správne, že ju bránime a podporujeme.

Nie je však správne využívať situáciu tak, že ukážeme prstom len na určité okolnosti, pretože každý v Taliansku, kto sa prihlási na internet, ide do novinového stánku alebo pozerá televíziu, môže vidieť, že sloboda tlače nie je vôbec ohrozená. Aby som to zhrnul, ak chcete naozaj niekoho obviniť, použite článok 122 rokovacieho poriadku a článok 7 zmluvy a majte odvahu dotiahnuť to do konca.

Martin Schulz, *v mene skupiny S&D.* – (*DE*) Vážený pán predseda, pán Daul má celkom pravdu v tom, čo práve povedal. Áno, je pravda, že pán Daul rešpektuje všetky aspekty slobody slova. Je tým veľmi dobre známy. V Európe však zjavne existujú ľudia, ktorí nerešpektujú slobodu slova v takom rozsahu ako pán Daul, ale chápu slobodu slova inak. Preto potrebujeme túto rozpravu.

Preto veríme, že je vhodná, keďže debata, ktorá prebieha v jednom členskom štáte, v Taliansku, je nielen o talianskej situácii, ale aj o otázke, či v dôsledku koncentrácie hospodárskej, politickej a mediálnej moci v rozsahu, aký sme doteraz v Európe nepoznali, nepredstavuje sloboda slova hrozbu pre demokratický vývoj v Európe. Presne o tom chceme diskutovať. Preto by sme mali o tom diskutovať a zamietnuť návrh pána Daula.

(potlesk)

(Parlament zamietol žiadosť.)

Predseda. Vyhlásenie Komisie o slobode informácií v Taliansku zostáva na programe práce.

Dostal som ďalšiu žiadosť od Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov), aby sa rozprava neukončila predložením návrhov uznesení.

Daniel Cohn-Bendit, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predseda, pán Daul, sme Parlament, ktorý by mal, celkom správne, čo najskôr hlasovať a prevziať zodpovednosť za poskytnutie peňazí ľuďom v regióne Abruzzo.

Sme tiež Parlament, ktorý má zodpovednosť. Keď o niečom vedieme rozpravu, musíme následne hlasovať o uznesení, aby rozprava slúžila svojmu účelu. Preto sme za prijatie uznesenia po rozprave.

(potlesk)

Mario Mauro, v mene skupiny PPE. – (IT) Vážený pán predseda, chcel by som podporiť návrh, aby sa neprijalo uznesenie, pretože som počul pána Schulza povedať niečo, čo je podľa mňa veľmi dôležité: Ak naozaj chceme, aby táto rozprava zahŕňala celú Európu a nielen Taliansko, potom nemá zmysel hlasovať o uznesení s názvom Sloboda informácií v Taliansku.

V každom prípade veď me zajtra rozpravu: následne si nájdeme čas a spôsob, ako riešiť túto otázku v kontexte Európy a hlasovať o uznesení o slobode informácií v Európe.

(Parlament zamietol žiadosť.)

***

(Program práce bol teda stanovený.)

13. Hlasovanie

Predseda. - Ďalším bodom programu je hlasovanie.

(Informácie o výsledkoch a ostatných podrobnostiach hlasovania: pozri zápisnicu.)

13.1. Návrh rozhodnutia (B7-0079/2009) – Zriadenie a ustanovenie právomocí, zloženia a trvania mandátu osobitného výboru pre finančnú a hospodársku krízu (hlasovanie)

- Pred začiatkom hlasovania:

Eva Joly (Verts/ALE). – (FR) Vážený pán predseda, chceli by sme do bodu a) doplniť tento výraz:

"a na rozvojové krajiny", takže veta bude znieť "analyzovať a hodnotiť rozsah sociálnej, hospodárskej a finančnej krízy, jej vplyv na Úniu a jej členské štáty a na rozvojové krajiny".

(Ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh bol zamietnutý.)

Eva Joly (Verts/ALE). – Vážený pán predseda, chceme tiež zahrnúť odkaz na rozvojovú spoluprácu, takže veta bude znieť: "analyzovať a hodnotiť doterajšie uplatňovanie právnych predpisov Spoločenstva vo všetkých príslušných oblastiach vrátane rozvojovej spolupráce". Myslíme si, že pohľad rozvojových krajín sa v rámci mandátu nezohľadňuje.

(Ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh bol zamietnutý.)

14. Vysvetlenia hlasovania

- Písomné vysvetlenia hlasovania:

Návrh rozhodnutia: Zriadenie právomoci, počet členov a doba trvania mandátu osobitného výboru pre finančnú a hospodársku krízu (B7-0079/2009)

William (The Earl of) Dartmouth (EFD), písomne. – Guvernér Bank of England (Mervyn King) sa vyjadril, a verím, že správne, že "banky sú medzinárodné, keď fungujú, ale národné, keď krachujú...". Keď treba banky zachrániť, platia národné vlády a daňoví poplatníci. Z toho preto vyplýva, že bankový dohľad sa musí vykonávať na národnej úrovni, a nie prostredníctvom EÚ. Preto som hlasoval proti zriadeniu osobitného výboru EÚ pre finančnú a hospodársku krízu.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), písomne. – (PT) Zriadenie osobitného výboru pre finančnú a hospodársku krízu ako orgánu, ktorý bude analyzovať a hodnotiť koordináciu opatrení prijatých členskými štátmi na podporu udržateľného kvalitatívneho rastu, je dôležité. Je nevyhnutné analyzovať a hodnotiť rozsah sociálnej, hospodárskej a finančnej krízy, ale aj navrhovať vhodné opatrenia na dlhodobú obnovu spoľahlivých, stabilných finančných trhov schopných podporovať udržateľný hospodársky rast, ktorý je schopný bojovať s nezamestnanosťou a reagovať na demografické a klimatické problémy.

Je dôležité podporovať zapojenie univerzít, predstaviteľov vedeckej komunity a výskumných pracovníkov ako strategických partnerov. Toto partnerstvo sa musí podporovať, keďže z krátkodobého hľadiska bude pre nás rozhodujúce pri riešení hospodárskej krízy a problémov s nezamestnanosťou, ako aj pri hľadaní dlhodobých riešení na vyrovnanie sa s problémom zmeny klímy vyvíjaním a využívaním čistých foriem energie.

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) Zriadenie osobitného výboru pre finančnú a hospodársku krízu bude zrejme pre budúcnosť EÚ kľúčové. Na dosiahnutie tejto budúcnosti nestačí len diskutovať a navrhovať opatrenia, treba tiež vypracovať mechanizmy, ktoré sa budú dať zaviesť s cieľom vyhnúť sa podobnej situácii v neďalekej budúcnosti. Preto sa musíme z tejto krízy poučiť tak, že preskúmame jej príčiny a dôsledky. Rovnako dôležité je napraviť zlyhania finančného systému, ktoré viedli k súčasnej situácii, prijatím lepších právnych predpisov, ktoré budú skutočne odôvodnené.

Nemôžeme si dovoliť riskovať a vytvoriť regulačné prostredie, ktoré bude také prísne, že by mohlo ešte viac oddialiť obnovu, alebo v ovzduší silnej konkurencie urobiť z EÚ neatraktívny finančný trh.

Tento výbor by tiež mohol pokračovať dlhšie než plánovaných 12 mesiacov, aby mohol sledovať a posudzovať opatrenia, ktoré budú prijaté počas súčasnej krízy.

Petru Constantin Luhan (PPE), písomne. – (RO) Podporujem toto opatrenie a som plne presvedčený, že tento výbor vykoná primeranú analýzu rozsahu finančnej krízy, ktorá postihla každý členský štát, a že predloží odborné odporúčania, ktoré prispejú k hospodárskej obnove Európskej únie. O návrhu som však nemohol hlasovať, pretože som mal problém s hlasovacou kartou.

Franz Obermayr (NI), písomne. – (DE) Prekonanie súčasnej finančnej krízy a jej dosahu na hospodárstva členských štátov EÚ a v konečnom dôsledku na sociálne oblasti si vyžaduje intenzívne spoločné úsilie. Rozhodnutie Konferencie predsedov zo 17. septembra 2009 využiť na vykonanie štruktúrovanej analýzy a vypracovanie návrhov vhodných opatrení na zachovanie trvalo udržateľných finančných trhov odolných voči kríze osobitný výbor si zaslúži podporu. Kriticky však treba povedať, že od objavenia sa prvých príznakov krízy v minulom roku a od nástupu samotnej krízy začiatkom tohto roku už prešlo viac ako 12 mesiacov. Opatrenia, ktoré boli odvtedy zavedené, treba vnímať predovšetkým ako potláčanie príznakov a ako núdzové opatrenia na zabezpečenie pracovných miest. Na podporu tohto návrhu treba povedať, že osobitná pozornosť sa musí venovať koordinovaným a cieleným opatreniam, pretože, pri všetkej úcte voči zásade subsidiarity, individuálne riešenia napokon opäť povedú k deformáciám hospodárskej súťaže.

15. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

16. Výsledok referenda v Írsku (rozprava)

Predseda. – Ďalším bodom programu sú vyhlásenia Rady a Komisie o výsledku referenda v Írsku.

Rád by som dnes v Parlamente privítal švédskeho premiéra, ktorý zastupuje švédske predsedníctvo. Sme veľmi radi, že ste tu s nami, vyskytol sa však problém s formalitami. Je mi to veľmi ľúto.

Pán predseda Barroso, je vynikajúce, že aj vy ste s nami v okamihu, ktorý je pre Európsku úniu taký dôležitý. Ďakujem vám za to.

Iste viete, aké náročné je niekedy prejsť všetkými formalitami, vidíte však, že sme veľmi demokratická inštitúcia. Vždy treba prejsť všetkým podľa poradia. Potom bude všetko v poriadku a môžeme sa dohodnúť.

Teraz prejdeme k hlavnému bodu popoludňajšieho programu. Pre nás je veľmi dôležité, že ste v rokovacej sále, aby ste diskutovali o takej významnej téme.

Fredrik Reinfeldt, úradujúci predseda Rady. – Vážený pán predseda, som veľmi vďačný, že tu dnes som a že mám možnosť osloviť Európsky parlament vzápätí po priaznivom výsledku referenda v Írsku. Vzdávam

hold Brianovi Cowenovi a jeho spojencom. A všetkým tým, ktorí sa podieľali na kampani a ktorí prispeli k tomuto úspešnému výsledku, nech už pochádzajú z akejkoľvek strany či prostredia, hovorím: vďaka vám za všetko vaše úsilie. Bolo to dobré rozhodnutie pre Írsko. Je to dobré rozhodnutie pre Európu.

Myslím, že sa dá povedať, že Európa vypočula kritiku. Viem, že právne záruky, ktoré ponúkla Európska rada, boli v kampani za referendum rozhodujúce. Môžem tiež povedať, že francúzske a české predsedníctvo vynaložilo úsilie, ktoré bolo rozhodujúce pre nájdenie spôsobu riešenia obáv írskeho ľudu. Myslím si, že treba tiež povedať, že veľkým pozitívom bola veľmi výrazná väčšina, ktorá sa ukázala v referende: presvedčivá väčšina 67,1 % pri vysokej účasti, ktorá dosiahla až 59 %. To všetko sú veľmi dobré správy pre Európu.

A, samozrejme, Parlamentu nemusím vysvetľovať potrebu uplatňovania Lisabonskej zmluvy. Tá vám umožní, aby ste boli demokratickejší, účinnejší a transparentnejší. Vlastne zvýši vplyv Európskej únie na medzinárodnej scéne, posilní nás pri riešení celosvetových problémov a viem, že aj vy v Parlamente získate významnejšiu úlohu v celkovom rozhodovacom procese. Vítam tento vývoj. Preto je veľmi dôležité, aby Lisabonská zmluva nadobudla platnosť.

Európska rada je jednotná v želaní, aby Zmluva nadobudla platnosť do konca tohto roka a do konca švédskeho predsedníctva. Pri tom počte krajín, ktoré ju ratifikovali – zatiaľ máme 24 krajín s úplnou ratifikáciou – by vzhľadom na signály, ktoré teraz dostávame od poľského prezidenta, v skutočnosti mohlo byť 25. krajinou Poľsko. V sobotu, po oznámení výsledku referenda v Írsku, som hovoril s premiérom Brianom Cowenom, ktorý povedal, že na zabezpečenie úplnej parlamentnej ratifikácie budú potrebovať niekoľko týždňov, a preto môžeme tiež povedať, že 26. krajinou bude napokon Írsko. Do úplného počtu 27 ratifikácií nám tak zostáva len Česká republika. V tejto súvislosti sme dnes tu v Bruseli mali schôdzu troch inštitúcií. Zúčastnilo sa na nej predsedníctvo, predseda Komisie pán José Manuel Barroso a predseda Európskeho parlamentu pán Jerzy Buzek. Bol s nami aj český premiér Jan Fischer a pokúšali sme sa vyhodnotiť túto situáciu. Možno viete, že 17 senátorov podalo na Ústavný súd Českej republiky sťažnosť týkajúcu sa Lisabonskej zmluvy s cieľom zistiť, či je v súlade s českou ústavou. Pán Jan Fischer nám povedal, že je to nezávislý súd, ktorý teraz urýchlene pracuje na rozhodnutí, či prijme alebo neprijme toto podanie. Dnes nepoznáme presný dátum, kedy bude toto rozhodnutie vydané, a, samozrejme, čakáme na tento signál. Dúfame, že to bude o týždeň či o niekoľko týždňov. Toto je dnešná správa z Českej republiky: nezávislý súd rozhodne možno o týždeň, no môžu to byť aj dva týždne, kým budeme vedieť, ako budú pokračovať ďalej.

Ako predseda Európskej rady som zodpovedný za pokračovanie činnosti Únie. Som presvedčený, že nesmieme strácať čas. Preto som sa rozhodol, že kým budeme čakať na vyjasnenie v Českej republike, budeme predovšetkým pokračovať v prípravách na nadobudnutie platnosti Lisabonskej zmluvy, a keď potom bude jasné, kedy Lisabonská zmluva nadobudne platnosť, keď to bude jasné, začnem konzultovať nominácie na nového predsedu Európskej rady a na vysokého predstaviteľa a generálneho tajomníka Rady. Tieto prípravy nebudú len vecou predsedníctva. Je to vecou troch inštitúcií súčasne. Hovorím preto, že je pre nás veľmi dôležité, aby sme v tomto procese úzko a konštruktívne spolupracovali s Komisiou a Európskym parlamentom. Znovu zopakujem svoju ponuku tomuto Parlamentu, aby sme spolupracovali v úsilí na konečné zavedenie Lisabonskej zmluvy.

Pamätajme tiež, že napriek týmto inštitucionálnym záležitostiam sú toto švédske predsedníctvo a táto jeseň, samozrejme, veľmi ovplyvnené potrebou pokroku v oblasti zmeny klímy, potrebou pokroku v oblasti finančnej krízy, obavou v Európe, že potrebujeme politiku na tvorbu pracovných miest, čiže množstvom dôležitých vecí, ktoré treba riešiť. Pre nás to znamená, že musíme byť aktívni, že musíme zaviesť Lisabonskú zmluvu, ako som pred chvíľou povedal, a že ako predsedníctvo musíme zostať aktívni v týchto veciach, ktoré sú pre našich voličov veľmi dôležité.

Predseda. – Pán premiér, ďakujem vám za veľmi jasnú správu o všetkom, čo sa deje po hlasovaní v Írsku, a tiež za veľmi jasnú správu o spolupráci medzi Európskym parlamentom a predsedníctvom Európskej rady. Práve sme začali diskusiu s pani Malmströmovou, bývalou poslankyňou Európskeho parlamentu, ktorú si dobre pamätáme. Ďakujem vám za váš návrh a za veľmi jasnú správu.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – Vážený pán predseda, írski občania minulý víkend prijali veľmi dôležité a historické rozhodnutie: veľmi dôležité rozhodnutie pre Írsko a veľmi dôležité rozhodnutie pre Európu. Írski občania rozhodujúcou väčšinou uznali význam Lisabonskej zmluvy, zmluvy, ktorá ponúka demokratickejšiu a účinnejšiu Európu, zmluvy, ktorá nám poskytuje správnu platformu na vytvorenie modernej, úspešnej Európskej únie, ktorú chcú vidieť naši občania.

Zmluva už bola demokraticky schválená vo všetkých 27 členských štátoch. Všetky členské štáty Európskej únie Zmluvu schválili v parlamente alebo vo verejnom hlasovaní.

To je skutočne významný úspech. Ukazuje, že rozšírená Európa dokáže mať spoločnú víziu našej budúcnosti a odhodlanie ísť vpred. Rozhodnutie bolo demokratické. Teraz treba dokončiť ratifikačné postupy.

Som rád, že poľský prezident Kaczyński Zmluvu čoskoro podpíše. Vždy mi hovoril, že bude pripravený to urobiť, keď Íri budú hlasovať za ňu. To je naozaj veľmi dobrá správa.

Samozrejme, musíme počkať na dokončenie procesu v Českej republike. Musíme rešpektovať ústavné konanie v tejto krajine, ako sme to urobili v iných krajinách, ale po ukončení týchto postupov nevidím dôvod, prečo by sa konanie nemohlo rýchlo uzavrieť.

Je to dôležité pre Európu ako celok, je to však osobitne dôležité pre Komisiu. Chcem vidieť pracovať novú Komisiu, Komisiu, ktorá bude v súlade s Lisabonskou zmluvou, a chcem ju vidieť v úrade čo najskôr. Dlhé obdobie s dočasnou Komisiou nie je v záujme nikoho. Som pripravený začať zostavovať novú Komisiu, len čo bude Rada vedieť s konečnou platnosťou určiť právny základ, ako aj nominovať vysokého predstaviteľa, ktorý sa stane podpredsedom Komisie.

Oceňujem všetko úsilie, ktoré švédske predsedníctvo a pán premiér Reinfeldt osobne vynaložili na dosiahnutie rýchleho ukončenia všetkých týchto procesov. Dnešná iniciatíva pána premiéra Reinfeldta na stretnutí so mnou a s vami, pán predseda Buzek, a na videokonferencii s pánom premiérom Fischerom bola veľmi dobrá a užitočná.

Viem, že na presadzovaní Lisabonskej zmluvy neúnavne pracuje aj Parlament. Parlament a Komisia spoločne vysvetľovali, prečo je to tá pravá zmluva pre Európu. Som hrdý na úlohu Komisie pri poskytovaní informácií írskym občanom, ktoré potrebovali na svoje rozhodnutie.

Teraz, keď existuje reálna možnosť, že Lisabonská zmluva bude konečne ratifikovaná a celý proces sa skončí, môžeme svoju pozornosť obrátiť na vykonávanie Zmluvy. Chcel by som využiť túto príležitosť a zdôrazniť štyri oblasti, na ktorých usilovne pracujeme, aby sme sa mohli okamžite pustiť do práce, keď Zmluva nadobudne platnosť.

Jednou z najdôležitejších a najkomplexnejších oblastí musia byť inovácie týkajúce sa Európskej služby pre vonkajšiu činnosť. Usilovne sa snažíme premyslieť niektoré praktické detaily, ako dosiahnuť, aby bola Európska služba pre vonkajšiu činnosť skutočne úspešná. Táto činnosť sa teraz urýchli a ja chcem v tom istom duchu, ako tu práve pred chvíľou zaznelo od švédskeho predsedníctva, deklarovať odhodlanie Európskej komisie spolupracovať na dosiahnutí tohto cieľa s Parlamentom.

Viem, že vedúcu úlohu v tejto téme zohráva v Parlamente pán Elmar Brok. Bol som informovaný, že o nej budete diskutovať na budúcom plenárnom zasadnutí. To je vynikajúce načasovanie, pretože sa to uskutoční krátko predtým, ako o tej istej otázke bude diskutovať Európska rada. Myslím si, že správa je vynikajúcim základom pre diskusie medzi našimi inštitúciami, a vítam, že sa inšpiruje silným duchom Spoločenstva. Presne tohto ducha zachovám pri príprave na dôležitú novinku, ktorou je Európska služba pre vonkajšiu činnosť.

Ďalším bodom je komitológia. Tá je dôležitým hľadiskom výkonu činnosti Európskej únie. Lisabonská zmluva zavádza nové pravidlá, ktoré systém zracionalizujú a sprehľadnia. Musíme určiť, ako presne by mal nový systém fungovať. Vyjadrím sa však jasne: mnohé z týchto rozhodnutí majú veľký politický význam a zaslúžia si riadnu demokratickú kontrolu a skutočné politické osvojenie. Musíme preto zachovať významnú úlohu, ktorú dnes zohráva Parlament.

Ďalším dôležitým demokratickým prvkom sú nové mechanizmy, ktoré národným parlamentom umožnia priame rozhodovanie o subsidiarite. Tieto mechanizmy musíme uviesť do širšieho kontextu vynikajúcich vzťahov s národnými parlamentmi, ktoré za niekoľko posledných rokov vybudovala Komisia a vlastne aj Európsky parlament.

Na záver by som sa chcel zmieniť o európskej iniciatíve občanov. Je to jedna z najvýraznejších inovácií v demokratickom programe zmluvy, ktorú už Parlament podrobne rozpracoval. Pani Margot Wallströmová vedie našu činnosť týkajúcu sa vypracovania zelenej knihy s cieľom začať čo najskôr konzultácie, aby občania dostali túto možnosť do rúk do jedného roka od nadobudnutia platnosti.

Keď som minulý mesiac vystúpil pred Parlamentom, uviedol som, čo považujem za najväčšie úlohy a vynikajúce príležitosti, pred ktorými dnes Európa stojí. S Lisabonskou zmluvou budeme mať správny odrazový mostík, ktorý nám pomôže tieto ciele uskutočniť, a som si istý, že s týmto konštruktívnym partnerstvom medzi našimi inštitúciami budeme úspešní. To je záväzok Európskej komisie.

Predseda. – Pán predseda Barroso, ďakujem vám za vaše vystúpenie a za vašu pripravenosť spolupracovať pri vykonávaní Lisabonskej zmluvy.

Spolupráca Parlamentu a Rady počas videokonferencie s pánom premiérom Janom Fischerom z Českej republiky bola takisto vynikajúca, takže vám, pán premiér Reinfeldt, ešte raz ďakujem za jej zorganizovanie.

Joseph Daul, v mene skupiny PPE. – (FR) Vážený pán predseda, dámy a páni, Íri svojím úprimným a hlasným "áno" minulý piatok nepovedali "áno" len Lisabonskej zmluve. Povedali "áno" predovšetkým Európe ako priestoru solidarity a spoločných hodnôt. Vyjadrili hlbokú oddanosť Európe, ktorá ovplyvňuje globalizáciu bez toho, aby ňou trpela, Európe, ktorá sa so svojimi partnermi stotožňuje vo výbere spoločenského usporiadania a vo výbere sociálneho trhového hospodárstva.

V mene Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) ma teší toto hlasovanie, ktoré dokazuje, že keď sa nejakého národa opýtate na niečo, na čom naozaj záleží, napríklad na zásadu príslušnosti k Európskej únii, odpovie na otázku, ktorá mu bola položená, a urobí to s presvedčením.

V piatok naši írski priatelia odpovedali na otázku, či sú za Lisabonskú zmluvu, a ak nie, či sú pripravení spochybniť členstvo svojej krajiny v Európskej únii. Na túto otázku odpovedali jednoznačným a hlasným "áno". To dokazuje len jednu vec: že ľudia vnímajú Európu takú, aká naozaj je, čiže ako ochranný prvok, pokojnú oblasť stability, mieru a zásad právneho štátu.

Som presvedčený, že írske hlasovanie bude mať najmä v nadchádzajúcich mesiacoch významný vplyv na náš spôsob budovania Európy, pretože je dôkazom hlbokej oddanosti našich národov hodnotám, ktoré Európa predstavuje. Írske hlasovanie nás povzbudzuje v našich európskych krokoch a zároveň nás spája. Povzbudzuje nás, pretože je to po prvýkrát po dlhom čase, čo európsky národ s takou silou vyjadril vôľu podieľať sa na európskom dobrodružstve napriek kríze, či skôr v jej dôsledku. A tiež nás spája, pretože sme povinní vyhovieť požiadavke solidarity, ktorá bola do veľkej miery v pozadí írskeho "áno".

Aby sme sa však vrátili k európskym inštitúciám, presne to nám Lisabonská zmluva umožní. Táto zmluva umožní, aby bola Európa výkonnejšia, keďže z jednomyseľného hlasovania, ktoré je často paralyzujúce, robí výnimku a pravidlom sa stáva väčšinové hlasovanie.

Umožní, aby sa Európa dala lepšie identifikovať, keďže vytvára stále predsedníctvo Rady, ktorým sa nahradí súčasné rotujúce predsedníctvo, a dodá väčšiu váhu nášmu vysokému predstaviteľovi pre zahraničnú politiku. Európa potrebuje jednu tvár, tak pre našich spoluobčanov, ako aj pre našich medzinárodných partnerov.

A napokon, Lisabonská zmluva urobí Európu demokratickejšou, keďže dodá tomuto Parlamentu omnoho väčšiu váhu a zároveň poskytne národným parlamentom a občanom väčšiu možnosť rozhodovať o európskych otázkach. V piatok sa Íri stali posledným národom, ktorý vyjadril priaznivý názor na Lisabonskú zmluvu. Všetky ostatné štáty to už urobili buď priamo, alebo prostredníctvom svojich parlamentov, a to vrátane Poľska a Českej republiky.

Vyzývam preto prezidentov týchto dvoch krajín, aby bezodkladne pristúpili k oficiálnemu podpísaniu Zmluvy, aby sa dvadsať sedmička mohla pohnúť a aby ju mohla začať uplatňovať najneskôr začiatkom roka 2010.

Dovolím si povedať najmä pánovi prezidentovi Klausovi, že 67 % v írskom hlasovaní by ho malo podnietiť k podpísaniu Zmluvy, keď na to príde čas. V mene skupiny PPE ho vyzývam, aby sa správal zodpovedne, a som presvedčený, že sa bude.

Prišiel čas na to, aby Európa nechala bokom inštitucionálne otázky a venovala sa tomu, na čom 500 miliónom Európanov naozaj záleží: sociálnemu trhovému hospodárstvu, energetike, klíme a bezpečnosti.

Mnohokrát ďakujem pánovi Reinfeldtovi a pánovi Barrosovi za ich návrhy. Môžete sa spoľahnúť, že skupina PPE napomôže rýchly pokrok pracovnej činnosti.

Martin Schulz, *v mene skupiny S&D*. – (*DE*) Vážený pán predseda, diskutujeme o výsledku referenda. O inštitucionálnych hľadiskách sa povedalo veľa a ja nemám čo dodať k tomu, čo povedal pán premiér Reinfeldt. Myslím si, že je dobré, že nechce konať rýchlo, ale povedal, že čakáme, pretože ešte nie sme v cieli. Kým budeme môcť zodpovedať inštitucionálne otázky, musíme ešte prejsť poslednými etapami ratifikačného procesu.

Tak ako my ostatní, aj vy, pán Barroso, ste boli veľmi potešený. Vaša radosť musela byť v nedeľu večer trochu skalená, keďže 382 hlasov, ktoré ste dostali, zahŕňalo 55 hlasov od členov skupiny, ktorej cieľom je zabrániť,

aby Lisabonská zmluva nadobudla platnosť. Keď sa radujete z Lisabonu, musíte mať na pamäti, že vás podporili ľudia, ktorí chcú presný opak toho, čo sa snažíte dosiahnuť vy. Porozmýšľajte o tom a založme vašu väčšinu na proeurópskej väčšine v tomto Parlamente.

(protestné pokrikovanie)

Vážený pán predseda, keď však hovoríme o výsledku tohto referenda, ide o niečo celkom iné. Nejde o inštitucionálne hry, ktoré sa teraz budú hrať. Nejde o to, ako sa v Parlamente formujú väčšiny, ale o niečo omnoho zásadnejšie, a to musíme povedať prezidentovi Českej republiky. Dvadsať sedem členských štátov Európskej únie má spolu 500 miliónov obyvateľov. Čína má 1,3 miliardy obyvateľov. India má 1,1 miliardy. Tieto dve krajiny spolu predstavujú tretinu svetovej populácie. Obe tieto krajiny sa teraz zúčastňujú na rozhovoroch skupiny G20. Najväčší členský štát EÚ, ktorý je členom skupiny G20, tam zastupuje hospodársky potenciál len 82 miliónov ľudí.

Máme otvorené dve možnosti. Lisabonská zmluva nemá – ako tvrdí pán Klaus – urobiť z Únie silnú moc proti členským štátom, ale ide o niečo úplne iné. Má z Únie urobiť silného globálneho partnera s cieľom posilniť jednotlivé členské štáty. To je výslovný cieľ Lisabonskej zmluvy. Zmluva, naopak, slúži najmä záujmom malých členských štátov EÚ. Vezmime si napríklad vašu krajinu, pán Barroso. Portugalsko, krajina s 10 miliónmi obyvateľov, už nemá v porovnaní s Brazíliou také postavenie, aké malo v 19. storočí. Je jasné, že v 21. storočí je silnejšou krajinou Brazília. Tak ako všetky európske štáty, Portugalsko potrebuje Úniu, aby sme mohli byť spolu silnejší. Keď ide o zmenu klímy, finančnú krízu, globálnu kontrolu chorôb, keď ide o boj proti hladu vo svete, zabezpečenie mieru, predchádzanie vojnám o zdroje, vtedy bude môcť Európa pretrvať len ako jednotný blok, a ak sa rozdelí na jednotlivé časti, zrúti sa.

Preto otázka, ktorú musíme položiť pánovi prezidentovi Klausovi, znie, či pri zvažovaní zodpovednosti, ktorú preberá, je možné, aby jednotlivec – ktorý nepochybne využíva svoje ústavné právo, voči tomu nemôžem namietať – dokázal niesť túto zodpovednosť sám, keď všetky ostatné vlády a parlamenty, a teraz aj 67 % obyvateľov Írska, ktorí hlasovali za, majú iný názor.

Musíme pánovi Klausovi položiť otázku. Uvedomuje si v plnej miere, že tento kontinent dosiahol kľúčový prelom, inými slovami, že je čas rozhodnúť sa, či nás jednota posilňuje, alebo či nás samostatná cesta všetkých oslabí. To je rozhodujúca otázka.

Takže áno, pre Európu to bol dobrý deň a deň, keď bude táto zmluva konečne ratifikovaná, bude ešte lepší. Pán Klaus by mal prijať svoju historickú zodpovednosť a mal by túto zmluvu podpísať.

Guy Verhofstadt, *v mene skupiny ALDE.* – Vážený pán predseda, minulý piatok bol skutočne historickým krokom: 67 % hlasov. Dvojtretinovou väčšinou sa dajú zmeniť všetky ústavy v Európe. Myslím, že dvojtretinová väčšina sa vyžaduje aj vo Švédsku.

Musíme poďakovať pánovi Brianovi Cowenovi. Osobitne tiež ďakujem pánovi Patovi Coxovi, ktorý odviedol vynikajúcu prácu, a všetkým írskym poslancom EP, ktorí boli za Lisabonskú zmluvu, pretože viedli obrovskú kampaň v jej prospech. Takže som šťastný. Dôvodom je to, že celé sa to začalo v dôsledku Zmluvy z Nice vyhlásením v Laekene a trvalo to osem rokov, takže sľubujem, pán predseda, že celý tento proces znovu nezačnem.

Týmto írskym "áno" všetci občania Európy, priamo či nepriamo, v referende alebo prostredníctvom svojich parlamentov, povedali "áno" Lisabonskej zmluve. Bol to tiež odkaz euroskeptikom, ktorí stále hovorili, že ľudia sú proti Európe, proti európskym inštitúciám. Šesťdesiat sedem percent obyvateľov Írska: to, čoho sme boli svedkami v piatok, je jasný odkaz euroskeptikom.

Musíme každého požiadať, aby prevzal svoj diel zodpovednosti, aby Lisabonská zmluva mohla nadobudnúť platnosť čo najskôr. Teraz je načase tento proces konečne ukončiť. Po tomto írskom "áno" vieme, že Lisabonská zmluva nadobudne účinnosť, vieme to, pretože to bola posledná prekážka. Nevieme však, kedy nadobudne účinnosť, a myslím si, že dnes popoludní musíme o tomto probléme diskutovať. Čo budeme zatiaľ robiť?

Vieme, že musíme čakať až do rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky. Ako ste povedali včera v denníku *Le Monde*, v najhoršom prípade budeme musieť čakať ešte niekoľko mesiacov a myslím si, že nikto v tomto Parlamente nemôže tolerovať, že Únia bude v nadchádzajúcich mesiacoch ako chromá. Môžeme akceptovať, že Komisia sa bude zaoberať aktuálnymi záležitosťami, pretože po 31. októbri sa má zaoberať aktuálnymi záležitosťami. Musíme konať a musíme konať okamžite. Preto vás, pán Reinfeldt, ako predsedu Rady vyzývam, aby ste čo najrýchlejšie začali postup vymenovania Komisie.

Pred tromi týždňami sme volili predsedu Komisie s odôvodnením, že súčasná kríza nám nedovoľuje s rozhodnutím otáľať. Bol to váš argument. Takže ten istý argument sa teraz vzťahuje na vymenovanie Komisie. Netreba čakať: nová Komisia môže vzniknúť aj podľa súčasnej zmluvy, so súčasným postavením vysokého predstaviteľa, a keď potom bude ratifikovaná Lisabonská zmluva, budete môcť plynulo uviesť do funkcie vysokého predstaviteľa s iným postavením a predsedu Rady. Naozaj niet dôvodu s Komisiou otáľať.

To bol aj zámer predsedu Komisie, ak som ho správne pochopil, keď sa nám pred niekoľkými minútami prihováral. Obávam sa, že vás počujem hovoriť: "Nie, ja čakám, ja čakám, pretože chcem celý balík, celý balík vrátane predsedu Rady". Hovorím, že to nie je problém. Pripravte celý svoj balík. Pripravte ho teraz a rozhodnutie o predsedovi Rady môže byť politické, ako to bolo s rozhodnutím, ktoré ste prvýkrát prijali o pánovi Barrosovi. Predstavili ste ho ako kandidáta na základe politického rozhodnutia, nie formálneho rozhodnutia, pretože sme vás požiadali, aby ste ho následne formálne potvrdili. Presne to isté môžete urobiť s predsedom Rady a keď potom bude Zmluva ratifikovaná, môžete celý balík formálne potvrdiť. Potom zmeníte postavenie vysokého predstaviteľa: stane sa podpredsedom Komisie. Zároveň môže byť teraz do praxe zavedené politické rozhodnutie, ktoré prijmete o predsedovi Rady. Potom ho môžete formálne potvrdiť.

To je ten najlepší spôsob, najlepší tlak, ktorý môžete uplatniť na tie krajiny, ktoré ešte musia podpísať: formálne to potvrdiť, pretože vedia, že chceme ísť ďalej. A vôbec nemusíme čakať celé týždne a mesiace. V každom prípade ste povedali, že niet času nazvyš. Súhlasím s vami. Pri súčasnej hospodárskej a finančnej kríze niet času nazvyš.

Zostavte teraz Komisiu čo najskôr. Presvedčte svojich kolegov v Rade a prijmite rozhodnutie o vysokom predstaviteľovi na základe súčasnej zmluvy. Vyberte jedného z kandidátov na predsedu Rady – videl som, že kandidátov je dosť – a urobte, čo treba.

Daniel Cohn-Bendit, *v mene skupiny Verts/ALE.* – (FR) Vážený pán predseda, dámy a páni, myslím si, že z toho, čo sa stalo v Írsku, sa musíme jednoznačne poučiť.

Íri, ako povedal pán Guy Verhofstadt, sa v hlasovaní 67 % vyslovili za, čo je veľmi veľká väčšina, pretože realita im vnútila jasný pohľad. Predovšetkým realita krízy, v ktorej cítili, že Európu potrebujú. Cítili však tiež, že toto hlasovanie v skutočnosti znamená – ako správne povedal pán Joseph Daul – že buď budú za, alebo začnú s procesom vystúpenia. Treba pochopiť, že referendá v Európe majú zmysel, len keď majú dôsledky. Ak je to hra, vrtoch, môžete povedať nie, ale všetko ide ďalej ako dovtedy. Reagujete teda podľa nálady.

Som presvedčený, že rozprava o Európe musí pokračovať. Musíme dôjsť k európskemu referendu, v ktorom budú všetci Európania hlasovať na základe kvalifikovanej väčšiny, a tí, ktorí budú proti, budú musieť povedať, či rešpektujú hlasovanie a zostávajú, alebo odchádzajú. Ak si Angličania myslia, že táto poznámka je namierená voči nim, nemýlia sa, pretože raz a navždy musíme skoncovať s Európou, ktorá môže byť obeťou vydierania. Demokratický priestor nemôže žiť s vydieraním a myslím si, že ak sa nám nepodarí tento problém vyriešiť, európsky demokratický priestor nebude fungovať.

Druhá vec, ktorú musíme jasne pochopiť, je situácia, v ktorej sa nachádzame. Zo dve-tri veci na túto tému povedal pán Guy Verhofstadt, vo mne však vzbudzuje obavy skutočnosť, že v prípade pána Barrosa sa uskutočnila verejná diskusia. Nevyhrali sme, ale prehrali, taký je život, ale uskutočnila sa ozajstná verejná diskusia. Potom prišlo ku konfrontácii a väčšina vyhrala.

Pán Schulz, nemali by ste vždy ukazovať prstom na druhých. Keby všetci socialisti hlasovali s nami proti pánovi Barrosovi, neexistovala by žiadna väčšina. Aj to treba povedať, nemôžete hovoriť len jedno alebo druhé. Taký je život, tak to je. Áno, je to pravda, Martin, vy radi obviňujete iných, ale raz za čas by sociálni demokrati mali prevziať zodpovednosť za svoje porážky, inak nikdy nevyhráme.

Teraz by som rád niečo povedal o procese a tu s vami nesúhlasím, pán Reinfeldt. Budeme mať predsedu Európskej rady. Nechcem, aby to bolo ako štátny prevrat. Náhle, v poslednej minúte, niekoho navrhnete a do týždňa bude rozhodnutie prijaté. Myslím si, že Európa má nárok na verejnú diskusiu, že všetky štáty majú mať nárok vyjadriť sa k vašim návrhom. Nech už je to pán Blair, pán Balkenende, pán Jean-Claude Juncker alebo pán Guy Verhofstadt, myslím si, že máme nárok na verejnú diskusiu. O prezidentovi Európy by nemali rozhodovať vlády v poslednej minúte za zatvorenými dverami.

Hovorím to preto, pretože každý vie, že pánovi Blairovi dnes nie je naklonená verejná mienka, každý vie, že je nespravodlivé, aby pán Jean-Claude Juncker nemal šancu len preto, že pani Merkelová a pán Sarkozy sú proti nemu. To nie je demokratická verejná diskusia. Musíme všetko vyložiť na stôl a potom rozhodnete. To isté platí pre vysokého predstaviteľa. Predložte svoje návrhy.

Chcem vám povedať jednu vec. Pán Barroso aj pán Verhofstadt majú v tomto prípade pravdu. Nechali ste nás zvoliť pána Barrosa s tvrdením, že je to naliehavé, a teraz budete mať "chromú" Komisiu, ktorá bude len prežívať, kým sa nebude môcť prijať rozhodnutie. Všetko závisí od Čechov.

Je tu však ďalšie hľadisko. Navrhli sme predĺženie mandátu celej Komisie vrátane pána Barrosa práve preto, aby mohla v plnom rozsahu viesť rokovania týkajúce sa Kodane. Myslím si, že je neprijateľné, aby sa okamžite nezačal postup vymenovania Komisie predložením návrhov s menami. Pán Verhofstadt dal dobrý návrh: ak Česi neoznámia svoj postoj, potom nebudú mať žiadneho komisára, pretože podľa Zmluvy z Nice sa počet komisárov bude musieť znížiť. Ak Česi svoj postoj oznámia pred koncom, veci sa vykonajú v rámci Lisabonskej zmluvy a Česi budú mať komisára. Všetko treba robiť otvorene.

Na záver by som prosto rád povedal jednu vec. Po Lisabonskej zmluve by sme mali pokračovať v diskusii. Lisabonskou zmluvou sa príbeh nekončí. Ústavodarný proces Európy sa Lisabonskou zmluvou nesmie zastaviť. Myslím si, že ak po zavedení Lisabonskej zmluvy nebudeme mať odvahu pokračovať v tejto diskusii, premeškáme vážny historický okamih, okamih Európy.

Timothy Kirkhope, *v mene skupiny ECR.* – Vážený pán predseda, mnoho rokov na počiatku svojej politickej kariéry som strávil bojom proti podobným nebezpečným jednotlivcom, ako je pán Cohn-Bendit. Pred chvíľou ma dosť znepokojilo, že som vlastne súhlasil s jedným či dvoma jeho vyjadreniami. Zachránili ma len jeho záverečné poznámky, takže s ním znova zásadne nesúhlasím. Čo sa týka môjho stanoviska, ako vedúci predstaviteľ britských konzervatívcov v Európskom parlamente si chcem zachovať konzistentnosť. Pre tých z nás, ktorí podporujú zásadu spoločnej voľnej spolupráce jednotlivých štátov v Európe, by pokrok v súvislosti s Lisabonskou zmluvou možno nemal byť dnes až takým dôvodom na oslavu.

Tragédiou našej Únie je, že podľa informácií Eurostatu sa z pohľadu až príliš veľkého množstva ľudí stala elitárskym projektom, ktorý svoju ideológiu vnucuje stále skeptickejšej verejnosti. Nevyjde vám jedno referendum, a tak, aby ste dosiahli to, čo chcete, usporiadate druhé. Ak sa ukazuje, že termín "ústava" je nepopulárny a neprijateľný, dostane nový lákavý obal, aby sa mohli prehliadnuť predchádzajúce námietky. Ak sa zdá, že sľúbené referendum bude neúspešné, bez očividnej hanby alebo rozpakov sa zruší. V Spojenom kráľovstve všetky politické strany vrátane súčasnej vlády prisľúbili britským občanom, že sa s nimi o budúcnosti Európy poradia. Socialisti a liberáli svoj sľub porušili. Tieto politické podvody môžu zaručiť krátkodobé výhody, malo by nám však byť ľúto, že dôvera európskych občanov v ich politikov sa sotva zvýšila pri takýchto cynických manévroch.

My v skupine Európskych konzervatívcov a reformistov chceme Európu postavenú na bezpečných základoch podpory ľudu a demokratickej legitímnosti, ktorú ponúkajú inštitúcie jej národných štátov. Avšak aj Lisabonská zmluva je podľa nás stále krokom nesprávnym smerom. Zmluva tým, že otvára dvere nadnárodnej zahraničnej a bezpečnostnej politike, že poskytuje viac právomocí európskym inštitúciám a že odstraňuje právo veta členských štátov v oblastiach politiky, ktoré sú pre nich kľúčové, predstavuje dramatický krok smerom k superštátu, ktorého sa mnohí obávajú. Občania Európy nechcú Úniu, ktorá je ešte viac centralizovaná, Úniu, ktorá rozširuje svoje právomoci na úkor svojich členských štátov, Úniu, ktorá je vzdialená ich každodenným problémom. Chcú však rozmanitú Úniu, v ktorej sa spájajú rôzne kultúry a spôsoby života a v ktorej možno dosiahnuť pridanú hodnotu. Chcú reformovanú Úniu, zodpovednejšiu, transparentnejšiu, demokratickejšiu Úniu, ktorá účinne využíva finančné prostriedky v oblastiach, za ktoré nesie zodpovednosť, Európu, ktorá je k ľuďom bližšie a ktorá je pre nich dôležitejšia.

Lisabonská zmluva je preto nevyužitou príležitosťou. Bol som členom Konventu o budúcnosti Európy, ktorý bol ustanovený po Laekenskej deklarácii a ktorý som výrazne podporoval. Konvent pripravil pôvodný text ústavy. Dobre poznám podrobnosti, silné aj slabé stránky. Konzervatívci Spojeného kráľovstva sú dôslední. Sme presvedčení, že Zmluva vo svojej súčasnej podobe nebude pokrokom v prospech ľudí. A my v skupine ECR budeme aj naďalej bojovať za svoju predstavu o Európskej únii, za predstavu, ktorá je v súlade s nádejou a úsilím národov Európy. Budeme aj naďalej obhajovať Európsku úniu, ktorá by spĺňala budúce zámery, nie zámery minulosti, za Európsku úniu, ktorá bezpečne stojí na podpore svojich občanov a nielen na prioritách akejkoľvek elity. A o tom by sme mali uvažovať všetci.

Lothar Bisky, *v mene skupiny GUE/NGL.* – (*DE*) Vážený pán predseda, dámy a páni, moja skupina vždy obhajovala povinné referendá o reformnej zmluve v celej Európe. Voliči v Írsku boli jediní, ktorí dostali pred rokom a pol príležitosť rozhodnúť sa priamo. Ak chceme, aby rozhodovali ľudia, musíme prijať výsledok, aj keď sa nám nepáči.

Vláda v Írsku sa postavila proti zásade demokracie a uskutočnila druhé referendum, ktoré bolo do istej miery výsledkom nátlaku zo strany ostatných členských štátov. Teraz majú výsledok, aký chceli. My na strane

ľavice dodržiavame zásadu demokracie, avšak aj naďalej sa obávame o politickú orientáciu EÚ. Počet zamietavých hlasov v Írsku naznačuje, že nie sme jediní, ktorí majú v súvislosti s touto problematikou obavy.

Tri hlavné body našej kritiky sú nasledujúce. Po prvé, predchádzajúca politika liberalizácie finančných trhov, daňovej súťaže, oddelenia finančnej politiky od hospodárskej a rozklad sociálneho štátu prispeli k hospodárskej a finančnej kríze. V dôsledku týchto krokov viedla uvedená politika k zvýšeniu chudoby a nerovnosti v Európe. V súvislosti s reguláciou finančných trhov sa okrem vyhlásení o zámere doteraz nevykonalo mnoho krokov. Naopak, kým rastie miera nezamestnanosti, veľké banky znova očakávajú veľké zisky. Lisabonská zmluva umožní pokračovanie tejto politiky trhového hospodárstva s voľnou hospodárskou súťažou. A to nemôžeme podporiť.

Namiesto toho naopak žiadame o zásadne odlišný prístup k riešeniu sociálnych problémov. Naším cieľom je zavedenie doložky o sociálnom pokroku s minimálnymi mzdami, ktorá sa bude uplatňovať v celej EÚ. Znamená to rovnakú odmenu za tú istú prácu na rovnakom mieste. Musíme bojovať proti mzdovému dumpingu.

Druhý bod našej kritiky spočíva v tom, že výzva, aby členské štáty postupne zdokonaľ ovali svoj vojenský potenciál, je v rozpore s cieľ mi ľavice, rovnako ako zakotvenie európskej zbrojárskej agentúry do primárneho európskeho práva. Nebudeme podporovať celosvetové vojenské misie, aby sme presadzovali vlastné záujmy. Nechceme takúto zmluvu. Uprednostníme zmluvu odzbrojovania pred zmluvou zbrojenia. Paradoxné je, že je to dôvod na označenie za odporcu Európy. Hocikto v Európe, kto súhlasí so zbrojením, sa považuje za jej priateľa. Avšak hocikto iný, kto je za odzbrojenie, je jej nepriateľom. Z politického hľadiska je to absurdné.

Takže referendum v Írsku prebehlo, a aj napriek tomu, že nedopadlo úplne podľa našich predstáv, ľavica bude aj naďalej pokračovať vo svojej práci s cieľom dosiahnuť v Európe priamejšiu demokraciu.

Nigel Farage, v mene skupiny EFD. – Vážený pán predseda, v skutočnosti je všetko veľmi jednoduché, však? V Írsku sme mali jedno hlasovanie proti Zmluve a jedno za Zmluvu, a keby sme mali aspoň štipku zmyslu pre šport, mali by sme si počkať aj na výsledok tretieho hlasovania. Nech je však tretie referendum iné, slobodné a spravodlivé! Pretože to, čo sa odohralo v Írsku, takmer určite také nie je. Dúfam, že ste na seba všetci veľmi hrdí, pretože ste urobili práve to, že ste zobrali toho najmenšieho chlapca na ihrisku, postavili ho do kúta a dali ste mu poriadny kopanec. Toto víťazstvo je víťazstvom chlapcov – bitkárov, je to víťazstvo za veľké peniaze a víťazstvo byrokratov. Celá táto záležitosť je paródia!

(protestné pokrikovanie)

Takže rešpektujete výsledok tohto hlasovania, však? A výsledok predošlého hlasovania ste nerešpektovali? Európska komisia investovala milióny libier z peňaženiek daňových poplatníkov, libier či eur, na tom nezáleží, hoci v našom prípade áno, pretože, vďakabohu, my máme ešte stále libru. Investovali ste milióny! Na kampaň za Zmluvu sa minulo v porovnaní s kampaňou proti nej viac približne v pomere medzi 10:1 a 20:1. Komisia pre referendum v Írsku neodviedla svoju prácu, neoznámila írskym občanom, že lisabonská ústavná zmluva má obrovský vplyv na ich vlastnú ústavu. A čo je možno najhoršie zo všetkého, komisia pre vysielanie v Írsku zmenila pravidlá a pokrytie kampaní za a proti nebolo rovnomerné. Celá táto záležitosť bola poburujúca. O čom však tieto kampane robili, o čom ste ich všetci robili, bolo hlasovanie za pracovné miesta. Práve o to išlo. Čerstvá správa z novín, priatelia, znie, že spoločnosť Aer Lingus dnes prepustila ľudí a spoločnosť Intel, ktorá do kampane za Lisabonskú zmluvu investovala 400 000 EUR, dnes prepustila 300 ľudí. Od soboty prišlo o svoje miesto tisícpäťstopäťdesiat ľudí. Hlasovaním za Lisabonskú zmluvu sa zachovali len pracovné miesta politickej triedy.

Mám podozrenie, že je po všetkom. Domnievam sa, že pre Írsko bude obdobie nezávislosti veľmi krátkym obdobím v jeho histórii. Nemyslím si, že prezident Klaus dokáže odolávať. Dúfam, že sa mu to podarí. Je to skvelý a statočný človek. Vyzerá to však tak, akoby byrokracia zvíťazila nad národnou demokraciou. Z historického hľadiska si myslím, že Británia je v súčasnom období veľmi osamotená, možno rovnako ako v roku 1940, avšak...

(zmiešané reakcie)

... skutočná rozprava naozaj prebieha, prebieha tu skutočná rozprava. Aký zmysel má mať konzervatívneho premiéra, ak sa pán Blair stane absolútnym vládcom? Načo máme mať ministra zahraničných vecí, keď máme mať ministra zahraničných vecí EÚ s vlastnými diplomatickými službami? Aký zmysel má ktorákoľ vek z týchto funkcií? Podľa mňa toto írske referendum rozpúta skutočnú rozpravu. Už sa nedá predstierať. Ak

chcete národnú demokraciu, nemôžete zostať členom tejto Európskej únie, a my budeme viesť kampaň za to, aby Británia Európsku úniu opustila a aby k tomu došlo čím skôr.

Andrew Henry William Brons (NI). – Vážený pán predseda, včera som sa pýtal pani Wallströmovej, podpredsedníčky Komisie, či je Lisabonská zmluva vo svojej podstate rovnaká ako ústavná zmluva, ktorú nahradila. Odpovedala, že boli vykonané zmeny, o ktoré žiadala britská vláda a ktorých súčasťou boli zmeny názvov a symbolov. Nepoužila slovo "iba", ale mohla to jednoducho urobiť.

Ústavnú zmluvu už odmietli voliči vo Francúzsku a v Holandsku a v Spojenom kráľovstve malo prebehnúť referendum. Jeho výsledok by bol určite negatívny. Je zrejmé, že nahradenie ústavnej zmluvy európskou reformnou zmluvou sa uskutočnilo na žiadosť britskej vlády s cieľom umožniť porušenie jej prísľubu uskutočniť referendum.

Podstata zostane rovnaká, ale názvy a symboly sa zmenia ako súčasť nečestného tvrdenia, že zmluvy sa líšia a že referendum nebude nutné. Ako sa niekto opováži nazývať tento podvod a nečestnosť akýmkoľvek druhom demokracie?

Fredrik Reinfeldt, úradujúci predseda Rady. – Vážený pán predseda, v prvom rade by som sa chcel poďakovať predsedom skupín za ich pripomienky. Uvedomujem si, že mnohí z nich chcú tento proces urýchliť, a chápem ich.

Myslím si, že by sme si mali ujasniť, že sa presúvame na viac-menej neznáme územie. Ak si všimnete právny základ, v skutočnosti sa predbežne plánovalo, že Lisabonská zmluva sa bude uplatňovať už od 1. januára tohto roka. V súčasnosti sa pokúšame pružne konať v novej situácii, ktorá je výsledkom situácie v Írsku, ale aj v iných krajinách.

V švédskych rozpravách často platí, že keď na niečo poukážete, zmienite sa o demokracii. To je dobré. O to sa pokúšam aj na tomto mieste. Ak má nadobudnúť platnosť nová zmluva, je úplne zrejmé, že ju musí ratifikovať 27 členských štátov. Toto potrebujeme dosiahnuť, a preto sa vyjadrujem úplne presne, že v súčasnom období sme na čísle 24. Stále nemáme vyriešené tri krajiny a najdlhšie budeme pravdepodobne čakať na Českú republiku.

Keď Zmluvu ratifikuje 27. krajina, pohneme sa ďalej. Írsko ju neratifikovalo. Na ukončenie tohto procesu potrebuje ratifikáciu zo strany parlamentu. Možno by ste povedali, že to je jednoduché, avšak musíme byť dôkladní, takže človek nikdy nevie. Keď budeme mať všetkých 27 ratifikácií, bude tento balík jasný a budeme sa môcť posunúť smerom k Lisabonskej zmluve.

Zároveň je tiež veľmi dôležité poznamenať, že k všetkým zmluvám, o ktorých rokujeme, sme došli vyvážením rozličných názorov, a je úplne jasné, že ja a ostatní prítomní musíme postupovať v súlade s týmito zmluvami. Veľmi často sa stáva, že konáte v rozpore so zmluvami. To sa so švédskym predsedníctvom snažíme dosiahnuť.

Preto vám hovorím, že v súvislosti so situáciou, ktorú má momentálne v rukách Ústavný súd Českej republiky v Prahe, sa budeme snažiť urýchlene konať. Keď sa vyjadria, či majú v pláne zaoberať sa touto sťažnosťou, alebo nie, švédske predsedníctvo znova na uvedený proces zareaguje. To je demokracia v praxi, pretože konáme plne v súlade so zmluvami a s reakciami jednotlivých krajín.

Môj odkaz pre vás znie, že s touto prevažnou väčšinou musíme čo najskôr dospieť k Lisabonskej zmluve, pretože sme presvedčení, že povedie k lepšiemu fungovaniu Európy. Budem však konať dôsledne. Budem konať v súlade so zmluvami a budem rešpektovať aj skutočnosť, že predtým, než sa budeme môcť posunúť ďalej, musí Lisabonskú zmluvu ratifikovať všetkých 27 členských štátov.

Ďakujem vám za vaše poznámky a za podporu.

José Manuel Barroso, *predseda Komisie.* – Vážený pán predseda, vyjadrím sa len o niektorých poznámkach predsedov politických skupín a ďakujem všetkým za príspevky. Tieto inštitucionálne otázky týkajúce sa prechodu od jednej zmluvy k druhej sú veľmi zložité z právneho a politického hľadiska a vyžadujú si uvážlivosť zo strany všetkých inštitúcií. Samozrejme, že by sme boli radi, keby sa nová zmluva schválila čo najskôr. Chce ju väčšina poslancov v tomto Parlamente, všetky vlády a určite aj Komisia.

Ide však o to, ako práve poznamenal pán premiér, že Zmluva nebude schválená pred ukončením mandátu tejto Komisie. Mandát Komisie trvá do konca tohto mesiaca, takže nevyhnutne nastane obdobie, v ktorom bude Komisia len dočasná. Z uvedeného dôvodu si myslím, že Parlament prijal pred časom správne rozhodnutie, ktorým rozhodol o predsedovi Komisie, pretože mu tak poskytol právomoc, politickú právomoc

zastupovať Komisiu pri plnení dôležitých medzinárodných záväzkov. Toto rozhodnutie Európskeho parlamentu bolo rozumné.

V súčasnosti je dôležité pozrieť sa na riešenie tohto prechodu. Dnes sme o ňom v Komisii diskutovali a názor kolégia je, že ak to bude možné, mali by sme zostaviť novú Komisiu už podľa Lisabonskej zmluvy. To je náš názor, pretože to je zmluva, ktorú chceme. Je to zmluva, ktorá poskytuje vám, Parlamentu, viac práv z hľadiska zostavovania samotnej Komisie. Napríklad vysoký predstaviteľ bude podpredsedom Komisie, a tak budete hlasovať o vysokom predstaviteľovi. Nedôjde k tomu, ak budeme uplatňovať Zmluvu z Nice. Preto naše stanovisko znie, že ak to bude možné, mali by sme zostaviť novú Komisiu podľa lisabonských pravidiel. Je to však, samozrejme, otázka uvážlivosti a rovnako správneho načasovania. V minulosti, konkrétne v prvej Komisii, ktorej som bol členom, sme tiež začali tak, že predošlá Komisia úradovala o tri týždne dlhšie.

Otázka teda znie, ako dlho to bude trvať. A preto som sa veľmi rýchlo zmienil, a pán premiér Reinfeldt vie, na čo myslím, že jedna vec je čakať pár týždňov a druhá čakať do neurčita. Je to otázka úsudku, politického úsudku, a dúfam, že Európska rada prijme správne rozhodnutia založené na informáciách, ktoré dostaneme od našich českých partnerov. Ide o otázku, o ktorej sa v Európskej rade musí rozhodnúť do konca tohto mesiaca.

Určite nechceme, myslím, že to nie je v nikoho záujme, mať Komisiu, ktorá nemá plné zákonné právomoci. Nie je to v záujme Komisie a som si istý, že ani v záujme Európskeho parlamentu. Preto som povedal, že som pripravený. Som pripravený začať zostavovať novú Komisiu, len čo dosiahneme právnu jednoznačnosť a Európska rada začne so samotným procesom. A preto potrebujem, aby Rada prijala určité rozhodnutia. Potrebujem, aby Európska rada navrhla vysokého predstaviteľa, pretože podľa Lisabonskej zmluvy musí predseda Komisie schváliť vysokého predstaviteľa ako podpredsedu Komisie.

V súvislosti s niektorými poznámkami chcem zdôrazniť určité body a upokojiť niektorých poslancov Parlamentu. Niektorí z vás sa vyjadrili, že budeme mať "prezidenta Európy". Je mi ľúto, "prezidenta Európy" mať nebudeme. Ak budeme mať Lisabonskú zmluvu, budeme mať predsedu Európskej rady. A to je rozdiel. Máme predsedu Parlamentu, predsedu Komisie a budeme mať predsedu Európskej rady. Je dôležité tento bod zdôrazniť, pretože niekedy sa podľa mňa vyskytnú predstavy o istých *dérives institutionnnelles*, a nebudem akceptovať, ani Európska komisia nebude akceptovať, predstavu, že predseda Európskej rady je prezidentom Európy, pretože to nie je zakotvené v zmluvách.

(potlesk)

Nie je to zakotvené v zmluvách a zmluvy budeme musieť rešpektovať. Musíme rešpektovať inštitúcie. Máme predsedu Európskeho parlamentu. Máme predsedu Komisie. Ak budeme mať Lisabonskú zmluvu, budeme mať predsedu Európskej rady.

Je veľmi dôležité pochopiť, že všetky naše rozhodnutia musia byť v súlade s rámcom platných zmlúv. Preto som teraz presvedčený, že len čo Česi preveria svoju situáciu, mali by sme sa posunúť ďalej. A preto si myslím, že by sme mali pracovať na otázkach, ktoré som spomínal pred chvíľou, počnúc od európskej iniciatívy občanov po Európsku službu pre vonkajšiu činnosť, v duchu spolupráce medzi všetkými inštitúciami, a keď sa formálne prijmú všetky rozhodnutia, môžeme s odhodlaním zaviesť všetko, čo nám Lisabonská zmluva prináša. Verím, že to bude väčšia spoľahlivosť, viac demokracie a väčšia účinnosť pre našu Úniu.

Gay Mitchell (PPE). – Vážený pán predseda, ako prvý Ír, ktorý sa zapojil do tejto rozpravy, by som rád poďakoval všetkým svojim kolegom poslancom za dobre mienené poznámky o írskych voličoch. Chcem spomenúť aj tých, ktorým tu doteraz poďakovali. Rád by som upozornil na dvoch ľudí, ktorí zohrali obrovskú úlohu pri kampani za hlasovanie za Zmluvu a záujem svojej krajiny uprednostnili pred záujmami ich politickej strany. Je to pán Enda Kenny, TD, predseda strany Fine Gael, a pán Eamon Gilmore, TD, predseda Strany práce. Týmto ľuďom ešte nikto nepoďakoval. Pre zaručenie uskutočnenia tejto kampane obetavo vykonali viac ako ktokoľvek iný a chcem, aby tu dnes odznelo uznanie týmto ľuďom.

Postup v súvislosti s Lisabonskou zmluvou v Írsku potvrdzuje, že keď sa snažíme, aby sa k nám ľudia pridali, sú pripravení na to reagovať. Európsky projekt zostáva najväčšou nádejou na mierovú a prosperujúcu budúcnosť pre občanov v Európe a v iných častiach sveta. Nemôžeme sa domnievať, že ľudia ocenia jeho výhody. Keď občanom objasňujeme tieto výhody, musíme byť čo najotvorenejší a najobsažnejší. Rozšírenie tento projekt neoslabilo. Skôr by som povedal, že nám umožnilo, aby sme dovolili využívať jeho výhody aj ostatným. Je potrebná jednota v rozmanitosti.

Niektorí Íri si neboli istí v súvislosti s obsahom Zmluvy, iní mali obavy v súvislosti s interrupciami, do ktorých členský štát nútia, v súvislosti s neutralitou, stratou komisára a v súvislosti s potenciálnou stratou kontroly

nad vlastnou politikou v oblasti priameho zdaňovania. Írsky parlament prostredníctvom osobitného výboru pomenoval obavy občanov po prvom referende a vláda poskytla záruky v týchto záležitostiach zo strany našich partnerov, a predovšetkým zmenu v súvislosti s budúcim zložením Komisie.

To bola demokracia v praxi na všetkých úrovniach. Dôvodom na to, že írsky parlament mal právo a povinnosť vykonať tieto kroky, je, že mu zvrchovaný ľud Írska dal toto právo a povinnosť. Z vysokej účasti a kladného hlasovania zo strany väčšiny voličov je zrejmé, že sa demokratickej vôli ľudu vyhovelo.

Pán predseda, súhlasím s tým, čo ste povedali o obavách niektorých našich národov. Dovoľte mi teraz otvoriť jednu tému, ktorú považujem za potrebné spomenúť. Niektorí občania v Írsku aj inde sú presvedčení, že EÚ sa stáva chladnou predovšetkým k otázke kresťanstva, ale aj náboženstva ako takého. Musím povedať, že ja osobne som zaznamenal nedostatok rešpektu niektorých poslancov tu v Parlamente. Považujú sa za nezaujatých a liberálnych, avšak keď je potrebné pokúsiť sa o pohľad z hľadiska človeka s náboženským presvedčením, ich správanie má k tomu ďaleko. Rešpektujem ľudí bez náboženského presvedčenia, plne však očakávam tento rešpekt aj z ich strany. Práve o tomto je celý projekt EÚ. Opakujem, jednota v rozmanitosti. Druhé írske referendum ukazuje, čo možno dosiahnuť, ak sme skutočne obsažní. Tieto slová patria tým, ktorých uši počujú, a našim potomkom.

Pokročme a dokončime ratifikáciu, aby sme splnili sľuby Lisabonu týkajúce sa väčšej demokracie a transparentnosti, súdržnej úlohy vo svete a uplatňovali tie isté zásady tolerancie a inklúzie, ktoré musíme uplatňovať vo vnútri aj v našom prístupe k ostatným regiónom vo svete, predovšetkým k najchudobnejším z nich.

Proinsias De Rossa (S&D). – Vážený pán predseda, keď sme naposledy diskutovali o tejto otázke, predpokladal som, že írski voliči odmietnu politický cirkus týkajúci sa Gerryho Adamsa, Nigela Farageho a Joea Higginsa. Som veľmi rád, že som to pomenoval správne.

Je potrebné poznamenať, že nadutosť Nigela Farageho trochu prispela k rozjarenosti írskeho národa, ale, samozrejme, pohŕdavý postoj, ktorý má voči írskej demokracii, tu dnes prenikal zo všetkých pórov jeho tela. Som presvedčený, že jeho manévrovanie s cieľom zapojiť írskych voličov do nabádania Británie na odchod z EÚ ukázalo, že má málo vedomostí o spoločnej britsko-írskej histórii.

Dôležitejšie je, že írski voliči prevažnou väčšinou dali najavo, že naša budúcnosť sa spája s Európou, že Európa je pre Írsko dobrá a že Írsko pozitívne prispeje k rozvoju Únie. Dúfam, že v krátkom čase ratifikujú Zmluvu všetky členské štáty a že sa bez ďalšieho odkladu budú môcť zaviesť inštitucionálne, demokratické a sociálne reformy. Svet potrebuje účinnejšiu Úniu na zaručenie toho, že dokážeme dôrazne presadzovať ciele udržateľného rozvoja v hospodárskej oblasti, v oblasti životného prostredia a v sociálnej oblasti.

Pán predseda Barroso a pán úradujúci predseda, chcel by som vám dať jasne najavo, že občania Európy žiadajú od Únie činy. Už viac nepotrebujú, aby ich presviedčali, že potrebujeme celosvetové a domáce riešenia problémov, ktorým čelíme. Potrebujú vidieť činnosť, skutočný začiatok riešenia týchto kríz. Chcú konkrétne kroky, nie rétoriku.

Dúfam, že zostavíme Komisiu, ktorá bude účinná, ktorá dokáže a predovšetkým bude schopná zbaviť sa neplodnej hospodárskej ideológie, ktorá nás v Európe a vlastne aj vo zvyšku sveta priviedla na pokraj katastrofy. Musíme uskutočniť cieľ, ktorý sme si vytýčili v Lisabonskej zmluve: sociálne trhové hospodárstvo, ktoré prinesie pracovné miesta, prosperitu a slušnú životnú úroveň všetkým našim občanom.

Pat the Cope Gallagher (ALDE). – Vážený pán predseda, írski občania minulý týždeň víťazstvom s počtom 619 000 hlasov jasne vyjadrili svoju dôveru v projekt Európskej únie. Rád by som poďakoval ostatným 26 vládam v Európe a politickým skupinám v tomto Parlamente, ktoré za posledných 15 mesiacov úzko spolupracovali s írskou vládou na komplexnom riešení obáv vyjadrených írskymi občanmi v prvom referende o Lisabonskej zmluve.

Bolo to skôr víťazstvo írskeho ľudu, nie nevyhnutne vlády alebo politických strán. Írski občania prevažnou väčšinou vyjadrili, že miesto Írska je v srdci Európskej únie.

(GA) Politické strany, ktoré boli za Zmluvu, tentoraz spolupracovali vo väčšej miere ako pri minulom referende.

Občianske združenia ako *Ireland for Europe* a *We Belong* zohrali kľúčovú úlohu pri dokazovaní verejnosti, že kladné hlasovanie v referende nepožadoval od občanov Írska len politický systém. Skupiny poľ nohospodárov boli jednoznačne za Zmluvu a na tejto kampani sa zúčastnili veľmi aktívne.

Táto zmena má v porovnaní s predošlým referendom najväčší význam a bola jasne viditeľná.

Právne záväzné záruky pre Írsko v oblastiach politiky týkajúcich sa daní, neutrality a sociálno-etických otázok objasnili základné obavy írskych ľudí. Dúfam, že teraz sa Zmluva v krátkom čase ratifikuje, a, pán predseda, správy o vašej krajine ma potešili.

Chcel by som však povedať, že poznámky, ktoré dnes popoludní odzneli z úst pána Farageho zo Strany za nezávislosť Spojeného kráľovstva (UKIP), írskych občanov urazili a to nebudeme akceptovať. Írski občania sú inteligentní, kritickí voliči a poznajú rozdiel medzi predošlou a touto zmluvou, vedia že protokoly obsahujú právne záväzné dohody. Pán Farage, vás a vašich kolegov iste poteší informácia, že váš príspevok v súvislosti so Zmluvou spôsobil nárast o približne 3 alebo 4 % kladných hlasov. Takto si írski ľudia vážia vás a vašu skupinu.

Ulrike Lunacek (Verts/ALE). – (*DE*) Vážený pán predseda, dámy a páni, aj ja som bola v sobotu veľmi rada a odľahlo mi, keď írski občania hlasovali dvojtretinovou väčšinou za Zmluvu. Je teda zrejmé, že už neveria klamným vyhláseniam a hororovým príbehom napríklad o minimálnej mzde vo výške 1,84 EUR a že spoločnej Európe povedali "áno".

Nakoniec máme šancu spoločne pracovať na našej zahraničnej politike s cieľom dosiahnuť lepšie predchádzanie konfliktom, zvýšenú ochranu ľudských práv a viac demokracie vo všetkých častiach sveta, inak povedané, mať väčší zmysel pre celosvetovú zodpovednosť Európskej únie. Aby to však nakoniec vstúpilo do platnosti, a niektorí kolegovia to už poznamenali, potrebujeme podporu všetkých európskych vedúcich predstaviteľov štátov alebo vlád, aby presvedčili na podpísanie Zmluvy aj prezidenta Klausa. Mám na mysli všetkých z nich. Keď som dnes ráno počula, že vedúci predstaviteľ vlády, konkrétne rakúsky kancelár Werner Faymann, v interview vyhlásil, že ak prezident Klaus Zmluvu nepodpíše, vidí príležitosť uskutočniť ďalšie referendum aj v Rakúsku, bola som pobúrená. Je to dôkazom nedostatku zodpovednosti v súvislosti s európskou politikou. V tejto súvislosti by som chcela požiadať pána úradujúceho predsedu Rady, aby dal vedúcemu predstaviteľovi rakúskej vlády jasne najavo, že musíme prevziať spoločnú európsku zodpovednosť. Chcela by som, aby to dali jasne najavo aj sociálno-demokratickí poslanci.

Potrebujeme, aby všetci, ktorí sú za túto spoločnú Európu, dali jasne najavo, že aj prezident Klaus musí podpísať Zmluvu a že nepotrebujeme nič, čo by oslabilo proces, ktorý vedie k uplatňovaniu Lisabonskej zmluvy. Nerobme "spompanadln", ako hovoríme v Rakúsku, alebo inými slovami, nechytajme sa bez rozmyslu čohosi len preto, že to môže byť populárne medzi ľuďmi. Z hľadiska európskej politiky to považujem za veľmi nezodpovedné a dúfam, že vedúci predstaviteľ rakúskej vlády vezme toto svoje vyhlásenie späť.

Jan Zahradil (ECR). – (CS) Dámy a páni, nemám v úmysle miešať sa do vnútorných záležitostí Írska a uznávam právo írskej politickej reprezentácie nechať hlasovať o tejto zmluve toľkokrát, koľkokrát uzná za vhodné, a, samozrejme, rešpektujem výsledok tohto referenda, rovnako ako som rešpektoval výsledok minuloročného referenda, ktoré dopadlo opačne. Neviem, ktorý výsledok je hodnotnejší alebo platnejší, možno by mi v tom mohli byť írski kolegovia nápomocní radou, avšak jediné, čo môžem hodnotiť, je to, ako to pôsobí navonok a ako celá atmosféra okolo ratifikácie Lisabonskej zmluvy pôsobí navonok, a, bohužiaľ, musím povedať, že ten dojem je otrasný. Ja som žil prvých 26 rokov svojho života v režime, ktorý nedovoľoval slobodnú voľbu a kde žiadne slobodné voľby neboli možné a kde bol možný len jeden jediný výsledok. Ja sa veľmi obávam, že mnohí v tejto miestnosti aj inde v Európskej únii sa domnievajú, že jediný možný a mysliteľný výsledok, pokiaľ ide o ratifikáciu Lisabonskej zmluvy, bol a je áno a žiadny iný výsledok pre nich nie je prijateľný a nie je pre nich prípustný.

A ja sa pýtam, prečo je toľko kriku a toľko politického tlaku okolo Lisabonskej zmluvy, keď predsa bez tejto zmluvy by sa Európska únia ani nerozpadla, ani nezrútila, ale fungovala by ďalej na terajšom zmluvnom základe. A odpovedám si, že v tomto prípade sme svedkami úplne exemplárneho príkladu *realpolitik*, mocenskej politiky, kedy nejde o demokratickejšiu Európu alebo o lepšie fungujúcu či transparentnejšiu Európsku úniu, ale ide o nové prekreslenie mocenských pomerov v Európskej únii. Ja to hovorím bez horkosti, ja som v politike dosť dlho na to, aby som vedel, čo to je *realpolitik*, ale aspoň si tu nehovorme, čo nie je pravda.

Kto Lisabonskou zmluvou získa? Bude to Európska komisia, takže sa nečudujem, že Európska komisia je jej veľkým zástancom. Bude to Európsky parlament, takže sa nečudujem, že mnohí v tejto miestnosti sú zástancami tejto zmluvy. A bude to niekoľko silných štátov Európskej únie a budú to tiež federalisti vo všetkých frakciách, či už je to Európska ľudová strana, alebo Strana európskych socialistov, či Strana európskych liberálov. Ja sa však najviac obávam toho, že tento prístup, prístup v štýle účel svätí prostriedky,

sa obráti proti nám všetkým, že budeme svedkami protireakcie, ktorá príde v budúcich rokoch, a že tento tlak na schválenie Lisabonskej zmluvy vyvolá protitlak v podobe nárastu podpory skutočných antieurópanov, extrémistických, xenofóbnych a protieurópskych síl a že toto víťazstvo bude Pyrrhovým víťazstvom.

Zoltán Balczó (NI). – (*HU*) Chcel by som kolegovi položiť krátku otázku, a to: Myslíte si, že to, že írska vláda môže vyhlásiť referendum toľkokrát, koľkokrát chce, je súčasťou demokratického procesu? Aký je potom váš názor na správy o tom, že hlava rakúskej vlády teraz po prvý raz zvažuje vyhlásenie referenda o tejto otázke? Beriete to tiež ako znak demokracie alebo by ste to nazvali zneužívaním moci, ako o tom hovoril predchádzajúci rečník? Mohli by ste mi na to, prosím, odpovedať?

Jan Zahradil (ECR). – (*CS*) Nie som tu na to, aby som hodnotil postupy írskej vlády alebo rakúskej vlády, či akejkoľvek inej vlády. Nerobil som to, nerobím to a robiť to v žiadnom prípade nebudem.

Bairbre de Brún (GUE/NGL). – (*GA*) Vážený pán predsedajúci, ľud Írska prehovoril. A ja to akceptujem. Tí, ktorí vravia, že teraz ľudia hlasovali "za" Európu, tvrdia, že minulý rok hlasovali "proti" Európe. Tak to však nie je. O podporu Írska Európe nešlo ani minulý rok, ani tento rok.

Európska komisia sa priamo pred referendom rozhodla investovať rozsiahle zdroje do propagačnej kampane o výhodách Európskej únie. To posilnilo presvedčenie, že išlo o hlasovanie za Európu alebo proti nej, a nie o hlasovanie za Lisabonskú zmluvu alebo proti nej. A to je podľa mňa smutné.

Všetci v tejto miestnosti teraz musia čeliť jasnej, náročnej výzve, ktorá je pred nami, a to uznať, že ešte stále treba riešiť mnohé z obáv, ktoré vyšli najavo počas kampane za referendum. Ľuďom ide najmä o platy, práva zamestnancov a verejné služby, ako aj o zabránenie militarizácii a hlas menších štátov.

Tentoraz sa ľuďom v Írsku hovorilo, že ak po druhý raz povedia nie, Írsko ostane osamotené, izolované tvárou v tvár ekonomickej kríze.

Tí, ktorí túto zmluvu podporili ako zmluvu v prospech pracovných miest a investícií, by teraz tieto pracovné miesta a investície mali zabezpečiť.

Nemalo by sa zabúdať na dané sľuby len preto, že sa podarilo dosiahnuť výsledok požadovaný írskou vládou a predstaviteľmi EÚ.

Morten Messerschmidt (EFD). – (*DA*) Vážený pán predsedajúci, ak sa o referende, ktoré v Írsku prebehlo, dá niečo povedať, tak to, že ak máte dostatočne veľkú nerovnováhu medzi tábormi za a proti, ak je dostatočne veľká nerovnováha v mediálnom pokrytí problému a ak otázku zopakujete dostatočne často, je nanajvýš pravdepodobné, že ľudia budú hlasovať za. Ak však niektorý z týchto predpokladov nie je splnený, neprinútite Európanov, aby sa v prospech týchto inštitúcií vzdali väčšej časti suverenity, než ako je to dnes. To je realita, z ktorej budeme musieť vychádzať.

Ďalšou súčasťou reality – a určite nanajvýš nepohodlnou, prinajmenšom pre tých, ktorí Zmluvu podporujú – je metóda, ktorou sa Zmluva presadzuje, a táto metóda je jedinou možnou, ktorou sa to dá dosiahnuť, najmä v atmosfére strachu. V atmosfére strachu z toho, že by sa v Spojenom kráľovstve vytvorila nová situácia, ktorá by viedla k položeniu tejto otázky britským občanom. V atmosfére strachu musí byť nepríjemná už len predstava, že by sa ľudí v ďalšej krajine mohli opýtať na ich názor – a že by sa znova dostala k slovu demokracia.

Počuli sme, ako pán predseda v Parlamente povedal, že sa bude rešpektovať aj tábor odporcov. Ale ruku na srdce, rešpekt voči odporcom Zmluvy je veľmi málo viditeľný. Počuli sme, že sa zo Zmluvy odstránia symboly – a pritom celý tento Parlament je obložený vlajkami. Počuli sme, že sa zo Zmluvy odstráni hymna – a na oslavu nového Parlamentu sa hrala Beethovenova 9. symfónia. Záruky, ktoré dostali írski voliči či my skeptici, veľkú dôveru nevyvolávajú. Chceli by sme mať dôveru, ale akosi sa jej nedostáva.

Proinsias De Rossa (S&D). – Vážený pán predsedajúci, chcel by som vyzvať tých, ktorým sa nepáči výsledok írskeho referenda, aby prestali pochybovať o demokratických postupoch v Írsku. Írsko je demokratický štát. Je to nezávislý demokratický štát. Parlament Írskej republiky sa rozhodol vyhlásiť referendum; toto referendum prebehlo. Podporilo ho 95 % zvolených poslancov írskeho parlamentu. Takže, prosím, kritizujte si Európsku úniu, ale nemáte žiadne právo spochybňovať demokraciu v našej krajine.

Predsedajúci. – Podľa pravidla modrej karty musíte položiť otázku, a nie predkladať tvrdenie. Formulácia je jednoznačná a je veľmi dôležité, aby sa toto pravidlo dodržiavalo.

Morten Messerschmidt (EFD). – (*DA*) Vážený pán predsedajúci, demokracia pre mňa znamená, že položím otázku a dostanem na ňu odpoveď. Demokracia neznamená, že sa pýtam stále dokola, kým nedostanem odpoveď, ktorú som už vopred očakával. Ak poslanci tohto Parlamentu a ak členovia Komisie a Rady skutočne nemajú taký strach z obyčajných ľudí, prečo boli snahy zabrániť konaniu referenda neúspešné len v jednej krajine? Vládam a inštitúciám EÚ sa podarilo zabrániť konaniu referenda v ostatných 26 členských štátoch. Toto nie je demokracia.

Francisco Sosa Wagner (NI). – (ES) Vážený pán predsedajúci, tento Parlament je kráľovstvom fantázie, kráľovstvom snov.

Občania Írska nám svojím silným hlasom dodávajú odvahu a silu, aby sme naďalej prosperovali a budovali silnú a predovšetkým federálnu Európu.

Len tak si zaslúžime označenie právoplatných nasledovníkov otcov Európy, vďaka ktorých úsiliu sme tu dnes všetci prítomní.

Othmar Karas (PPE). - (*DE*) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, väčšina sa raduje a cíti úľavu. Očakávam, že menšina sa s výsledkom zmieri.

Väčšina z 27 štátov a poslancov Európskeho parlamentu opakovane povedala áno ďalšiemu vývoju Európskej únie. Vidíme demokratickú väčšinu a blokujúcu menšinu. Toto áno demokratickej väčšiny bolo dôležitým krokom správnym smerom a znamenalo áno zdravého rozumu, áno demokratickejšej, transparentnejšej Európskej únii, ktorá je bližšie k svojim občanom, áno pozitívnych proeurópskych mysliteľov a činiteľov, áno posilneniu pozície Európskej únie vo svete.

Čaká nás ešte dlhá cesta, pretože potrebujeme spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku, aby sme sa stali globálnym hráčom. Potrebujeme ďalej rozvíjať demokraciu napríklad tým, že umožníme európske referendum, všeobecné európske volebné právo a mnoho ďalšieho. Už teraz nás čaká práca a nemôžeme si dovoliť strácať čas. Očakávam, že Komisia urýchli reformu tejto oblasti a začne rozhovory s členskými štátmi, pokiaľ ide o komisárov. Očakávam, že Rada sa vyjadrí jednoznačne, pokiaľ ide o jej postoj k tomuto výsledku. A očakávam aj to, že my tu v Parlamente zlepšíme svoju komunikáciu a dialóg s občanmi a že im poskytneme lepšie informácie.

Je jasné, že čím lepšie sú informácie, komunikácia a dialóg, tým je početnejšia aj väčšina. Politici, ktorí neveria, že sú toho schopní, nie sú ľudia na pravom mieste, rovnako ako politici, ktorí sa skrývajú za referendami, pretože sami nechcú predstúpiť pred občanov a vziať na seba zodpovednosť. Čím viac sa debata zamerala na Európu, tým početnejšia bola väčšina. Hovoríme nie nacionalizácii európskej politiky a nie národným referendám o európskych otázkach, okrem referend týkajúcich sa pristúpenia vlastnej krajiny do EÚ.

Hannes Swoboda (S&D). – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, pán Zahradil sa pýtal, kto z toho bude mať prospech. Myslí si, že to budeme my poslanci Parlamentu. Je to možné a nie je na tom ani nič také zlé, ak z toho v parlamentnej demokracii majú do určitej miery úžitok parlamenty – samozrejme nielen Európsky parlament, ale aj národné parlamenty. Prospech z toho však budú mať hlavne občania, ak budeme schopní účinnejšie a lepšie zastupovať ich záujmy.

Pán Schulz už zdôraznil, že žijeme v meniacom sa svete, vo svete, kde je silná Čína, čoraz silnejšia India, čoraz silnejšia Brazília a stále rovnako silné Spojené štáty.

Ak sa dnes pozrieme na Washington, vidíme, že dokonca aj nová administratíva sa pýta, čo vraví Európa na rôzne problémy, či už ide o Afganistan alebo iné otázky. Máme v tomto smere jasný postoj a vyjadrujeme sa jasne? Ak nie, nebudú nás brať vážne.

Rusko sa stále snaží postaviť jednotlivé členské štáty EÚ proti sebe, pretože to je, samozrejme, pre našich partnerov lepšie. Každému, kto ešte dnes vystupuje proti tejto zmluve v naivnej viere, že je to zmluva, ktorá posilňuje Európsku úniu, by som povedal: Tí, ktorí vystupujú proti tejto zmluve, v podstate posilňujú našich takzvaných partnerov alebo, povedzme, našich oponentov.

Povedalo sa už a pripúšťam, že ešte musíme vyriešiť niektoré inštitucionálne problémy najmä v súvislosti s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť. Ale nepokúšajme sa teraz o ďalšie inštitucionálne rozpravy. Naši občania chcú jasnú a presvedčivú odpoveď. Chcú, aby sme sa energicky vyjadrovali k otázkam súvisiacim s ochranou klímy, bezpečnostnými problémami, finančnou reguláciou. Na každom jednotlivom prípade môžeme dokázať, že Lisabonská zmluva znamená zlepšenie. Naše argumenty však musia byť dobre podložené,

aby ľudia nemali pocit, že Európska únia sa stará len sama o seba, ale aby videli, že sa stará o záujmy svojich občanov.

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, tiež som mal otázku na pána Karasa a možno ju ešte stále položím. Adresujem ju však pánovi Swobodovi, keďže paní Lunaceková už kritizovala nášho kancelára pána Faymanna a kolegov z jeho strany. Aký je jeho postoj ako sociálneho demokrata k návrhu vodcu jeho národnej strany a federálneho kancelára na konanie referenda v Rakúsku?

Hannes Swoboda (S&D). – (DE) Vážený pán predsedajúci, nemyslím si, že by sme tu mali diskutovať o vnútorných záležitostiach Rakúska, ale je úplne jasné, že žiadne referendum o Lisabonskej zmluve sa v Rakúsku konať nebude. To je absolútne jasné. Lisabonská zmluva bola ratifikovaná a musí čo najskôr nadobudnúť platnosť. To je môj a náš názor.

Predsedajúci. – Ďakujem vám za odpoveď na otázku, prečítam vám však, vážení kolegovia, pravidlo, pretože sa s ním všetci musíme oboznámiť.

"Predsedajúci môže dať slovo poslancom, ktorí zdvihnutím modrej karty prejavia želanie položiť inému poslancovi otázku počas jeho prejavu" – teda nie neskôr – "otázku, ktorá netrvá dlhšie ako pol minúty" – teda len otázku – "ak s tým súhlasí rečník a ak to podľa predsedajúceho nepovedie k narušeniu rozpravy."

Ak sa modré karty budú zdvíhať príliš často, nedám vám slovo, pretože to povedie k prerušeniu rozpravy. Toho si musíte byť vedomí.

Zdvihnite kartu včas a len pri otázkach, ktoré trvajú pol minúty; odpovede nesmú presiahnuť jednu minútu. To sú naše pravidlá a my ich musíme veľmi prísne dodržiavať.

Alexander Graf Lambsdorff (ALDE). – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, jednu vec sme tu ešte dnes dostatočne nezdôraznili, a to skutočnosť, že pozitívny výsledok referenda v Írsku zďaleka nebol prvým pozitívnym výsledkom, pokiaľ ide o ústavný proces, o ktorom sa zmienil pán Verhofstadt. Mali sme referendum s pozitívnym výsledkom v Luxembursku a v Španielsku. Takže toto referendum zďaleka nebolo prvé.

Počúvať pána Farageho je vždy zábavné. Dnes to však zábavné nebolo. Euroskeptici skutočne nevedia prehrávať. Šok z dvojtretinovej väčšiny skutočne reže do živého. Po prvý raz dnes nebolo zábavné počúvať vás. Bolo tiež zaujímavé sledovať, ako sa pán Kirkhope otáčal na stoličke, pretože Konzervatívna strana je svojimi názormi na európsku politiku tejto zvláštnej strane veľmi blízka. Dúfam, že sa to niekedy zmení.

Videli sme, že európsky integračný proces má v Írsku demokratickú podporu. Je však dostatok demokracie v Európe? Je demokracia v Európe dokonalá? V žiadnom prípade, ale aj tak to bol pre demokraciu v Európe úspešný deň.

Teraz sa niektorí sťažujú, že Írsko bolo pod tlakom. Pán de Rossa celkom jasne povedal, že konanie ďalšieho referenda bolo zvrchovaným rozhodnutím Írska. Pripomeňme si, ako sa Európska únia pokúšala bojkotovať Rakúsko, keď sa k moci dostal Jörg Haider. Ale jednoducho to nefungovalo. Nemôžeme vyvíjať tlak na naše členské štáty. Len ony majú zvrchované právo rozhodovať o týchto otázkach.

Ďalší sa sťažujú, že Írsko povedalo áno len v dôsledku krízy. Írsko počas krízy pocítilo európsku solidaritu. To je predsa pozitívne! My tiež očakávame európsku solidaritu, ak je v domovoch ľudí v Bulharsku alebo Maďarsku zima, lebo Rusko a Ukrajina sa znova hádajú pre plyn. Európska solidarita je dobrá vec. Ak je toto jej výsledkom, myslím, že je to dobrá vec.

Zmluva otvára nové možnosti. Je veľa oblastí politiky, ktorých sa týka – rozpočtovej politiky, politiky v súdnictve, pokiaľ ide o vnútorné záležitosti – ale najdôležitejšou pre mňa je zahraničná politika. Hoci pán Swoboda povedal, že by sme nemali viesť žiadne inštitucionálne rozpravy, potrebujeme serióznu rozpravu o Európskej službe pre vonkajšiu činnosť. Musíme hovoriť jednohlasne. Tento Parlament – a to by som chcel jasne povedať Komisii, ale aj Rade – chce silného vysokého predstaviteľa a efektívnu Európsku službu pre vonkajšiu činnosť. Chceme Európsku službu pre vonkajšiu činnosť so širokou základňou, chceme, aby bola blízko Komisii a aby mala prístup k všetkým službám vrátane služieb sekretariátu Rady. To bude rozhodujúcou skúškou – vrátane vypočutia pred Komisiou. Bude to tiež rozhodujúca skúška pre budúcnosť európskej zahraničnej politiky 21. storočia, aby sme boli schopní hovoriť jednohlasne.

PREDSEDÁ: PÁN MARTÍNEZ MARTÍNEZ

podpredseda

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, ratifikácia Lisabonskej zmluvy bude pre Európsky parlament znamenať niečo veľmi prosté; budeme mať ďalších 18 poslancov z 12 členských štátov Európskej únie.

Boli sme prezieraví, pretože v marci tohto roka Európsky parlament požiadal všetky členské štáty, aby tento výsledok anticipovali vyhlásením, že voľby 7. júna budú demokratickým základom pre vyslanie týchto ďalších osemnástich poslancov ako platná metóda menovania.

Niektoré členské štáty to urobili, ako napríklad Španielsko a vaša krajina, pani úradujúca predsedníčka Rady. Iné krajiny, ktoré však vyhlasujú, že sú veľmi spokojné, podobne ako ja, s výsledkom írskeho referenda a želajú si uplatňovanie Lisabonskej zmluvy, ešte stále nesplnili svoju povinnosť, pokiaľ ide o ich vlastnú vôľu, a neuviedli svoju metódu menovania.

Môžeme rátať s tým, pani úradujúca predsedníčka Rady, že požiadate všetky členské štáty na zasadnutí Európskej rady 29. až 30. októbra, aby uviedli svoju metódu menovania ďalších poslancov podľa Lisabonskej zmluvy?

Druhou vecou, ktorá ma skutočne šokuje, je, že každý hovorí o veľkých ambíciách Lisabonskej zmluvy, ale to predpokladá aj náš záväzok v súvislosti s jednou veľmi jednoduchou otázkou: rovnosťou medzi ženami a mužmi. To je záväzný cieľ Charty základných práv ako súčasti Lisabonskej zmluvy. Pokiaľ viem, pokiaľ ide o ďalšie dve funkcie, ktoré ešte nie sú obsadené, teda funkcie vysokého predstaviteľa a podpredsedu Komisie a predsedu Rady, dostali sa do obehu len mužské mená.

Vaša krajina, Švédsko, sa v tomto ohľade chová pomerne príkladne. Očakávam, že tomu budete venovať mimoriadnu pozornosť. Nie je možné, aby sme v štyroch najzodpovednejších európskych funkciách mali len mužov. Nie je to hodné Lisabonskej zmluvy, nie je to hodné Európy. Rátam s tým, že zaručíte, aby sa rovnosť mužov a žien rešpektovala aj na tejto úrovni.

Peter van Dalen (ECR). – (*NL*) Vážený pán predsedajúci, holandská futbalová legenda Johan Cruyff raz povedal, že všetky výhody majú svoje nevýhody. Výhodou Lisabonskej zmluvy je, že členským štátom dáva o niečo väčšie slovo a národným parlamentom väčší vplyv. Nevýhodou je, že presúva centrum moci ďalej smerom k Európe. Vážený pán predsedajúci, toto je nevýhoda, ktorú predovšetkým v tomto parlamente nesmieme podceniť. Nakoniec počas 30 rokov sme videli, ako právomoci v Európe narastali nepriamo úmerne k účasti našich občanov vo voľbách do Európskeho parlamentu. Presun väčších právomocí do Bruselu šiel ruka v ruke s nižšou účasťou v európskych voľbách. Ak Lisabonská zmluva nadobudne platnosť, Európa sa musí poučiť z nasledovného: nechať Úniu konať pragmaticky a nechať ju opakovane dokazovať jej pridanú hodnotu. Iba potom môžeme získať podporu európskych voličov.

Joe Higgins (GUE/NGL). – Vážený pán predsedajúci, z pohľadu ľavice a socialistov som proti Lisabonskej zmluve a odmietam intervenciu xenofóbov a pravicových síl. To, čo sa udialo v Írsku v referende, nebolo víťazstvom demokracie. Veľká koalícia – politické organizácie, významné spoločnosti, väčšina kapitalistickej tlače a Komisia EÚ – zastrašovali írskych občanov, že ak budú hlasovať proti prijatiu Zmluvy, zostanú v hospodárskej izolácii, Európska únia ich potrestá a dôjde k odlivu investícií a kapitálu. Ak však budú hlasovať v jej prospech, potom bude dostatok pracovných miest, investícií a nastane oživenie hospodárstva. Samé klamstvá.

Pokrytectvo írskej vlády sa prejavilo tým, že požiadala vedenie spoločnosti Aer Lingus, aby oznámenie o necitlivom zrušení 700 pracovných miest v spoločnosti odložila na dnes, po uskutočnení referenda. Komisia EÚ intervenovala neustále: zasahovala do procesu. Traja predsedovia nie sú tu prítomní, ale od ich zástupcov chcem, aby ich požiadali o reakciu k nasledovnému škandálu. Pán Tajani, komisár EÚ pre dopravu, strávil celý deň cestovaním po Írsku lietadlom spoločnosti Ryanair spolu s jej výkonným riaditeľom, aby agitovali pre hlasy za Zmluvu. On má na starosti dopravu a mal by chrániť spotrebiteľov a pracujúcich. Cestovaním s výkonným riaditeľom jednej z najväčších spoločností poskytujúcich dopravu sa úplne skompromitoval. Čo mi na to odpoviete?

Na záver, hovorí sa o tom, že pán Tony Blair bude novým predsedom Rady EÚ. Povedzme to na rovinu. Pán Tony Blair je vojnový zločinec. Za žiadnych okolností nemôže byť –

(Predsedajúci naliehavo žiadal rečníka, aby skončil, pretože prekročil svoj rečnícky čas.)

Prerušili ste ma zbytočne, pán predsedajúci. Domnievam sa, že tomuto zasadnutiu predsedáte vy, a nie tento vážený poslanec.

Bod, s ktorým som chcel skončiť bol, že pán Tony Blair nesmie byť menovaný do funkcie prezidenta EÚ.

Predsedajúci prerušil rečníka.

Predsedajúci. – Vidím modrú kartu. Rád by som upozornil poslanca, ktorý zdvíha kartu, že, vždy, keď zdvihnete modrú kartu, bránite tým vystúpeniu poslanca, ktorého meno je na zozname rečníkov. Na schôdzi predsedníctva sa budem snažiť zmeniť toto ustanovenie, pretože nemôžeme dovoliť, aby dochádzalo k situácii, keď sa poslancom, ktorých mená sú na zozname rečníkov, bráni v ich vystúpení, pretože iní poslanci ich prerušujú, čo je v súčasnosti legitímny postup.

Nessa Childers (S&D). – Vážený pán predsedajúci, rada by som sa spýtala pána Higginsa, že čo by musela obsahovať Lisabonská zmluva, aby ju podporil.

Joe Higgins (GUE/NGL). – Vážený pán predsedajúci, Lisabonská zmluva umožňuje zintenzívňovanie neoliberálnej hospodárskej agendy, ktorá spôsobila hospodársku katastrofu v celej Európe, výsledkom ktorej je 21 miliónov nezamestnaných, zintenzívňovanie zbrojenia a zbrojárskeho priemyslu a väčší tlak na privatizáciu. Zmluva neobsahuje nič v tom zmysle, čo by mohol oddaný socialista podporiť.

Budeme podporovať skutočné iniciatívy, ktoré budú hájiť práva pracujúcich v Európe. Keď však Lisabonská zmluva a Listina základných práv v skutočnosti inštitucionalizujú rozhodnutia Európskeho súdneho dvora, čím umožňujú vykorisťovanie migrujúcich pracovníkov podnikateľmi, ktorí podnikajú za hranicami vlastného štátu, ako potom môžeme niečo také podporiť?

Timo Soini (EFD). – (FI) Vážený pán predsedajúci, detstvo a mladosť som prežil v tesnej blízkosti komunistickej diktatúry, Sovietskeho zväzu. Strach bol na dennom poriadku. Fínsko, ktoré je malou krajinou, bolo práve tam. Napriek tomu sme to zvládli, boli sme nezávislí. Teraz ma udivuje skutočnosť, že v Európskej únii je prípustný iba jeden konečný výsledok. Možno vyjadriť názory, dokonca i nesúhlas, dokonca i názory euroskeptikov sú dovolené, konečný výsledok však musí byť rovnaký.

Ak vyhráte nečestným spôsobom, už dopredu ste prehrali. Aby som mohol použiť príklad z futbalu, pripomeňme si Maradonov incident s gólom rukou. Kto z vás si pamätá zápas medzi Argentínou a Anglickom a akým výsledkom nakoniec skončil? Víťazstvo bolo dosiahnuté podvodom, či nie? Pozrite sa, kde je teraz Maradona, ten, ktorý vyhral nečestným spôsobom.

Na záver by som chcel povedať Švédsku, krajine, ktorá vykonáva predsedníctvo, že naďalej rešpektujete rozhodnutie švédskych občanov, ktorí hlasovali proti prijatiu eura. Túto otázku ste opätovne neprehodnocovali po jednom či dvoch, dokonca ani po piatich rokoch. V tomto prípade to však bolo iba o rok neskôr. Toto je demokracia EÚ a jedného dňa zožne to, čo si zaslúži.

Liisa Jaakonsaari (S&D). – (FI) Vážený pán predsedajúci, aj ja som žila a stále žijem v malej krajine. Rada by som sa spýtala pána Soiniho, či nesúhlasí s tým, že toto je prípad, keď Írsko ako malá krajina ukázalo obrovskú silu, pretože doslova celú Európu položilo na kolená. Teraz po dlhej rozprave Írsko, taká istá malá krajina ako Fínsko, hľadá ochranu v Európskej únii a chce posilniť EÚ. Nie je predsa úlohou Európskej únie a Lisabonskej zmluvy chrániť malé krajiny?

Timo Soini (EFD). – (FI) Vážený pán predsedajúci, toto je zlá zmluva pre malé krajiny. Oslabí hlasy Írska, Dánska a Fínska v Rade ministrov. Veľké krajiny budú ešte silnejšie.

Milujem Írsko, bol som tam 20-krát. V Írsku som sa stal katolíkom. O to ale nejde. Je mi iba veľmi ľúto, keď vidím taký obrovský posun vo volebných výsledkoch. Prvýkrát bolo 53 % proti a 47 % za. Tento raz bolo 67 % za a 33 % proti. Čo sa udialo a prečo? Zastávam názor, že to bol strach. Želám Írsku veľa úspechov a nech Boh žehná írskemu ľudu.

(Liisa Jaakonsaariová vyjadrila pripomienku bez použitia mikrofónu.)

Csanád Szegedi (NI). – (HU) Dámy a páni, v prvom rade by som chcel poďakovať írskemu ľudu, predovšetkým každému jednému zo 600 000 odvážnych občanov, ktorí odmietli diktátorskú Lisabonskú zmluvu a pripojili sa k boju za demokraciu v Európe. Každý, koho potešil výsledok tohto opakovaného referenda, sa tiež bude tešiť zo smrti demokracie a diktátorstva globalizmu. Európski politici by nemali podporovať diktátorstvo globalizmu, ale mali by sa zaoberať skutočnými problémami: ako odstrániť

nezamestnanosť, zabrániť masovému prisťahovalectvu a zrušiť diskriminačné a nehumánne Benešove dekréty a slovenský jazykový zákon. Vyzývam tiež všetkých kolegov a poslancov, aby podporili snahy o autonómiu najväčšej menšiny v Európe, ktorá bola zbavená svojich občianskych práv, Maďarov žijúcich za hranicami Maďarska. Zástupcovia Jobbiku môžu podporiť Európsku úniu, len ak bude založená na národných tradíciách. Ďakujem.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Teší nás, že írske referendum potvrdilo obrovské víťazstvo tých, ktorí podporovali Lisabonskú zmluvu. Musíme zablahoželať a zároveň poďakovať tým, ktorí agitovali za Zmluvu v Írsku.

Tento hlas v prospech Zmluvy reprezentuje rozhodnutie írskych občanov pokračovať v procese rozvoja Európskej únie. Umožnili nám tým predstaviť si v budúcnosti čas, keď Európska únia bude hovoriť silným hlasom na všetkých rokovaniach s najväčšími svetovými mocnosťami. Tento hlas bude hovoriť v mene 27 alebo viacerých členských štátov.

Predmet novej základnej zmluvy sa prvýkrát prerokovával v roku 2002. Minulý piatok znamenal ukončenie procesu pre prijatie novej zmluvy. Dôvod, prečo hovorím, že znamenal ukončenie procesu, je ten, lebo som presvedčený, že občania Európy, či už priamo alebo nepriamo, vyjadrili svoje názory. Poľsko oznámilo, že bude Zmluvu okamžite ratifikovať. Stále tu však je jedna osoba, ktorá je presvedčená, že je potrebné zablokovať ratifikáciu tejto Zmluvy, napriek tomu, že, parlament krajiny, na čele ktorej stojí, ju ratifikoval. Verím, že predseda zohľadní želania občanov všetkých 27 členských štátov vrátane Českej republiky a podpíše ratifikáciu Zmluvy.

Dámy a páni, uplatňovanie Zmluvy v budúcnosti bude znamenať nové povinnosti pre Európsky parlament. Aby bol Parlament schopný čo najskôr splniť tieto povinnosti bez toho, že by to spôsobilo oneskorenie legislatívneho procesu, bude musieť urobiť potrebné prípravy. Odstránenie dvoch správ o Fonde solidarity z programu v súvislosti so zemetrasením v Taliansku nám dnes dáva jasný príklad. Dokonca i dnešný problém s modrými kartami je toho ďalším príkladom.

Verím, že správne služby venujú tomuto aspektu aspoň toľko pozornosti, koľko jej venovali štatútu poslancov.

Predsedajúci. – Rád by som vám ešte raz vysvetlil, že rokovací poriadok hovorí v prvom rade to, že predseda môže udeliť slovo. To, že môže "udeliť slovo" teda znamená, že sa môže rozhodnúť, či poslancovi udelí alebo neudelí slovo. Súčasný predseda uprednostňuje udelenie slova poslancom, ktorí sú na zozname, pred udelením slova poslancom, ktorí si zoberú rečnícky čas a bránia tým vystúpeniu poslancov, ktorí sú na zozname v súlade s rečníckym časom prideleným každej politickej skupine. V druhom rade rokovací poriadok hovorí, že modrá karta by sa mala zdvihnúť počas vystúpenia poslanca, ktorému má byť položená otázka, a nie až po ukončení jeho vystúpenia.

Ramón Jáuregui Atondo (S&D). – (*ES*) Vážený pán predsedajúci, prvom rade by som rád povedal, že som znepokojený touto rozpravou, pretože to, čo malo byť oslavou pre Európu, sa zmenilo na rozpravu, v ktorej sme sa dostali do bodu, keď sa pýtame predsedu Parlamentu, ako privítal výsledky.

Odznelo tu viac ako desať vystúpení, ktoré otvorene kritizovali nielen Európu, čo by mohlo byť legitímne, ale aj demokratický výsledok referenda v Írsku.

Som presvedčený, že prišiel čas, aby sa v tomto Parlamente povedalo, že tu, na mieste, ktoré je domovom suverenity európskych občanov, je deväť z desiatich občanov v ňom zastúpených za Európu a že základné presvedčenia najväčších demokratických strán sú v prospech Európy. Dámy a páni, rád by som tiež zdôraznil, že Lisabonská zmluva je predpokladom pre vytvorenie väčšej Európy, pre vytvorenie jednotnejšej a silnejšej Európy, to však, nanešťastie, samé osebe nestačí.

Rád by som vám všetkým povedal, že ak sa zakladatelia Európskej únie pred 60 rokmi pravdepodobne domnievali, že je potrebné vybudovať spoločný európsky priestor mieru po tragédii vojny, ktorá bola výsledkom snahy niektorých jedincov nariadiť politické názory alebo hegemónie ostatným v Európe, dnešná Európa má úplne odlišné odôvodnenie. Dnes máme vedúce postavenie vo svete pred nami a buď tam budeme alebo nie. V rozprave zaznieva Shakespearove: byť a či nebyť za Európu.

Iba pred pár dňami som mal možnosť rozprávať sa s ľuďmi, ktorí boli v Pittsburgu, a podľa nich sa svet nepozerá na Európu, ale na Áziu. Európa musí byť jednotná a silná, aby sa stala reálnou skutočnosťou pri stoloch svetových lídrov. Ak tam nebudeme, nebudeme stáť za nič a nebudeme mať žiadny vplyv. Lisabonská zmluva je preto cestou, ale je cestou, po ktorej ešte musíme ísť.

Andrew Duff (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, skutočne by sme sa mali poďakovať pánovi Faragemu za jeho príspevok k írskej kampani. Jeho jedinečný štýl postkoloniálneho šovinizmu určite poslúžil pre nábor niekoľkých írskych republikánov, aby hlasovali v prospech Zmluvy.

Oveľa čudnejšia v tejto kampani je však úplná absencia britskej Konzervatívnej strany, ktorá sa skrývala pod sukne Declana Ganleyho a prezidenta Klausa. Faktom je, že Konzervatívna strana stojí úplne samostatne ako perspektívna vládna strana, ktorá je stále proti tomuto kvalitatívnemu posunu smerom k európskej integrácii.

Zvážte absurditu euroskeptikov, pretože byť proti Lisabonskej zmluve znamená zotrvávať pri súčasnej Zmluve z Nice a momentálne skôr ťažkopádnej a neprehľadnej a veľmi často aj neefektívnej Únii, ktorá nereaguje na spoločenské požiadavky a globálne problémy. Británia si zaslúži oveľa viac ako Konzervatívnu stranu a Európa určite potrebuje viac.

Reinhard Bütikofer (Verts/ALE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, rovnako ako mnohí, ktorí už dnes hovorili, mám radosť z írskeho "áno" a rád by som zablahoželal všetkým tým, ktorí zaň bojovali, predovšetkým írskym Zeleným v *Comhaontas Glas*. Ak je však pravda, že je to deň oslavy, potom v každom prípade je to deň oslavy, ktorý je výsledkom tvrdej práce. Bolo by nesprávne, keby sme sa teraz jednoducho s pocitom úplného sebauspokojenia vrátili späť k obvyklým rutinným inštitucionálnym procesom, ako keby sa v skutočnosti nič veľké neudialo.

Predseda Parlamentu vo svojom prvom vyhlásení k tejto téme poukázal na skutočnosť, že by sme mali zreteľne počúvať aj odmietavé "nie" hlasy. Rád by som k tomu dodal, že by sme mali počúvať aj sotva počuteľné hlasy tých, ktorí počas európskych volieb v júni nepovažovali za potrebné zúčastniť sa na nich a zohrať úlohu pri podpore tohto procesu. Myslím tým, že musíme vziať do úvahy skutočnosť, že naša odhodlaná cesta vpred bude úspešná iba vtedy, ak pre zapájanie občanov vyvinieme oveľa väčšie úsilie, ako tomu bolo doteraz.

Určite sme stratili čas. Stratili sme roky. Európa zaostala v medzinárodnom meradle. Aby sme to videli, stačí iba sledovať stretnutia G20. Európa sa však stane dynamickejšou len vtedy, ak bude viacej zapájať svojich občanov. Nemyslím si, že by sa v dôsledku rozvratného stanoviska prezidenta Českej republiky mal na jej obyvateľov vyvíjať tlak prostredníctvom oznámenia, že v prípade, ak nastanú nejaké pochybnosti, nedostanú komisára.

Je tu však ešte niečo oveľa dôležitejšie, a to, že by bolo vážnou chybou rozhodnúť sa za zatvorenými dverami pre Tonyho Blaira alebo akéhokoľvek ďalšieho možného kandidáta na úrad predsedu Rady. Namiesto toho by sa táto otázka mala otvorene prediskutovať s obyvateľmi Európy. Navrhujem, aby sme pre všetkých kandidátov na tento úrad mali vypočutie v Parlamente.

Predsedajúci prerušil rečníka.

Ashley Fox (ECR). – Vážený pán predsedajúci, v júni som bol zvolený, aby som zastupoval juhozápad Anglicka a Gibraltár. Počas volebnej kampane ma zarmútil veľký počet ľudí, s ktorými som sa stretol, ktorí už nepodporujú členstvo Veľkej Británie v EÚ. Zarmútilo ma to, pretože verím, že EÚ je silou dobra vo svete. Podporuje mier a zmierenie medzi národmi Európy. Verím, že v tom bude pokračovať. Jednotný trh podporuje obchod a prosperitu. Vedúce svetové spoločnosti, ako napríklad spoločnosť Airbus v mojom volebnom obvode, ukázali, čo môžeme dosiahnuť, ak spojíme naše priemyselné zdroje.

Ako študent som žil 12 mesiacov vo Francúzsku a vrátil som sa domov ako frankofil. Želám si, aby mala Británia srdečné a priateľské vzťahy so všetkými európskymi susedmi. Obávam sa, že súčasný pochod k politickej únii bez podpory európskych národov môže viesť k podkopaniu dobrej práce, ktorú EÚ vykonala. Rešpektujem skutočnosť, že írski obyvatelia hlasovali teraz za Lisabonskú zmluvu. Myslím si však, že je hanebné, že do uskutočnenia druhého kola hlasovania ich dotlačili krajiny, v ktorých sa nekonalo ani jedno referendum. Správanie Gordona Browna je zvlášť trestuhodné. Jeho dedičstvom pre Britániu bude nielen to, že nás privedie k úpadku, ale obyvateľom Británie tiež odoprie právo hlasovať o poslednom presune moci z Westminstru do Bruselu. Tým, že poruší svoj sľub uskutočniť referendum, ohrozuje britskú podporu EÚ a to ma veľmi mrzí. Nerozumiem, prečo tí, korí sú za politickú úniu, sa zdajú byť odhodlaní vybudovať túto štruktúru na tých najhorších základoch. Nechápu, že politická únia vybudovaná bez všeobecnej podpory pravdepodobne zlyhá?

Jiří Maštálka (GUE/NGL). – (CS) Dámy a páni, na mnohých tvárach v tejto rokovacej sále vidím výrazy uspokojenia a dokonca i radosť z výsledkov opakovaného írskeho referenda. Pretože ratifikačný proces

Lisabonskej zmluvy ešte nie je ukončený, chcel by som podotknúť, aby sme si spokojnosť a radosť odložili až na obdobie, keď európski občania, napríklad v ďalších voľbách do Európskeho parlamentu, potvrdia, že Lisabonská zmluva bola v prvom rade v ich prospech, že zlepšila sociálne podmienky, znížila nebezpečné ozbrojené konflikty a výrazne prispela k modernej demokratickej Európe. Priznávam, že výsledok opakovaného írskeho referenda nebol pre mňa prekvapením. Všetci sme boli svedkami výrazného záujmu zo strany európskych organizácií, ktorý hraničil až s nátlakom na Írsko a bol zodpovedajúcim spôsobom podporený aj finančnými prostriedkami.

Svojim hlbokým presvedčením som bol fedarilista, a to ešte v období spoločného štátu Čechov a Slovákov. Som federalista v najlepšom zmysle slova a ním aj zostanem. Prekáža mi však – a nie som sám – že o takom dôležitom dokumente nemohli občania Európskej únie rozhodnúť vo všetkých štátoch v referende. Presadiť dokument, ktorý predovšetkým vytvára možnosti pre posilnenie úlohy finančných inštitúcií bez ohľadu na sociálnu Európu, považujem za chybu. Opakované referendum v Írsku považujem za precedent, ktorý je nebezpečný pre celé Európske spoločenstvo. Čas bude naším sudcom a verím, že ukáže, že výsledok druhého írskeho referenda je Pyrrhovým víťazstvom. Chcel by som požiadať, aby sa rešpektoval ústavný poriadok Českej republiky a aby sa nevyvíjal tlak na české orgány, predovšetkým na prezidenta, pri rozhodovaní...

Predsedajúci prerušil rečníka.

Predsedajúci. – Vážené dámy a páni, ospravedlňujem sa, ale tak ako výťahy, ktoré sú mimo prevádzky, tlačidlo, ktorým predsedajúci prerušuje rečníka, ktorý prekročil rečnícky čas, ktorý mu bol pridelený, a teda skracuje čas svojich kolegov nachádzajúcich sa na zozname, je takisto pokazené. Preto prosím ukončite svoj prejav, keď vás o to požiadam, inak, keďže tlačidlo na vypnutie mikrofónu nefunguje, polovica poslancov, ktorí sa nachádzajú na zozname rečníkov v tejto veľmi dôležitej diskusii, sa nedostane k slovu, čo považujem za prejav nedostatočnej spolupráce.

Fiorello Provera (EFD). – (*IT*) Vážený pán predsedajúci, pokúsim sa zmestiť do svojho rečníckeho času. Strana *Lega Nord*, ktorú zastupujem, hlasovala v talianskom parlamente v prospech Zmluvy a ja osobne som bol spravodajcom. Pokiaľ ide o referendum, rešpektovali sme odmietnutie Zmluvy zo strany Írska a rovnako rešpektujeme jej schválenie až 67 % obyvateľov, čo je dosť vysoké číslo. Vôľa ľudu vyjadrená prostredníctvom referenda je priama a jednoznačná.

Uvítal som príhovor predsedu Parlamentu z dnešného rána, v ktorom uviedol, že by sme mali načúvať aj dôvodom tých, ktorí hlasovali proti, a najmä položiť si otázku, prečo veľký počet voličov vôbec nehlasoval. Domnievam sa, že ide o racionálnu a citlivú úvahu, pretože európska demokracia nie je založená na rozhodnutiach prijatých na najvyššej úrovni, ale na politickom povedomí a raste politického povedomia medzi európskymi národmi.

Domnievam sa, že ľudia chcú vidieť viac demokracie...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Andreas Mölzer (NI). – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, vo všetkých diskusiách, ktoré sme za niekoľko posledných rokov viedli o Lisabonskej zmluve, dokonca aj jej zástancovia vždy tvrdili, že táto zmluva nie je taká dobrá, ako by mohla byť, že obsahuje mnoho nedostatkov a že v skutočnosti nie je veľmi úspešným kompromisom.

Teraz sú títo zástancovia šťastní, pretože Zmluva sa čoskoro bude uplatňovať, čo je dosť uspokojivý výsledok. Keď ich však dnes počúvame, ako hovoria, že väčšina vyjadrila svoj názor demokratickým spôsobom a menšina ho jednoducho bude musieť akceptovať, majú naozaj pravdu, no toto tvrdenie by som očakával aj po uskutočnení prvého referenda v Írsku. Jedno je však isté: nevieme, či táto zmluva bude pre Európsku úniu prospešná, alebo či – ako sa domnievam – bude katastrofou. Myslím si, že jej výsledkom bude centralizovaný superštát.

Jedno je však isté: táto Európa bude dobrou Európou len vtedy, keď bude fungovať demokratickým spôsobom. Demokracia, v ktorej sa hlasuje až kým daná inštitúcia nedosiahne želaný výsledok, nie je demokraciou. Preto dúfam, že teraz nebudeme vyvíjať tlak na českého prezidenta, aby sme túto úlohu čo najskôr dokončili.

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Elmar Brok (PPE). – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, pán úradujúci predseda Rady, pani podpredsedníčka Komisie, je mi ľúto, že tí, ktorí v prvom referende počas kampane rozširovali lži, musia teraz pripustiť, že

parlamenty 26 krajín ratifikovali Zmluvu, že Írsko ratifikovalo Zmluvu v referende a že doteraz všetky rozhodnutia ústavných súdov týkajúce sa Lisabonskej zmluvy boli kladné. Tento fakt nemôžu poprieť.

Po druhé, v porovnaní so Zmluvou z Nice je Lisabonská zmluva zmluvou parlamentov a občanov, a teda aj zmluvou za lepšiu demokraciu.

Po tretie, rád by som poďakoval írskym poslancom, írskemu ľudu, ako aj ich opozičnému predstaviteľovi, pánovi Endovi Kennymu, ktorý by sa mal zahrnúť do uvedeného zoznamu.

Nakoniec by som rád povedal, že som presvedčený, že ratifikačný proces bude pokračovať, keďže Zmluvu ratifikovali všetky parlamenty. Neverím tomu, že prezident Českej republiky sa bude radšej pridŕžať písomnej žiadosti predstaviteľa opozície krajiny, ktorá už Zmluvu ratifikovala, ako názorov svojho vlastného parlamentu a vlastného ústavného súdu. Je to, akoby predstaviteľ francúzskej opozície napísal anglickej kráľovnej a požiadal ju, aby nepodpísala zákon, ktorý schválil britský parlament.

A posledná vec: pani Malmströmová, chcel by som vás požiadať, aby ste vzali vážne názory, ktoré sme vyjadrili včera vo výbore a ktoré sa týkajú Európskej služby pre vonkajšiu činnosť. Dokumenty, ktoré som...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Libor Rouček (S&D). – (CS) Vážené dámy a páni, dovoľte mi, aby som zablahoželal Írom, teda írskemu ľudu, k úspešnému referendu o Lisabonskej zmluve. Jasné írske "áno" je dobrá správa pre Írsko a dobrá správa pre celú Európu. Európska únia potrebuje po svojom historickom rozšírení nový, posilnený zmluvný základ. Len tak totiž bude Európa schopná v čase svetovej hospodárskej krízy a v čase všestrannej globálnej konkurencie úspešne čeliť výzvam a nástrahám 21. storočia. Svoje "áno" Lisabonskej zmluve povedali aj Česi. Obe komory českého parlamentu podporili Lisabonskú zmluvu jasnou ústavnou väčšinou.

Česká verejnosť Lisabonskú zmluvu schvaľuje, rovnako ako už predtým, v roku 2003, prevažnou väčšinou schválila v referende vstup do Európskej únie. Česi sú si dobre vedomí, že desaťmiliónový národ, rovnako ako celá Európa, môže slobodu, nezávislosť, bezpečnosť, hospodársku a sociálnu prosperitu dosiahnuť len na základe demokratickej, silnej a výkonnej Európskej únie. Česká republika je parlamentnou demokraciou. Právomoci jej prezidenta sa odvíjajú od vôle parlamentu. Český prezident nie je absolutistický monarcha ani najvyšší predstaviteľ v takom politickom systéme, ako za bývalého Sovietskeho zväzu.

Preto by som chcel vyzvať Václava Klausa, aby rešpektoval vôľu českého ľudu a po objasnení situácie v českom ústavnom súde Lisabonskú zmluvu neodkladne podpísal. Som presvedčený, že zdržovanie a obštrukcie nie sú primerané úlohe a postaveniu českého prezidenta.

Olle Schmidt (ALDE). – (*SV*) Vážený pán predsedajúci, pani ministerka, pani komisárka, pre prevažnú väčšinu zástancov EÚ bol výsledok írskeho hlasovania dobrou správou. Ako už mnohí povedali, teraz budeme mať demokratickú a otvorenú EÚ. Írsky ľud zohral svoju úlohu tým, že EÚ vyviedol z ústavnej krízy. Zvyšok teraz záleží na nás.

Myslím si, že je tu niekoľko bodov, ktoré boli tentoraz v prospech EÚ. Nie ste v dobrej pozícii, ak ste sami, keď vo svete vládnu nepokoje. Myslím si, že v tomto všetci so mnou súhlasíte. Pochybnosti týkajúce sa Zmluvy boli odstránené, no domnievam sa, že bol na to dávny, historický dôvod. Írsko nechce byť spájané s britským euroskepticizmom. Dublin nie je Londýn!

Poniektorí uviedli, že referendum sa nemôže konať viac ako raz. To je, ako keby povedali, že voľby sa nemôžu konať viac ako raz. Pre väčšinu z nás je dobré, že ľudia – a možno dokonca aj niektorí prítomní poslanci – môžu zmeniť svoj názor, ak sa zmenia okolnosti. Preto vládne demokracia a preto hlasujeme viackrát.

Teraz sú na rade Poľsko a Česká republika, aby Zmluvu ratifikovali. V prípade Poľska by to nemal byť problém. Pokiaľ ide o pána Klausa v Prahe, môže to byť zložitejšie – zdá sa, že je tvrdohlavý. Svoju nedôveru voči Lisabonskej zmluve vyjadril na jar v tomto Parlamente veľmi serióznym, dokonca až útočným spôsobom.

Teraz už vieme, že v Spojenom kráľovstve ide o veľmi citlivú záležitosť. Ak na nasledujúcu jar dôjde v Londýne k zmene vlády – pričom je pravdepodobné, že sa tak stane – a ak proces ratifikácie v Českej republike bude trvať pridlho, alebo ak bude chcieť usporiadať referendum, je tu riziko, že EÚ bude znovu čeliť problémom súvisiacim s ratifikáciou tejto zmluvy.

Mojím zámerom bolo osloviť švédskeho premiéra, ten tu však nie je. Má dobré vzťahy s Davidom Cameronom. Dúfam, že tieto vzťahy využije na to, aby zabezpečil lepšiu diskusiu o EÚ, a to nielen v Európe, ale aj v Spojenom kráľovstve. Potrebujeme silnú...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Mirosław Piotrowski (ECR). – (*PL*) Vážený pán predsedajúci, dvojnásobným referendom o Lisabonskej zmluve v Írsku vznikol nebezpečný precedens. Boli náznaky, že ak Írsko tento dokument neakceptuje, bude musieť hlasovať dovtedy, kým sa nedosiahne požadovaný výsledok. Počas kampane sa využívali mnohé taktiky nátlaku, a to od poskytnutia záruk, že EÚ nebude prostredníctvom interných právnych predpisov zasahovať do otázok týkajúcich sa etiky, náboženstva a hospodárstva cez hrozby ako strata komisárov, až po vydieranie, že Írsko bude marginalizované a vyčlenené zo štruktúr EÚ.

Všetky tieto opatrenia v súvislosti s obavami živenými krízou viedli k známemu výsledku. Mnohí agitátori za EÚ s pomocou obrovského množstva finančných prostriedkov dokonca prisľúbili pracovné miesta ako výmenu za schválenie Zmluvy, a nezameriavali sa na kľúčové problémy. Politickí pozorovatelia upozornili na nedemokratické metódy a aroganciu politickej elity EÚ. Vzhľadom na dvojaké štandardy, ktoré boli použité, žiadam, aby sa v Írsku konalo ďalšie, tretie referendum, a aby sa umožnilo nové hlasovanie o tomto dokumente v národných parlamentoch členských štátov EÚ.

Gerard Batten (EFD). – Vážený pán predsedajúci, predchádzajúci rečník obvinil môjho kolegu pána Nigela Farageho z nerešpektovania írskej demokracie. Môžem vás uistiť, že to tak nie je. To, čo nerešpektuje, je nespravodlivý a zaujatý spôsob, akým bola vedená kampaň za referendum. Jeho rešpekt, ako aj rešpekt našej strany voči demokracii je taký, že by sme boli radi, keby sa vo všetkých 26 krajinách konalo referendum, ktoré im doteraz bolo odopreté.

Iný rečník povedal, že nešlo o prvé hlasovanie s výsledkom "áno" a že hlasovanie s takýmto výsledkom sa uskutočnilo aj v Luxembursku a Španielsku, ale tieto referendá sa predsa týkali ústavy a nie Lisabonskej zmluvy. Bolo nám povedané, že Lisabonská zmluva je úplne iná než ústava, tak ako je to? Konali sa v šiestich krajinách rovnaké referendá, alebo sa v štyroch krajinách konalo referendum o ústave a v dvoch krajinách o Lisabonskej zmluve? Ak ide o prvý prípad, potom je toto skóre 3:3. Ak ide o druhý prípad, potom je toto skóre 2:2 a 1:1. Pre Lisabonskú zmluvu to je len ťažko prevažný súhlas.

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Martin Ehrenhauser (NI). – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, pre demokraciu je to hanba, že zvolení politici upierajú svojim občanom referendum vo svojom vlastnom členskom štáte, zatiaľ čo žiadajú, aby sa v Írsku konali dve referendá. Takisto je hanba, že títo politici požadujú, aby sme akceptovali výsledok druhého referenda, keď v skutočnosti neakceptovali výsledok toho prvého.

Bez ohľadu na to, či táto ústavná reformná Lisabonská zmluva nadobudne alebo nenadobudne platnosť, potrebujeme novú základnú zmluvu. Táto nová základná zmluva by mala zahŕňať skutočné oddelenie právomocí, skutočne nezávislý súdny dvor pre záležitosti týkajúce sa subsidiarity, celkovej transparentnosti a ekonomiky a čo je najdôležitejšie, záväzné referendá. Takto môžeme uniknúť európskej pasci a na splnenie tohto cieľa by sme mali vynaložiť všetko naše úsilie.

Mario Mauro (PPE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, niet pochýb: víťazstvo hlasovania v prospech Lisabonskej zmluvy v írskom referende je veľmi pozitívny krok na oživenie Európskej únie a na uskutočnenie kľúčových politických a inštitucionálnych reforiem stanovených v tejto zmluve. Teším sa spolu s občanmi Írska, ktorí zodpovedne hlasovali za, čím zabránili úplnému ochromeniu európskeho projektu. Dúfam, že prezidenta Klausa a prezidenta Kaczyňského o tom takisto bude možné presvedčiť, a rovnako musíme dúfať, že ratifikácia prostredníctvom referenda zo strany Írska prispeje k tomuto úsiliu s cieľom umožniť, aby Zmluva nadobudla platnosť 1. januára 2010.

Z írskeho hlasovania v prospech tejto zmluvy však vyplýva, že zjednotená Európa je jediný politicky vierohodný projekt, ktorý môže byť prospešný krajinám a najmä občanom. Dnes v Írsku či v inom členskom štáte neexistuje politik, ktorý by bol schopný vypracovať rozvojovú stratégiu pre svoju krajinu, ak by vystúpila z Európskej únie, alebo by v nej prípadne participovala obmedzenejším spôsobom.

Teraz musíme rýchlo konať s väčšou podporou Komisie v rôznych oblastiach, a to prostredníctvom odvážnych pilotných iniciatív; napríklad musíme viac podporiť problematiku euroobligácií, spoločné riadenie v oblasti prisťahovalectva a riešenie otázok súvisiacich s energetikou. Predovšetkým však musíme vziať do úvahy vážne chyby, ku ktorým došlo v posledných rokoch. Úpadok politického projektu, ktorý nazývame "Európska únia", možno pripísať konkrétnemu faktoru: Došlo k nemu vtedy, keď sme trvali na tom, že tento projekt by sa už nemal riadiť želaniami ľudí, ale želaniami byrokratov.

Preto keď hovorím o väčšej podpore, mám v prvom rade na mysli väčšiu podporu na strane vedenia Komisie, aby sme mohli dosiahnuť ciele, ktoré sme si sami stanovili.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D). – (*PL*) Vážený pán predsedajúci, írsky ľud povedal Európskej únii "áno". Teraz nastal čas, aby sme odstránili dve najväčšie prekážky v Európe, ktoré už írsky ľud spochybnil. Vyzývam prezidentov Poľska a Českej republiky: prestaňte pohŕdať Európanmi! Prestaňme márniť čas, ktorého máme tak málo, a keď je pred nami ešte toľko práce. Chcel by som požiadať Donalda Tuska, poľského premiéra, aby prijal Chartu základných práv v našej krajine, a to zo zrejmých dôvodov.

Až doteraz sme my politici tvrdili, že nemáme dostatok nástrojov a právnych predpisov, aby sme mohli konať. Teraz, v tomto Parlamente, máme pred sebou veľkú úlohu. Už čoskoro budeme disponovať novou zmluvou a musíme Európsku úniu zaviesť na spoločnú cestu, ktorej cieľom bude rýchle východisko z krízy, aby sme mohli konať v prospech občanov a v prospech posilnenia postavenia EÚ vo svete. Musíme bojovať proti rozdielom v odmeňovaní a za lepší a rovnaký prístup k vzdelávaniu, kultúre a zdravotnej starostlivosti. Nové právne predpisy nám umožnia zachovať v EÚ rozmanitosť, musíme však prispieť k väčšej rovnosti, ktorej nedostatok v súčasnosti občania EÚ tak veľmi pociťujú. Ďalším cieľom by malo byť dokázať všetkým, ktorí boli proti Lisabonskej zmluve, že môžeme pracovať aj pre nich a že ich "nie" bolo a je pre nás väčšou motiváciou v našej práci.

Vážené dámy a páni, mám 35 rokov a očakávam väčšiu dynamiku v tom, čo robíme. Očakávam, že budeme rýchlejšie komunikovať s Európskou komisiou a Európskou radou o procedurálnych a personálnych záležitostiach, ako aj o podstatných otázkach. Budeme prezentovať veľké európske projekty. Rovnako sa pýtam predsedu Európskeho parlamentu, Konferencie predsedov a predsedov politických skupín: v akej fáze sa nachádzajú naše prípravy? Budeme pripravení uplatňovať Lisabonskú zmluvu a ak áno, kedy?

Riikka Manner (ALDE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, vážené dámy a páni, výsledok írskeho referenda bol jasný a pre Európu aj pre Írsko bol vynikajúcim signálom. Treba zablahoželať írskemu ľudu k tomuto výsledku, a to z mnohých dôvodov. Osobne som veľmi rada, že referendum v Írsku dostalo Európsku úniu a jej budúcnosť znovu do popredia. Potrebujeme skutočnú rozpravu, pretože v posledných rokoch boli snahy o skutočnú víziu budúcnosti EÚ dosť patetické.

Takisto treba mať na pamäti, že Lisabonská zmluva je kompromisom k predchádzajúcemu návrhu ústavy EÚ. Ak by írsky ľud odmietol Zmluvu aj tentoraz, museli by sme seriózne zvážiť a prediskutovať, kam ako Európska únia v súčasnosti smerujeme. Takisto by sme museli pouvažovať o tom, či sme v posledných rokoch nenapredovali priveľmi rýchlo a nie dosť umiernene.

Podľa môjho názoru problémy, ktoré vznikli počas procesu ratifikácie, dokazujú, že Európska únia je vnímaná ako vzdialená a ťažko kontrolovateľná inštitúcia. Aby sme tento problém mohli vyriešiť, dúfam, že rozprava o budúcnosti EÚ sa neskončí v tomto bode, ale že bude naďalej transparentná, pokiaľ ide o reformnú zmluvu.

Vytvorili sme zjednotenú Európu, a nemôžeme ignorovať príčiny, ktoré viedli k tomu, že táto zmluva bola spočiatku zamietnutá. Domnievam sa, že v tejto súvislosti je Lisabonská zmluva a jej uplatňovanie tou správnou cestou, po ktorej by sme mali napredovať, a veľkým krokom k demokratickejšej Únii a väčšej solidarite. Aby sa tak však stalo, budeme musieť pokračovať v otvorenom dialógu.

Som takisto rada, že Lisabonská zmluva pomôže podporiť spoluprácu medzi národnými parlamentmi a Bruselom. Nastal čas, aby sme svoju pozornosť presunuli z Írska na Českú republiku. Dúfam, že Európa už nebude musieť zadržiavať dych. Je dôležité, aby sa Lisabonská zmluva stala čo najrýchlejšie skutočnosťou, a aby sme...

(Predsedajúci prerušil rečníčku.)

James Nicholson (ECR). – Vážený pán predsedajúci, rozhodnutie bolo prijaté. Aj keď ľutujem, že prvé rozhodnutie sa nerešpektovalo, na výsledok tohto rozhodnutia si budeme musieť počkať. Teraz záleží na iných, aby rozhodli, a dúfam, že na toto rozhodnutie dostali priestor. Dúfam len, že vysoké percento voličov, ktorí v Írskej republike hlasovali za, to v budúcnosti nebude musieť oľutovať. Želám si, aby som k tomu nemusel už nič povedať.

Na pleciach tých, ktorí si želajú a žiadajú ešte väčšiu centralizáciu rozhodovacieho procesu tu v Bruseli, leží teraz veľmi veľká záťaž a zodpovednosť. Žiadam ich, aby sa nevzdialili od ľudí natoľko, že títo nebudú vedieť, kam smerujú alebo aký bude ich konečný osud. Nie som proti EÚ, chcem však, aby bola Európa spokojná a schopná umožniť tým, ktorí nesúhlasia, právo predložiť alternatívne stanovisko, ktorého sa nám v tomto Parlamente nie vždy dostáva.

Philip Claeys (NI). – (NL) Všetka eufória z druhého referenda v Írsku je úplne nemiestna. Víťazstvo zástancov kladného hlasovania je ukradnutým víťazstvom, pretože pôvodné referendum sa konalo celkom zákonným spôsobom a v súlade s predpismi. Väčšina tých, ktorí hlasovali v roku 2008 proti, pochopiteľne pociťuje, že oficiálna Európa by nikdy nezohľadnila ich verdikt, keby sa to EÚ nehodilo. Z tohto dôvodu ostali mnohí voliči doma. Demokracia EÚ je jednosmerná ulička. Nebola vedená spravodlivá kampaň. Prevahu zástancov hlasovania v prospech možnosti "áno" v médiách posilnil aj dokument Európskej komisie s rozsahom 16 strán vo všetkých nedeľňajších novinách: ide o nezákonné použitie finančných prostriedkov daňových poplatníkov, o ktorých je potrebné povedať nasledovné. Voliči boli zastrašovaní. Hospodárska kríza sa využila na to, aby ľudia hlasovali za. Vážené dámy a páni z Európskej komisie, môžem vám povedať, že táto vaša klamlivá propaganda sa vám skôr či neskôr vráti ako bumerang.

Íñigo Méndez de Vigo (PPE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, predstavme si, že dnes večer, keď sa táto nekonečná rozprava skončí, vyjdeme von a stretneme sa s 27 kolegami a budeme sa musieť jednomyseľ ne rozhodnúť, do ktorej reštaurácie pôjdeme. Ak hovoríme o tejto prekážke, potom si predstavte, že 27 z nás si bude musieť vybrať to isté jedlo a že 27 z nás sa takisto bude musieť rozhodnúť, či si objedná víno alebo nie.

Vážený pán predsedajúci, táto metafora, ktorá pochádza od osoby držiacej diétu, je dobrým príkladom súčasnej situácie, v ktorej sa nachádza Európska únia, pokiaľ ide o Lisabonskú zmluvu: podľa môjho názoru je najdôležitejšie odstrániť požiadavku na jednomyseľnosť.

Ak všetci tí, ktorí vystúpili s prejavom, chcú, aby Európska únia správne a účinne fungovala a vytvárala pridanú hodnotu pre obyvateľstvo, potom je v prvom rade potrebné nahradiť požiadavku na jednomyseľnosť požiadavkou na superkvalifikovanú väčšinu. To je najdôležitejším úspechom Lisabonskej zmluvy.

Protestovanie proti Lisabonskej zmluve znamená, že nechceme, aby Európa správne fungovala alebo aby zohrávala dôležitú úlohu vo svete.

Vážený pán predsedajúci, nechápem, čo mi je veľmi ľúto, ako niektorí kolegovia, ktorí dobrovoľne vstúpili do tohto Parlamentu, môžu väčšmi dôverovať Rade ministrov ako Európskemu parlamentu. Navyše sú to ľudia, ktorí nikdy nebudú v Rade ministrov. Prečo si myslia, že ich záujmy lepšie ochráni Rada ministrov ako tento Parlament, v ktorom sú zastúpení a v ktorom môžu hlasovať?

Vážený pán predsedajúci, ďalšia vec, ktorú nechápem, je, prečo konkrétni kolegovia povedali, že chcú – a to je oprávnené stanovisko – aby ich krajina vystúpila z Európskej únie. V takomto prípade, dámy a páni, je potrebné, aby sme hlasovali v prospech Lisabonskej zmluvy, pretože v Lisabonskej zmluve je po prvýkrát stanovená doložka o vystúpení. Teraz je však potrebné nabrať odvahu a ambície a povedať svojmu ľudu, že je potrebné vystúpiť z Európskej únie. To by som tiež rád videl.

Aby som to zhrnul, vážený pán predsedajúci, domnievam sa, že na základe výsledku írskeho referenda sa nachádzame vo fáze dokončovania celého procesu.

Pán predsedajúci, rád by som povedal pánovi Roučkovi a pánovi Brokovi – ktorým robí starosti správanie prezidenta Českej republiky – že nemám žiadne pochybnosti. Nemám pochybnosti, pretože človek, ktorý odmietol podpísať dokument, ktorý schválila komora, ktorá ho zvolila, človek, ktorý odmietol podpísať Zmluvu, by bol ako anglická kráľovná, ktorá by odmietla podpísať zákon, ktorý jej predložil parlament. To nie je možné. Som si takisto istý, že niekto, kto je taký vlastenec ako pán Klaus, by nechcel, aby jeho krajinu zachvátila vnútorná ústavná kríza.

Vážený pán predsedajúci, z tohto dôvodu sa domnievam, že nastal čas, aby sme spojili sily a uvedomili si, že svet nečaká na nás Európanov a že buď sa my Európania zjednotíme a zachováme konštruktívne stanovisko k problémom, ktoré v súčasnosti trápia našich občanov, alebo Európa ako veľmoc zmizne z mapy.

Vážený pán predsedajúci, domnievam sa, že toto je to, čo teraz musíme urobiť, a to spoločne, ako Európania a ako Parlament.

Glenis Willmott (S&D). – Vážený pán predsedajúci, v prvom rade chcem zablahoželať kolegom z Írska k tomuto fantastickému výsledku. V Británii máme stranu UKIP a Konzervatívnu stranu, ktoré, ako všetci viete, žiadali v írskom referende hlasovanie v prospech možnosti "nie". Strana UKIP nám neustále tvrdí, že by sme sa nemali miešať do vnútroštátnych záležitostí, ale ona sa celkom isto zamiešala do hlasovania v Írsku, o tom niet pochýb. Chcela by som poďakovať pánovi Nigelovi Faragemu. Myslím si, že vykonal kus práce, pretože jeho zásah skutočne pomohol kampani za kladné hlasovanie. Takýto čin sa chápe ako neplánované následky, sme však vďační za jeho intervenciu.

Na druhej strane, Konzervatívna strana je úplne zmätená. Sú rozdelení v otázke Európy a toto vrhá tieň na jej konferenciu, ktorá sa bude konať tento týždeň v Manchesteri. Stanovisko Davida Camerona k Lisabonskej zmluve je dosť nevhodné. Sľubuje, že ak vyhrá všeobecné voľby, vyhlási referendum, ak Zmluvu neratifikuje všetkých 27 členských štátov. V najlepšom prípade ho možno obviniť z tárania. V najhoršom prípade si myslím, že ho možno obviniť z toho, že nebol úprimný k britskému ľudu, pretože neviem, ako to chce urobiť.

A práve vtedy, keď si najdôležitejšie otázky dňa vyžadujú väčšiu mieru spolupráce, a nie menej, teda otázky, ako je zmena klímy, riešenie finančnej krízy a rastúcej nezamestnanosti, práve vtedy sa konzervatívci rozhodli, že Británia sa izoluje a ostane na pokraji EÚ. Chceli by, aby sme boli pozorovateľmi a nezasahovali do diania.

Tento týždeň sme počuli o ich plánoch: ako obmedzia verejné služby a zvýšia vek odchodu do dôchodku a ako pomôžu majetným tým, že odstránia daň z dedičstva. V Európe idú stále hlavou proti múru, ako hovoríme u nás v Spojenom kráľovstve. Predstierajú, že sa zmenili, ale očividne to tak nie je. Sú to tí istí starí konzervatívci, ktorí stále pomáhajú niekoľkým privilegovaným na úkor mnohých a ktorí stále uprednostňujú dogmy pred záujmami britského ľudu.

Obyvatelia Írska jasne hlasovali za demokratickejšiu, efektívnejšiu a dynamickejšiu EÚ a EÚ je teraz lepším miestom na riešenie skutočných problémov súčasnosti. Britskí konzervatívci teraz musia byť úprimní a povedať nám, či chcú ohroziť budúcnosť britských občanov v EÚ so všetkými vážnymi dôsledkami na pracovné miesta a prosperitu. Takže, pán Cameron, buďte úprimný a povedzte nám pravdu.

PREDSEDÁ: PÁN LAMBRINIDIS

podpredseda

Ryszard Czarnecki (ECR). – (*PL*) Vážený pán predsedajúci, pani Malmströmová, pani Wallströmová, namiesto veľkých slov – a mám dojem, že v Európskom parlamente existuje inflácia veľkých slov – bude lepšie zamyslieť sa nad tým, prečo írski občania povedali "áno", keď minulý rok povedali "nie".

Domnievam sa, že tí, ktorí tvrdia, že írskych občanov vohnala do náručia Lisabonskej zmluvy kríza, do veľkej miery túto záležitosť zjednodušujú. Zdá sa, že hlavným dôvodom, prečo Íri, obyvatelia zeleného ostrova, podporili Zmluvu, je to, čo medzitým získali od Európskej únie. Írsko zabezpečilo pre seba a pre všetky členské štáty svojho vlastného komisára. Mali by sme mu za to poďakovať.

EÚ takisto zaručila, že sa nebude miešať do daní v Írsku, a to vďaka Dublinu. Môže to byť dôkazom konečného zrieknutia sa plánov Nemecka a Francúzska štandardizovať zdaňovanie v EÚ.

Brusel nakoniec prisľúbil, že nebude zasahovať do právnych predpisov Írskej republiky v oblastiach morálky a sociálnych noriem vrátane ochrany nenarodených detí. Mali by sme zablahoželať írskej vláde a írskemu národu za ich efektívne rokovanie.

Mimochodom, je zábavné sledovať radosť ľudí z výsledku referenda v Írsku. V mnohých prípadoch boli tí istí ľudia proti uskutočneniu referenda vo svojom členskom štáte.

Diane Dodds (NI). – Ako som povedala pri predchádzajúcej príležitosti v tomto Parlamente, som veľmi rada, že môžem byť svedkom národov spolupracujúcich v rámci Európy. Vždy som protestovala proti federalizmu Lisabonskej zmluvy a zbaveniu moci jednotlivých štátov. Výsledkom druhého referenda o Lisabonskej zmluve v Írskej republike sa v Spojenom kráľovstve nič nemení. Dokument, ktorý bol škodlivý pre britské národné záujmy 2. októbra 2009 je rovnako škodlivý aj 2. októbra 2010. Ratifikácia v Poľsku na tom nič nezmení, rovnako ako ratifikácia v Českej republike či dátum všeobecných volieb v Spojenom kráľovstve, a preto by som rada využila príležitosť v tomto Parlamente a požiadala o referendum pre britských občanov, rovnako ako by to malo byť v prípade každého európskeho národa, o úplnom a kompletnom texte Lisabonskej zmluvy.

Paulo Rangel (PPE). – (*PT*) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, chcel by som len vyjadriť našu radosť z výsledkov referenda v Írsku, a to nielen v mene Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov), čo už mnoho poslancov urobilo, ale predovšetkým v mene portugalských poslancov skupiny PPE.

Som presvedčený, že sa tým posilnia vyhliadky Európskej únie na rozvoj a rast a zároveň sa tým pripraví pôda pre novú fázu. Prirodzene by sme taktiež radi zablahoželali tým, ktorí prispeli k vytvoreniu Lisabonskej zmluvy, najmä Komisii, tu prítomnej pani komisárke a, pochopiteľne, aj portugalskému predsedníctvu

Európskej únie, ktoré v tomto procese zohralo veľmi dôležitú úlohu. Preto by som ešte rád povedal, napriek všetkým ťažkostiam a skutočnosti, že stále netrpezlivo čakáme na stanovisko Českej republiky, že nás veľmi teší radosť občanov Portugalska z toho, že sa názov ich hlavného mesta spája s takým rozhodujúcim krokom v rozvoji Európskej únie. V tomto ohľade by som chcel podotknúť, že sa taktiež budeme môcť spoľahnúť aj na inú vlajku, ktorá bude vždy aj vlajkou portugalských poslancov za skupinu PPE, a je to vlajka národných parlamentov.

Verím, že Lisabonská zmluva predstavuje rozhodujúci krok na ceste k zapojeniu národných parlamentov do európskej demokracie. Preto som presvedčený, že najdôležitejší aspekt demokracie, teda zastupovanie a nie referendá, ako sme v tomto Parlamente niekoľkokrát počuli, je základným a najpodstatnejším prvkom demokracie, to znamená zastupovanie a nie priame hlasovanie. Lisabonská zmluva taktiež predstavuje významný krok na ceste k väčšiemu zapojeniu národných reprezentatívnych demokracií do európskych procesov. Preto nás rozhodnutie írskych občanov nesmierne teší.

Stéphane Le Foll (S&D). – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, určite budem len opakovať veci, ktoré tu už boli povedané, v každom prípade však vítam výsledok írskeho hlasovania o Lisabonskej zmluve.

Rád by som len upozornil poslancov, ktorí ešte ostali v Parlamente, na dôvody tejto zmeny, pretože sme síce spokojní s výsledkom "áno", pred rokom to však bolo "nie". Čo sa zmenilo? Text? Len veľmi málo. Kontext? Výrazne. A práve na tom záleží. Môžeme tu rokovať o inštitucionálnych otázkach. Občania však od Európy čakajú politické odpovede.

Takýmto spôsobom, podľa môjho názoru, musíme analyzovať toto dvojité hlasovanie. Nie je tu len jedno hlasovanie, ale dve. Treba začať výsledkom "nie" a potom pokračovať výsledkom "áno". Íri sa vyjadrili, že potrebujú Európu v kríze, čo je treba ostro zdôrazniť, pretože žiadajú Európu, aby ich ochraňovala, a to je dôležité.

Zopakujem, čo predo mnou povedali mnohí poslanci. Myslím, že teraz musíme postupovať rýchlo. Obraciame sa teda na švédske predsedníctvo Rady a obraciame sa aj na Komisiu. Ak chceme reagovať na požiadavku írskych občanov, musíme poskytovať konkrétne odpovede.

Hospodárska kríza: je Európa schopná podporovať rast v európskom meradle? Sociálna kríza: je Európa schopná zabezpečiť politiku zamestnanosti? Podľa mňa sú uvedené témy v tejto rozprave kľúčové a zároveň som spokojný ešte s jedným prínosom Lisabonskej zmluvy, a to, že Parlament bude mať väčšiu právomoc. Taktiež si myslím, že Parlament musí zohrať dôležitú úlohu aj v politickej rozprave, a to ukázať, že existujú viaceré možnosti, a dané možnosti prerokovať.

Ak má však byť táto rozprava demokratická a ak sa má Európe podariť poskytnúť odpovede, musíme rýchlo vymenovať Komisiu a zabezpečiť, aby Česi čo najrýchlejšie ratifikovali Lisabonskú zmluvu a aby sa Európa mohla opäť vrátiť na cestu rastu a nádeje.

Simon Busuttil (PPE). – (MT) Aj ja s potešením vítam výsledok írskeho referenda. Dovoľ te mi vysloviť jeden postreh. Ľudia, ktorí situáciu sledujú zo svojich domovov, si pravdepodobne pomyslia: "Ako tento výsledok ovplyvní mňa?" Chcel by som uviesť niekoľko konkrétnych príkladov o tom, ako tento výsledok ovplyvní uvedených občanov. Budem citovať pár príkladov zo svojej oblasti, teda z oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí.

Charta ľudských práv je niečím, na čo by sme mali byť hrdí, nielen ako občania svojich jednotlivých štátov, ale aj ako občania Európskej únie. Občianske práva nás, občanov, sa Lisabonskou zmluvou posilnia. Patria sem aj oblasti ako ochrana osobných údajov. Taktiež bude posilnená bezpečnosť a ochrana, pretože Európska únia na základe Lisabonskej zmluvy plánuje zintenzívniť boj proti terorizmu a kriminalite. Posilnia sa naše zákonné práva, ako napríklad v súdnych sporoch vo veci medzinárodnej adopcie a výživného s medzinárodnými dôsledkami. Navyše budú upevnené naše záujmy v mimoriadne citlivej otázke prisťahovalectva v súvislosti s riešením koncepcie širokej solidarity.

To znamená, že Zmluva konkrétnym spôsobom ovplyvní občanov. Prečo asi to tak je? Pretože vlády udelia viac právomocí Parlamentu a Parlament sa postará o to, aby sa uvedené právomoci využívali zodpovedne a pritom oduševnene a aby ich úlohou bolo fungovať v prospech občanov. Vo všetkých týchto otázkach musíme ako zástupcovia občanov ostať vždy na ich strane.

Adrian Severin (S&D). – Vážený pán predsedajúci, jednoznačné "áno" írskych občanov nebolo len výsledkom lepšieho pochopenia Lisabonskej zmluvy, ale aj pochopenia skutočnosti, že ozajstný rešpekt musí byť

vzájomný a zhovievavý. Naši írski spoluobčania tiež pochopili, že vlak Európy nebude večne čakať na tých, ktorí zmeškajú svoje stretnutie s históriou.

Prípad Čechov je iný. Českí občania primeraným spôsobom vyjadrili svoju podporu politickejšej, sociálnejšej, efektívnejšej a demokratickejšej Európe. Vláda taktiež Zmluvu podporovala a parlament ju ratifikoval. Preto nie je na nás, aby sme preukázali úctu voči českým občanom, ale na prezidentovi Českej republiky, aby preukázal úctu voči svojim občanom a ich parlamentu.

Pre nás je dôležité, aby sme stanovili správnu hranicu medzi tým, čo je správne a čo už je zneužívaním. Musíme postupovať tak, aby sme ukázali, a aj dokázali, že pre nás sa právo končí vtedy a tam, kde začína zneužívanie. Nemôžeme dovoliť, aby nás držali v šachu sabotéri. Mali by sme uznať, že Lisabonskú zmluvu riadne ratifikovali všetky členské štáty a začať so zriaďovaním inštitúcií na jej základe. Parlament by sa do tohto procesu mal v plnej miere zapojiť.

Carlo Casini (PPE). – (*IT*) Vážený pán predsedajúci, tiež mi bolo povedané, že mám priestor tri minúty, pokúsim sa však nepresiahnuť dve minúty. Rád by som sa pridal ku kolegom poslancom a vyjadril svoju spokojnosť. Myslím, že teraz je čas, aby Lisabonská zmluva nadobudla platnosť a aby sa začala vykonávať hneď potom, ako bude ratifikovaná, pričom dúfame, že k tomu dôjde čo najskôr.

Výbor, ktorému predsedám, už dlhší čas robí všetko, čo je v jeho právomoci, Parlament si však musí predovšetkým uvedomiť svoju novú zodpovednosť: nesmie dopustiť *de facto* stratu žiadnej stránky svojich širších legislatívnych funkcií.

Rád by som však zdôraznil jednu otázku, ktorá tu, myslím, zatiaľ nebola spomenutá: existovalo mnoho dôvodov, pre ktoré írski občania predtým Lisabonskú zmluvu zamietli, jedným z nich však bol strach niektorých voličov, že európsky právny systém by mohol v Írsku porušovať určité základné hodnoty týkajúce sa práva na život a pojmu rodiny.

Tieto obavy upokojili vyhlásenia prijaté Európskou radou v decembri 2008 a v júni 2009. Myslím si, že toto je dôležité nielen pre Írsko, ale aj pre celú Európu. V skutočnosti bolo vysvetlené, že acquis communautaire sa netýka oblastí súvisiacich s právom na život a s rodinou. Toto vysvetlenie sa nevzťahuje len na Írsko, ale na všetky členské štáty. V podstate nebolo ani potrebné to vysvetľovať, pretože Európsky súd pre ľudské práva už vo viacerých svojich rozsudkoch týkajúcich sa Francúzska, Spojeného kráľovstva a Poľska rozhodol, že vo veciach života, hodnoty života, úcty k životu a rodiny musí rozhodnúť príslušný členský štát v zmysle svojej histórie, tradície a kultúry.

Pozornosť Írska upriamená na tento detail si však zasluhovala formálne vysvetlenie tejto otázky, ktorá sa, ako som spomínal, teraz vzťahuje na celú Európu. Verím, že to bola správna vec, ktorá dala zmysel konaniu dvoch referend. Veľmi dobre vieme, že európska kultúra predstavuje súhrn kultúr všetkých krajín, ktoré ju tvoria, a všetci chceme, aby Európa nebola len hospodárskym priestorom, ale najmä spoločenstvom hodnôt. Preto si myslím, že je vhodné, aby sme Írsku preukázali svoju spokojnosť a vďačnosť za všetko, čo Európe ponúka z hľadiska svojej histórie a ideálov.

Európa Írsko potrebovala nielen z technických dôvodov v súvislosti s mechanizmami a organizačnou štruktúrou, ale aj pre prínos Írska k tomu, o čo sa všetci usilujeme: k samotnej podstate Európy.

Edite Estrela (S&D). – (*PT*) Výsledok írskeho hlasovania, ktorý znie "áno", je dobrou správou pre Európu, ale aj pre mňa osobne, keďže som občiankou Portugalska a presvedčenou Európankou. Predstavuje víťazstvo zdravého rozumu a úsudku nad demagógiou a manipuláciou. Írski občania jasne vyjadrili, že veria v európsky projekt. Výsledkom hlasovania, ktorý znie "áno", bola prekonaná hlavná prekážka nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy.

Pán prezident Klaus už nemá žiadnu výhovorku a musí rešpektovať demokraciu a parlament, ktorý ho zvolil a ktorý už Lisabonskú zmluvu schválil. Lisabonská zmluva predstavuje začiatok novej epochy. Európska únia bude efektívnejšie rozhodovať a bude účinnejšie vystupovať vo svojich zahraničných vzťahoch. Bude demokratickejšia a transparentnejšia, bližšie k verejnosti a menej závislá od jednotlivých vlád. S novou Zmluvou bude Európska únia lepšie vybavená na boj proti zmene klímy, ako aj na riešenie problémov globalizácie.

Mairead McGuinness (PPE). – Vážený pán predsedajúci, táto rozprava bola dlhá, ale nie veľmi dramatická. Viete si predstaviť, že by bol výsledok "nie"? Táto rokovacia sála by bola plná a sršala by emóciami. Myslím, že výsledok znejúci "áno", a to, že my, tu v Európskej únii, sme takí pokojní, hovorí samo za seba. Výsledok referenda v Írsku, samozrejme, vítam spolu s ostatnými kolegami zo strany Fine Gael tu v Parlamente. Veľmi

tvrdo som pracovala na tom, aby sme toto "áno" dosiahli. Povedala by som, že sa írski občania povzniesli nad vnútroštátne problémy a iné domáce otázky, pozreli sa na Európsku úniu a Lisabonskú zmluvu, na minulosť, na naše spojenia s Európskou úniou, a jednoznačne povedali "áno" Európskej únii. Tento výsledok je fantastický.

Na druhej strane však aj pani komisárka Wallströmová, ktorá Írsko navštívila pri viacerých príležitostiach, poukáže na silný spodný prúd ľudí, ktorí nemajú ani predstavu, o čom Európska únia je, som však presvedčená, že tento jav existuje vo všetkých členských štátoch. Myslím si, že za to nesieme vinu všetci. Podľa môjho názoru hovoríme málo o projekte, o Európskej únii, o solidarite a o tom, čo skutočne znamená. Viac hovoríme o tom, čo môžeme získať a čo môžeme dať, o tom, čo nie je dobré na smernici alebo čo je zlé na nariadení. Takže sa vo svojej politike možno potrebujeme povzniesť nad niektoré z týchto otázok, pretože keď ste v štádiu referenda, tak ako my teraz, patrí k tomu vysvetľovanie ľuďom na uliciach, v obchodoch a školách, čo to Európa vlastne je, ako funguje, čo je mojou úlohou, čo je úlohou Komisie, a to je výborná úloha. Hovoriť ľuďom priamo o Európskej únii je skutočne veľmi silná úloha. Ľudia v Írsku to všetko teraz vedia lepšie, ako to vedeli predtým, pretože sme s nimi tak dobre pracovali.

Z tohto dôvodu by som chcela naliehavo požiadať nás všetkých v tomto Parlamente, aby sme v tejto oblasti vo svojom štáte urobili viac a aby sme predchádzali neprimeranej kritike Európskej únie. Kritizovať všetkými možnými spôsobmi tam, kde je to potrebné a tým, ktorí majú obavy ako pán Nigel Farage, že k tomu boli Íri donútení, by som chcela odkázať: nie je také ľahké nás k niečomu donútiť. Nestalo sa to. Ani sa to nikdy nestane. A môžem povedať, pani komisárka, že ak tu na konci rozpravy nebudem, nie je to nedostatok úcty k vám, k pánovi predsedajúcemu ani k predsedníctvu. Dôvodom sú iné povinnosti, ale ďakujem vám za podporu počas celého predchádzajúceho obdobia.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Dámy a páni, ako poslanec za Maďarsko, teda za prvý štát, ktorý ratifikoval Lisabonskú zmluvu, vítam výsledok írskeho referenda. Bol by som však rád, keby sme sa posunuli ďalej od procesu ratifikácie Lisabonskej zmluvy a hovorili o tom, ako ju môžeme začať uplatňovať, pretože Lisabonská zmluva predstavuje obrovský krok vpred na ceste k politickej jednote a vytvoreniu spoločenstva hodnôt. Významným spôsobom rozšíri sociálne práva a bude ich chrániť právne záväzným presadzovaním Charty základných práv. Taktiež z jazykovej a kultúrnej rozmanitosti urobí normu EÚ. Lisabonská zmluva však obsahuje aj mimoriadne dôležité nové ustanovenie.

Po prvýkrát v histórii EÚ sa spomínajú práva osôb patriacich k menšinám. Národnostné a etnické menšiny, ako aj menšiny prisťahovalcov predstavujú 15 % obyvateľstva EÚ. Teraz konečne môžeme začať vytvárať štruktúru EÚ na ochranu menšín. Ďakujem vám za pozornosť.

Lena Barbara Kolarska-Bobiñska (PPE). – (*PL*) Vážený pán predsedajúci, prijatím Lisabonskej zmluvy sa uzatvára historický proces veľkého rozširovania Európskej únie o 10 nových členských štátov. Tento proces sa začal v roku 1990 a končí sa dohodou o inštitucionálnych zmenách, ktoré EÚ prispôsobujú novej realite.

Prijatie Lisabonskej zmluvy znamená novú fázu a príležitosť pre EÚ urobiť krok vpred. Inštitúcie, ktoré budeme môcť zriadiť, sú iba príležitosťou a je len na nás, ako túto šancu využijeme. Taktiež je to správna chvíľa na to, aby sme tým občanom, ktorí na európsky projekt hľadia skepticky, ukázali, že EÚ žije, že sa mení, ale najmä, že reaguje na problémy občanov. Preto je, zdá sa, najdôležitejšie, aby sme navrhli novú politiku, a to tak, aby odpovedala na problémy, ktoré máme pred sebou. Existujú však obavy, že namiesto toho, aby sme sa sústredili na túto tému, budú tu prevládať diskusie o formálnych a osobných otázkach: koho vybrať pre výkon ktorej funkcie? Nesmieme dovoliť, aby národný egoizmus, v čase krízy možno ešte intenzívnejší, zničil šancu, ktorú EÚ v súčasností má. Predovšetkým musíme presvedčiť občanov, že EÚ nie je len elita s pracovnými miestami a prehnanou byrokraciou, ale že predstavuje aj nové a efektívnejšie spôsoby riešenia ich problémov.

Alan Kelly (S&D). – Vážený pán predsedajúci, stojím tu dnes ako hrdý írsky poslanec. Dosiahnutie historického "áno" v hlasovaní stálo veľa krvi, potu a sĺz verejných predstaviteľov, atlétov, obchodných skupín, poľnohospodárov a odborárov. Som hrdý aj na to, že sme sa minulý piatok, bol som vo svojom rodnom regióne Tipperary, stali svedkom príchodu jednoznačného víťazstva v referende, ktoré dokazuje niečo, v čo som vždy veril, dokazuje, že Írsko silno podporuje Európu a v budúcnosti v nej svoju úlohu budeme hrať naplno.

Teraz viem, že škriatkovia zo Strany za nezávislosť Spojeného kráľovstva (UKIP), ktorí Parlament navštevovali minulý rok po prvom referende, už zmizli. Mnohých z vás poteší moje pevné presvedčenie, že sa ich írskym občanom podarilo navždy odtiaľ to dostať preč. Rozhodnutie o Lisabonskej zmluve bolo víťazstvom pravdy nad hroznými klamstvami a výmyslami, ktoré v určitých prípadoch šírili extrémisti, ktorí boli proti Lisabonskej

zmluve a ktorí sa snažili využiť skutočné obavy občanov. Tí extrémisti sa minulý piatok stretli v boji s rovnocenným partnerom.

Musíme sa však z toho poučiť. My všetci, ktorí podporujeme progresívnu politiku a progresívnu Európu, musíme spoločne občanom poskytnúť väčšie stimuly, aby spolupracovali s našimi európskymi inštitúciami. Nikdy ich nesmieme brať ako samozrejmosť.

Damien Abad (PPE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, írski občania sa jednoznačne rozhodli, že chcú byť v srdci Európy, keď výrazne nadpolovičnou väčšinou schválili Lisabonskú zmluvu. Ako najmladší francúzsky poslanec vítam toto ich rozhodnutie, ktoré nám konečne po dlhom čase umožňuje, aby sme sústredili pozornosť na konkrétne obavy svojich občanov.

Chcel by som však vyjadriť dve pripomienky. Po prvé by nikto nemal prehliadať skutočnosť, že za zmenu Írov na eurofilov môže kríza a že írske "áno" preto vyjadruje ich skutočnú potrebu Európy, politickej Európy, ktorá ochraňuje a navrhuje, potrebu Európy, ktorá by bola schopná reagovať na krízu a zabezpečiť svojim občanom takú úroveň bezpečnosti, o akú žiadajú.

Po druhé, prvé neúspešné referendum v Írsku by nám malo slúžiť ako príklad a ponaučenie. Vždy keď budeme chcieť posunúť Európu vpred, nemôžeme sa ocitnúť vydaní napospas postupom, ktoré sú pre Európu 27 štátov nevhodné. Pri aktuálnom systéme je niekedy skutočne v záujme členského štátu skôr povedať Zmluve nie ako áno. Táto lepšia voľba, ktorú predstavuje odmietnutie Zmluvy, by nás mala podnietiť k tomu, aby sme v rámci Spoločenstva zaviedli skutočný postup, pomocou ktorého zabránime diskusiám, aby naberali národnostný charakter.

Dnes európska dynamika opäť funguje a my poslanci budeme môcť konečne riešiť citlivé otázky ako kríza v mliekarenskom odvetví alebo plynová kríza z minulej zimy. Rád by som tento Parlament na chvíľu upozornil na jediný znepokojujúci bod rozpočtu Spoločenstva na rok 2010, a to na financovanie druhej fázy plánu obnovy Európy do výšky 2 miliardy EUR. Patrím medzi tých, ktorí si myslia, že by sme mali zabezpečiť, aby tento plán nebol financovaný výhradne z poľnohospodárskych rozpočtových prostriedkov, pretože by to v súvislosti s krízou bolo pre poľnohospodárov zlým znamením a taktiež by to ohrozovalo budúcnosť našej potravinovej bezpečnosti a našich území.

Na záver by som opäť rád poďakoval našim írskym priateľom a čo najsrdečnejšie im zablahoželal k ich jednoznačne európskemu rozhodnutiu. Teraz vyzývam našich poľských a českých priateľov, aby prijali potrebné opatrenia a zabezpečili, že Európa bude mať túto súpravu nástrojov, ktorá jej v priebehu budúcich desaťročí umožní čeliť problémom globalizácie.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (ES) Vážený pán predsedajúci, budem stručný, mám tri posolstvá.

Po prvé aj ja, ako mnohí predchádzajúci rečníci, vítam presvedčivé "áno" vyjadrené v írskom referende.

Po druhé by som ako predseda Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci rád zdôraznil význam pravdepodobnosti nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy pre posilnenie legitímnosti projektu európskej integrácie, pretože súvisí s občianstvom, právami, slobodami a našou schopnosťou spoločne bojovať proti organizovanému zločinu a terorizmu, a v rámci Schengenskej zmluvy efektívne riešiť chúlostivé témy ako azyl, prisťahovalectvo, postavenie cudzincov a kontrola vonkajších hraníc EÚ.

Po tretie by som však rád zdôraznil, ako to urobili aj predchádzajúci rečníci, že toto nie je koniec príbehu. Nie je to však tak len preto, že Česká republika ešte musí ratifikovať túto zmluvu, ale preto, že si musíme vziať ponaučenie z ťažkostí, s ktorými sme sa stretli pri dosahovaní ratifikácie Lisabonskej zmluvy. Nebolo to jednoduché; rokovania trvali 10 rokov a staneme sa teraz oveľa náročnejšími, nielen sami na seba, ale aj pri budúcich rozširovaniach, pri vyžadovaní lojálnosti, pri spolupráci a pri prijímaní zodpovednosti od všetkých tých, ktorí sa hlásia k novým pravidlám platným od nadobudnutia platnosti Lisabonskej zmluvy.

Anne Delvaux (PPE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, niekoľko dní po referende v Írsku s kladným výsledkom skutočne cítim, že teraz sa môžeme za Európanov považovať viac ako predtým. Skutočne a naozaj úprimne sa tomu teším. Nanešťastie sme stále veľmi závislí od rozhodnutia ústavného súdu, ako aj od dobrej vôle českého prezidenta.

Tým, čo majú v rukách budúcnosť tejto zmluvy s kľúčovým významom pre Úniu, pre naše inštitúcie a pre 500 miliónov Európanov, ktorých zastupujeme, musíme teraz vyslať jasný signál o zodpovednosti. Nesmieme sa viac nechať držať ako rukojemníci niekoľkými osobami, ktorých jediným cieľom je pracovať proti všeobecným záujmom Európy. Ak je legitímne, že si niektorí neželajú pokračovať v ceste k európskej integrácii

a ak je legitímne nahlas vyjadrovať svoju nedôveru, potom je legitímne aj nechať napredovať v európskej integrácii tých, ktorí si to želajú.

Vo všeobecnosti sa proces ratifikácie európskych zmlúv podobá na ságy či na Pyrrhovo víťazstvo. Musíme byť skutočne nútení vyvíjať taký nátlak na zabezpečenie nadobudnutia platnosti určitej zmluvy a jej inštitucionálnych reforiem?

Musíme sa poučiť z tohto chaotického ratifikačného procesu, a na základe záväzku, ktorý z neho, samozrejme, vyplýva, viesť rokovania o zorganizovaní druhého referenda v Írsku, ako keby bolo normálne žiadať o opätovné hlasovanie národ, ktorý sa zvrchovane rozhodol, a ako keby bolo normálne, že súhlas s určitou zmluvou môže byť použitý ako tromf pri rokovaniach. V stávke je inštitucionálna súdržnosť a rovnováha európskeho projektu.

Ratifikácia Zmluvy je od chvíle, keď sa štát rozhodne, že by sa mal stať členom Európskej únie, základnou požiadavkou, pokiaľ ide o lojálnosť a súdržnosť. Chceli sme vyslať silné posolstvo občanom tým, že zabezpečíme ratifikáciu Zmluvy do európskych volieb v júni 2009. Čo si podľa vás dnes občania myslia o Lisabonskej zmluve a čo o našej vnútornej súdržnosti a legitímnosti?

Zoran Thaler (S&D). – (*SL*) Írske jednoznačné *áno* Lisabonskej zmluve je dôležitým krokom na ceste k zjednotenej Európe a menším šokom pre euroskeptikov.

Toto rozhodnutie je o to dôležitejšie, že ho prijali ľudia hlasovaním v referende, a národ, ktorý mal rok na to, aby posúdil, či jeho pôvodné *nie* bude alebo nebude pre Írsko znamenať skutočný prínos.

Okrem Českej republiky sa teraz pozornosť zameria aj na dôveryhodnosť Spojeného kráľovstva, na členský štát EÚ, v ktorom líder opozície pán David Cameron sľúbil, že o Lisabonskej zmluve usporiada referendum, ak vyhrá voľby v roku 2010. Tento sľub dal bez ohľadu na to, že obidve komory parlamentu Spojeného kráľovstva Lisabonskú zmluvu v polovici roku 2008 ratifikovali.

Čo sa stane s dôveryhodnosťou rozhodnutí a medzinárodných záväzkov Spojeného kráľovstva, jedného z našich členských štátov, ktorý síce už Lisabonskú zmluvu ratifikoval, teraz však hrozí zrušením svojich rozhodnutí a záväzkov dva roky po ich prijatí?

Enikő Győri (PPE). – (HU) Dámy a páni, keď na jar 2003 takmer 84 % maďarských občanov hlasovalo za to, aby náš štát vstúpil do Európskej únie, cítili sa, akoby sa vracali tam, kam patria, do zjednotenej rodiny európskych národov, z ktorej boli vylúčení komunistickou diktatúrou trvajúcou viac ako 40 rokov. Z tohto dôvodu Maďari nehľadeli na Európsku úniu iba ako na štruktúru pre hospodársku spoluprácu založenú na nariadeniach, ale aj ako na spoločenstvo fungujúce na základe hodnôt. Sme potešení, že Írsko schválilo Lisabonskú zmluvu, pretože tým naše hodnoty získali svoje právoplatné miesto v zakladajúcej zmluve a tieto hodnoty skutočne zahŕňajú aj uznanie práv osôb patriacich k menšinám.

Preto som, pán predsedajúci, ako prvá zdvihla modrú kartu, keď pán Szegedi vyjadroval svoje pripomienky. Bola by som sa ho rada opýtala, či Lisabonskú zmluvu čítal, pretože ak ju čítal, pravdepodobne by vedel o článku o menšinách, ktorý som práve spomenula. Maďarskí občania veria, že potom, ako Lisabonská zmluva nadobudne platnosť, zaujme EÚ citlivejší prístup k menšinovým otázkam, aby sa opatrenia ako slovenský jazykový zákon stali raz a navždy neprijateľnými. To znamená, že každý musí nielen dodržiavať literu zákona, ale musí rešpektovať aj postoj, ktorý zastáva Európska únia. Inými slovami, každý európsky občan má svoj podiel zodpovednosti pri zabezpečení toho, aby menšiny mohli slobodne a bez obmedzení používať svoj materinský jazyk a aby sa vo svojej rodnej krajine cítili ako doma.

Pevne verím, že nám Lisabonská zmluva taktiež výrazne pomôže dosiahnuť to, aby inštitúcie EÚ lepšie pochopili, že v rámci EÚ musíme chrániť aj svoje hodnoty a že pri ich porušovaní musíme prijať okamžité opatrenia. Vážení kolegovia zo socialistických, liberálnych a nezávislých poslaneckých klubov, jednoducho nemôžeme mať dvojitý meter. Inak povedané, odvolávame sa na tieto hodnoty, ak nám to diktujú naše záujmy, ale zabúdame na ne, ak nám to tak vyhovuje lepšie. Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) si takúto Európu vidieť neželá.

Ivari Padar (S&D). – (ET) Vážený pán predsedajúci, minulý týždeň som bol v Írsku, aby som podporil svojich priateľov z írskej Strany práce. Som veľmi rád, že výsledok írskeho hlasovania bolo jednoznačné "áno", pretože toto rozhodnutie je mimoriadne dôležité nielen pre Írsko, ale aj pre Európsku úniu. Ako poľnohospodára ma teší najmä to, že írski poľnohospodári tentoraz podporovali kampaň za referendum od samého začiatku. Bolo to veľmi dobré rozhodnutie, pretože keď Lisabonská zmluva nadobudne platnosť, Európsky parlament získa rovnaké právomoci v poľnohospodárskych otázkach, ako má Rada vrátane

spolurozhodovacieho procesu v otázkach spoločnej poľnohospodárskej politiky, a to je pre poľnohospodárov skutočne dobrá správa.

Seán Kelly (PPE). – (*GA*) Vážený pán predsedajúci, ako novozvolený poslanec by som rád povedal, že som hrdý na kladný výsledok hlasovania írskych občanov v referende o Lisabonskej zmluve, ktoré sa konalo minulý piatok. Taktiež som hrdý na živú rozpravu, ktorá tu dnes prebieha.

Ľudia sa pýtali, prečo Írsko zmenilo názor. Zrejme tu existovali štyri faktory. Jedným, myslím, bolo to, že sme získali svojho komisára; druhým boli záruky; tretím, že sme viedli riadnu diskusiu a ľudia boli tentoraz primeraným spôsobom informovaní, nie ako naposledy. Hospodárska kríza bola taktiež jedným z faktorov, kľúčovým faktorom však bola mobilizácia kampane za "áno" Lisabonskej zmluve, ktorá predtým neprebehla. Občianske skupiny, politici a po prvýkrát, pokiaľ mi pamäť siaha, aj politické strany – hlavné politické strany – odložili svoje rozdielne názory nabok a viedli kampaň pre dobro Írska. Írski občania na to zareagovali.

Kampaň za "nie" Lisabonskej zmluve bola tiež dobre organizovaná a každý sa mohol vyjadriť vrátane Strany za nezávislosť Spojeného kráľovstva (UKIP), ktorá sa postarala o to, aby bol dokument s názvom *Pravda o Lisabonskej zmluve: zastavme buldozér zvaný EÚ* v Írsku vo veľkej miere rozšírený. No a írski občania rozhodli, že oveľa radšej budú vo vlaku zvanom EÚ ako v buldozéri strany UKIP.

Minulý týždeň znamenal pre komunikáciu veľké víťazstvo. Neraz ste už počuli o nedostatku komunikácie. Toto bolo víťazstvo komunikácie a ak budeme naďalej pokračovať týmto smerom, dostaneme Európu bližšie k ľuďom.

Teraz je na českom prezidentovi, aby dohodu podpísal a umožnil jej vznik, pretože ak to neurobí, bude to podľa môjho názoru tým najväčším prejavom diktatúry v dejinách a úplným popretím demokracie.

Ďakujem vám všetkým za podporu a tešíme sa, že budeme pozitívne mysliacimi Európanmi z Írska na dlhú dobu do budúcnosti.

Jo Leinen (S&D). – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, po ôsmich rokoch a mnohých rozpravách a rokovaniach je tu reálna šanca, že táto reformná zmluva nadobudne platnosť aj vďaka intenzívnej práci mnohých ľudí v tomto Parlamente, ktorí boli od začiatku až do konca oddaní tomuto projektu v konvente a neskôr na medzivládnych konferenciách.

Verím, že Parlament zohral v tejto reformnej zmluve konštruktívnu úlohu. Myslím si, že ak Ústavný súd Českej republiky v Prahe vydá kladné rozhodnutie, prezident Klaus nebude mať žiadny právny dôvod na ďalšie blokovanie EÚ. Aj ostatné ústavné orgány v Českej republike nájdu spôsoby, ako prekonať podobnú nelegálnu blokádu.

Samozrejme, počúvame, že nám hrozia nové problémy zo strany Spojeného kráľovstva. Keby však britská vláda povolila referendum, nebolo by o Lisabonskej zmluve, ale o tom, či sú Briti za EÚ alebo či chcú z EÚ vystúpiť. To by muselo byť predmetom referenda, a nie zmluva, ktorá bola ratifikovaná. To by bolo absolútne neprijateľné. Myslím si, že nás to má niečo naučiť, a to je, že naši občania potrebujú viac informácií. Preto dúfam, že v novej Komisii budeme mať aj podpredsedu pre komunikáciu a informácie a azda aj komisára pre európske občianstvo. To by bola odpoveď na tieto spory týkajúce sa európskej politiky.

Jarosław Leszek Wałęsa (PPE). – (*PL*) Vážený pán predsedajúci, vďaka Lisabonskej zmluve môže Európa čeliť výzvam, ktoré ďaleko presahujú vnútorné problémy členských štátov. Bude Európa na to pripravená? To sa ešte nedá povedať. Je isté, že v tejto záležitosti bude veľa závisieť od občanov Európy.

Popri Lisabonskej zmluve musí však EÚ prejaviť aj vôľu konať a mať zastúpenie vo svete. Musí mať pocit zodpovednosti za svet, za jeho stabilitu a rozvoj. Od toho závisí aj bezpečnosť a rozvoj EÚ. Musíme vyvrátiť často používanú metaforu o Európe ako bezpečnej, prosperujúcej a demokratickej krajine, ktorá síce zachováva ľudské práva, ale je zaujatá svojimi vlastnými vnútornými záležitosťami a otočila sa svetu chrbtom.

Lisabonská zmluva nás núti, aby sme lepšie porozumeli výzvam, pred ktorými stojíme. Po írskom "áno" teraz zjednotená Európa pozerá na Poľsko a Českú republiku. Nemám najmenšie pochybnosti o tom, že Lisabonská zmluva čoskoro nadobudne platnosť. Kým však čakáme na podpisy prezidenta Kaczyńského a prezidenta Klausa, porozmýšľajme, ako počas súčasnej reformy pokročila diskusia a vyvoďme závery z toho, čo sa stalo. Mali by sme sa pripraviť na budúcnosť. Mali by sme sa pripraviť na ďalšie reformy, lebo úžasný projekt, ktorý vytvárame – Európska únia – je myšlienka, ktorá ešte nie je dokončená. Nakoniec by som rád povedal ešte jednu vec – ďakujem, Írsko.

Paolo De Castro (S&D). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, 2. október bol významným dňom pre Európu vďaka Írom, ktorí hlasovali v prospech Lisabonskej zmluvy. Nadobudnutie platnosti Zmluvy spolurozhodovaním bude skutočnou demokratickou revolúciou najmä pre spoločnú poľnohospodársku politiku. Parlament bude mať konečne rovnaké rozhodovacie právomoci ako Rada ministrov poľnohospodárstva vďaka dohode Írov a priaznivým hlasom získaným v národných parlamentoch vrátane českého parlamentu.

Akékoľ vek oneskorenie by prinieslo problémy poľ nohospodárom vo všetkých členských štátoch. Odvetvie poľ nohospodárstva v skutočnosti prechádza jedným zo svojich najcitlivejších a najťažších období za posledné roky, ktoré sprevádza pokles cien väčšiny produktov, a nie iba mliečnych výrobkov, ako to už niekoľko dní môžeme vidieť.

Vážený pán predsedajúci, keďže čakáme na oficiálne nadobudnutie platnosti Lisabonskej zmluvy, očakávame, že Rada a Komisia budú odteraz zvažovať rozhodnutia Parlamentu – ktorý bol demokraticky zvolený všetkými občanmi Európy – vrátane rozhodnutí týkajúcich sa poľnohospodárstva, počínajúc opatreniami proti kríze v mliekarenskom odvetví.

Petru Constantin Luhan (PPE). – (RO) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, aj ja som potešený, že Íri nakoniec schválili Lisabonskú zmluvu, pretože považujem tento dokument za dôležitý pre európsku integráciu.

Potrebujeme novú zmluvu, aby sme poskytli Európskej únii moderné nástroje a zdokonalili pracovné metódy, ktoré nám umožnia efektívne riešiť problémy moderného sveta. Lisabonská zmluva je predovšetkým krokom vpred, ktorý robí rozhodovací proces na úrovni EÚ demokratickejším a umožňuje nám poslancom Európskeho parlamentu byť medzi prvými, ktorí sa budú tešiť z pozitívnej výmeny názorov v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy.

Rozšírenie spolurozhodovacieho postupu postaví Európsky parlament na rovnakú úroveň s Radou, pokiaľ ide o legislatívne právomoci na 95 % právnych predpisov Spoločenstva. Napríklad vo Výbore pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, ktorého som členom, rozšírime spolurozhodovací postup zo 40 na 80 oblastí odbornej spôsobilosti, čím sa zvýši demokratická legitímnosť právnych predpisov EÚ.

Myslím si, že nový právny základ pomôže urýchliť proces hospodárskeho rozvoja a prispôsobiť právne systémy členských štátov. Taktiež pevne verím, že toto opatrenie nám umožní ľahšie dosiahnuť jeden z hlavných cieľov Európskej únie, ktorým je vytvorenie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti.

S veľkým záujmom očakávam dokončenie ratifikačného procesu Lisabonskej zmluvy a veľmi sa teším na jej implementáciu.

José Manuel Fernandes (PPE). – (*PT*) Dámy a páni, vítam hlasné "áno", ktoré vyslovil írsky ľud v referende o Lisabonskej zmluve minulú nedeľu. Dúfajme, že namáhavý proces ratifikácie tejto zmluvy sa konečne blíži ku koncu.

Som si istý, že ju ratifikuje aj Česká republika. Myslím si, že by bolo nepochopiteľné a neprijateľné, keby budúcnosť Európy brzdil alebo blokoval niekoho osobný názor, ktorý úplne pohŕda väčšinou príslušného parlamentu a je s ňou v rozpore. Všetci chceme, aby táto patová inštitucionálna situácia, ktorej čelíme už takmer desať rokov, konečne skončila.

Preto ďakujem írskemu ľudu, pretože vôľa, ktorú prejavil, nám dáva nádej na silnejšiu, prosperujúcejšiu Európu, ktorá bude jednotnejšia a širšia. Zároveň znamená pre všetky európske inštitúcie povinnosť a záväzok konať tak, aby túto vôľu nezmarili. S touto vôľou sa navyše stotožní aj väčšina európskych občanov.

Dúfam, že si všetci zaslúžime Európu, ktorá bude čoraz viac v popredí, bude súdržnejšia a podporí demokratické hodnoty, sociálne a základné práva, ako aj hospodársky rast vo svete a zároveň podporí aj ochranu životného prostredia.

Mário David (PPE). – (*PT*) Vážený pán predsedajúci, pani ministerka, pani komisárka, dámy a páni, dovoľte mi vysloviť pár slov, aby som ocenil historický a ďalekosiahly výsledok referenda v Írsku a aby som vyzdvihol rozhodujúcu úlohu, ktorú zohrala strana Fine Gael a jej predstaviteľ, budúci írsky premiér Enda Kenny, na čele tohto procesu. Počas tohto procesu bolo zrejmé, že Európska únia sa musí priblížiť k svojim občanom. Najväčší úžitok zo všetkých činností Únie majú práve občania a vlastne my všetci. Je dôležité, aby si boli všetci vedomí toho, ako Európa vplýva na naše každodenné životy a aké výhody prináša.

Európa je náš domov. Čo je dobré pre Európu, je dobré pre každý členský štát, ako aj pre jeho občanov. Toto určite platí aj pre Lisabonskú zmluvu. Táto zmluva potvrdzuje, že ľudia môžu byť hrdí a lojálni štátni príslušníci krajín a zároveň oddaní zástancovia európskeho projektu. Po ukončení nadmerne dlhej rozpravy o organizácii a fungovaní sa bude Európska únia môcť oveľa viac a s novými, efektívnejšími nástrojmi zamerať na skutočné problémy, ktorým Európania čelia: konkurencieschopnosť, rast a zamestnanosť.

Vážený pán predsedajúci, pani ministerka, na záver by som rád vyslovil návrh pre budúce generácie. Vzhľadom na nedostatok informácií týkajúcich sa hodnôt, právomocí, cieľov a *modus operandi* Európskej únie by mal Parlament navrhnúť na konci povinnej školskej dochádzky v každom členskom štáte nový povinný systém európskych štúdií. Mladí Európania sa budú efektívne, objektívnym, prirodzeným a reálnym spôsobom učiť o našich princípoch, o tom, kto sme, čo robíme a kam chceme smerovať.

Ak sa to naučia v mladom veku, budú celý život chápať potenciál a nesmiernu užitočnosť európskej identity vytvorenej týmto jedinečným projektom a dokážu sa dobrovoľne podeliť o suverenitu v celoeurópskom kontexte.

David Casa (PPE). – (MT) Áno, toto je naozaj historický moment, nielen preto, že Íri jednoznačným hlasovaním prijali Lisabonskú zmluvu, ale aj preto, že Poľsko dnes vyhlásilo, že ju ratifikuje.

Táto zmluva prešla dlhou cestou. Ja som vo funkcii len päť rokov, ale niektorí delegáti tu už dlho pracujú na tom, aby sa dosiahol tento historický moment. Medzi nimi je aj môj kolega pán Méndez de Vigo. Táto významná príležitosť nám ako politikom prenesie na plecia väčšiu zodpovednosť a to platí aj pre prezidenta Českej republiky. Na jeho osobnom názore záleží, avšak jeden človek nemôže pre svoje politické názory držať ako rukojemníka celú krajinu ani celú Európsku úniu.

Ako politici musíme niesť obrovskú zodpovednosť. Musíme poskytovať odpovede a musíme ich poskytovať iba občanom Európskej únie, lebo napokon zastupujeme práve ich. Európa čelí zložitým problémom v takých otázkach, ako je finančná kríza, zmena klímy, problémy prisťahovalectva a vytváranie nových pracovných miest v Európe. Z tohto dôvodu nemôže názor prezidenta Českej republiky brzdiť Európu v práci na dosiahnutí noriem, ktoré sme stanovili. Súhlasím s predchádzajúcim rečníkom, ktorý hovorí, že by mala byť vymenovaná Komisia. Máme svojho predsedu, a preto nevidím dôvod, prečo by sme mali čakať na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky pred zriadením Komisie. Aby sme zaručili, že sa to uskutoční, musíme vykonať veľa práce a Komisia musí ihneď začať konať.

Iuliu Winkler (PPE). – (*HU*) Pripájam sa svojím názorom k mnohým kolegom poslancom, ktorí predo mnou uvítali rozhodnutie írskych voličov hlasovať za Lisabonskú zmluvu. Teraz sa môžeme s optimizmom tešiť na dokončenie ratifikácie. Toto je však len prvý krok na ceste, na ktorej musíme, podľa môjho názoru, splniť tri ciele. Musíme prehĺbiť integráciu nových členských štátov, musíme odstrániť bariéry, ktoré vytvorili dvojrýchlostnú Európu, a musíme pokračovať v procese rozširovania EÚ smerom na Balkán.

Lisabonská zmluva je založená na európskej solidarite a dúfam, že táto solidarita bude fungovať v praxi a nezostane len vyhlásením o zámere vyjadrovanom na rôznych fórach európskych inštitúcií. Myslím si, že aj hospodárska kríza ukazuje, že solidarita je jediným prostriedkom, ktorým možno reagovať na súčasné problémy, a že vďaka silnej EÚ môžeme byť dôležitými aktérmi na svetovej scéne.

Naša cesta bola doteraz ťažká a namáhavá. Nemôžeme si dovoliť oslabiť základy európskej integrácie. Pevne verím, že realita dokáže euroskeptikom, že v jednote spočíva sila, nehovoriac o tom, že návratom do geopolitickej situácie na začiatku 20. storočia nič nezískame.

Diogo Feio (PPE). – (*PT*) Vážený pán predsedajúci, pani ministerka, pani komisárka, po výsledku z minulého piatka dúfam, že Európa sa môže pohnúť ďalej od krízy týkajúcej sa zmlúv, a preto bude možné mať stabilný inštitucionálny orgán, ktorý je vhodný pre organizáciu s 27 členskými štátmi a odlišný od orgánu založenom na Zmluve z Nice.

Vážený pán predsedajúci, zmluva nie je práve umelecké dielo, právny spis, ktorý slúži len na obdivovanie. Musí byť osožná a musí byť efektívna. Preto, hoci je z politického hľadiska dôležité diskutovať napríklad o tom, kto bude predsedom Rady, dôležitejšie je, aby skončil ratifikačný proces a aby Zmluva nadobudla platnosť. Aj preto, že na základe výsledku referenda v Írsku je jasné, že Európu nie je možné budovať proti vôli ľudu. Toto približovanie sa je skutočné, či už prostredníctvom zastupovania, alebo referend.

Je tiež dôležité zdôrazniť, že hlasovať proti Zmluve je rovnako demokratické ako hlasovať za ňu. Zdá sa, že niektorí ľudia majú v tejto veci zmätok. Dúfam, že ratifikáciou v Írsku, Českej republike a Poľsku je možné medzi členskými štátmi vytvoriť situáciu skutočnej solidarity. Tiež dúfam, že budeme smerovať k situácii,

v ktorej sa tento významný krok inšpiruje vzorom Schumanovej Európy: Európy vytváranej krôčik po krôčiku, deň za dňom a, v rozhodujúcej miere, podporovaním európskych ideálov.

Csaba Sógor (PPE). – (HU) Vážený pán predsedajúci, úspešný výsledok írskeho referenda je triumfom pre celú európsku koncepciu. Čomu to môžeme prisudzovať? Jeden z dôvodov je, že Íri dostali záruku. Inými slovami, väčšina vzala na vedomie želania menšiny. Skutočná demokracia nespočíva len v názore väčšiny, ktorá zvíťazila v hlasovaní, ale aj v prihliadaní na želania menšiny. Toto by bolo potrebné aj na ochranu európskych menšín.

Druhým dôvodom úspešného výsledku je, že tí, ktorí boli za Zmluvu, viedli lepšiu kampaň ako naposledy, keď referendum prinieslo opačný výsledok. Európska únia je únia, ktorá hovorí "áno" radšej ako "nie". Pri úspešnom hlasovaní zohrala svoju úlohu v neposlednom rade aj hospodárska kríza. Írsko by postretol rovnaký osud, aký postretol Island, ktorý nepatrí do EÚ. Kríza zdôrazňuje, že v jednote spočíva sila a že spolupráca a solidarita sú lepšie ako napäté vzťahy medzi nami.

Ioan Mircea Paşcu (S&D). – Vážený pán predsedajúci, nové írske hlasovanie, ktoré tentoraz prijalo Lisabonskú zmluvu, je naozaj veľmi dobrá správa. Sú tu však najmenej dva aspekty, na ktoré je treba upozorniť. Prvým je, že Zmluvu musí ešte podpísať prezident Klaus, ktorého sme len rozhorčili našou reakciou na jeho otvorený skepticizmus a antieuropeizmus, keď na jar minulého roku vystúpil v tomto Parlamente. Mrzí ma, že sme neboli rozumnejší.

Druhý aspekt, na ktorý treba upozorniť, sú vysoké očakávania, ktoré po zavedení Lisabonskej zmluvy spájame s obnovou integrácie vrátane rozšírenia. Je pravda, že ak spomaľujeme, nie je to preto, že nedošlo k podpísaniu Lisabonskej zmluvy, ktorá je v tomto prípade iba alibi, ale pre negatívne vplyvy súčasnej krízy, ktoré podnecujú k opätovnému prenášaniu určitých politík Spoločenstva na národnú úroveň a podporujú odstredivé tendencie v rámci Únie. Treba ich riešiť samostatne a dôkladne, ak chceme, aby Lisabonská zmluva splnila naše očakávania.

Íñigo Méndez de Vigo (PPE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, myslím si, že jedným zo záverov tejto rozpravy je, že keď sa veci vysvetľujú, keď ľudia komunikujú a keď sa odmietajú klamstvá, dosiahne sa väčšia účasť a podpora európskych projektov.

Preto si dovoľujem popri slovách mnohých rečníkov predniesť pozitívny, konštruktívny príspevok a požiadať Európsku komisiu, aby zvážila, či pri zriaďovaní novej Komisie by povinnosti komisára pre ľudské práva nemali byť zahrnuté do širšieho portfólia, ako napríklad komisára pre občianstvo. Zahŕňalo by aj komunikáciu, ktorá je absolútne nevyhnutná, aby sme mohli dobre komunikovať, vysvetľovať a začať skutočný dialóg o našom európskom projekte.

John Bufton (EFD). – Vážený pán predsedajúci, výsledok referenda o Lisabonskej zmluve, ktoré sa konalo cez víkend v Írsku, je jasný dôkaz toho, že tento Parlament nie je demokratický, čestný ani zodpovedný. Ale koho to tu naozaj zaujíma? Nuž, mňa. Skutočnosť, že Íri museli hlasovať dvakrát, ukazuje, že sa z EÚ stala diktatúra. Ak hlasovanie nedopadne podľa želania diktátorov EÚ, potom sa hlasuje znova a znova, až kým sa nedosiahne správny výsledok.

To je nečestné a, podľa môjho názoru, nemorálne. Lisabonskí fanatici v tomto Parlamente teraz pôjdu plnou parou vpred k vytvoreniu nového európskeho superštátu s 500 miliónmi obyvateľov. Je nespravodlivé, že ľuďom v našej krajine, v Spojenom kráľovstve, bolo sľúbené referendum, ktoré však bolo zamietnuté. Iróniou je, že na základe Lisabonskej zmluvy budeme mať stáleho predsedu. Je celkom pravdepodobné, že ním bude Tony Blair. Nový predseda EÚ bude zároveň hlavou štátu.

Nie je možné mať dve hlavy štátu a keďže EÚ má prednosť pred vnútroštátnymi orgánmi, predseda EÚ – možno Tony Blair – bude mať prednosť pred kráľovnou. Ľud našej krajiny nebude akceptovať, aby mal prepadnutý kandidát ani nikto iný prednosť pred kráľovnou. Bože, ochraňuj kráľovnú!

Corneliu Vadim Tudor (NI). – (RO) Ako dobre viete, Rumunsko v súčasnosti prechádza okrem hospodárskej a sociálnej krízy aj nebývalou politickou krízou. Práve prebiehajú prípravy rozsiahleho volebného podvodu. Hovorím o rumunských prezidentských voľbách, ktoré sa majú konať 22. novembra. Všetky voľby v Rumunsku boli zmanipulované, ale veľkosť podvodu, ktorý sa teraz plánuje, je neuveriteľná.

Neobviňujem nikoho konkrétneho, ale sú pripravené a spustené mechanizmy na spáchanie tohto podvodu, ktorý je absolútne hanebný. Zahŕňajú falošné prieskumy verejnej mienky, volebnú turistiku, pridané zoznamy, zrušenie hlasov skutočných voličov a odovzdanie platných hlasov za mŕtvych, obrovské sumy peňazí a množstvá spotrebného tovaru použitého na podplácanie chudobných ľudí, presviedčanie rodičov

podplácaním školopovinných detí, počítačový podvod a mnoho ďalších nezákonných činov. Prosím vás, pomôžte zachrániť Rumunsko. Volám SOS v mene rumunského národa.

Inštitúcie Európskej rady, najmä Európskeho parlamentu, majú morálnu povinnosť pomôcť členskému štátu zostať civilizovaným. Nedovoľ te balkánskej mafii, aby zmarila vznešený projekt Európskej únie. Bijem na poplach, pretože inštitúcie Európskej únie sú poslednou nádejou rumunského ľudu.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Priaznivci Lisabonskej zmluvy neoslavujú len víťazstvo, ale víťazstvo samotnej demokracie pod zámienkou terajšieho hlasovania za Lisabonskú zmluvu vo vynútenom referende. Avšak súčasný stav je 3:1 v prospech oponentov Lisabonskej zmluvy. Nezabúdajme, že aj obyvatelia Francúzska a Holandska povedali "nie" ústavnej zmluve obsahujúcej úplne rovnaké ustanovenia. Vtedy sa objavil kreatívny, ale cynický návrh spočívajúci v tom, že v prípade neakceptovania tejto ústavy zo strany obyvateľov Európy ju nazveme reformnou zmluvou a politickí predstavitelia štátov za ňu budú hlasovať v jednotlivých parlamentoch. Bohužiaľ, prvý to urobil práve maďarský parlament.

Uvedomujem si, že mnoho ľudí si myslí, že Lisabonská zmluva je pre Európanov cestou k šťastiu, ale ešte stále im to nedáva žiadne právo povedať, že práve toto ľudia v Európe naozaj chceli.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Prihlásil som sa o slovo len preto, aby som pripomenul pánovi Vadimovi Tudorovi, že v tejto chvíli je témou rozpravy referendum v Írsku a že jeho nepravdivé vyhlásenia nemajú nič spoločné s danou témou. Zároveň by som rád oficiálne privítal víťazstvo proeurópskeho tábora v Írsku.

Cecilia Malmström, úradujúca predsedníčka Rady. – Vážený pán predsedajúci, zisťujem, že téma írskeho referenda je na tomto plenárnom zasadnutí stále živá a ešte sa toho musí veľa povedať o demokracii. Je demokratické dovoliť obyvateľom Írska opätovne hlasovať? Áno, presne tak. Je to veľmi demokratické. Ak načúvate občanom, pýtate sa ich: Prečo ste hlasovali proti? Zistíte dôvody. Objasníte tieto záležitosti a poskytnete obyvateľom Írska právne záruky týkajúce sa daní, neutrality, istých etických otázok a takisto zaručíte, že všetky členské štáty vrátane Írska budú mať komisára, keď nová zmluva nadobudne platnosť. S takýmto objasnením získate nové referendum. V dvojtretinovej väčšine a s vyššou účasťou oproti minulému obdobiu občania odpovedali "áno". Je to demokratické. A myslím si, že by sme sa mali radovať a zablahoželať za to občanom Írska.

Takisto vidím, že tu prebieha čisto domáca rozprava zo strany Spojeného kráľovstva. Bolo by lákavé vstúpiť do nej, ale neurobím to. Chcela by som však povedať, že nezávisle od skutočnosti, kto bude budúci rok premiérom, Británia potrebuje Európu a Európa potrebuje Britániu.

Takisto tu cítim určitú nespokojnosť so súčasným časovým plánom. Chápem to a stotožňujem sa s týmto názorom, ale chcem Parlament uistiť, že sa pohneme vpred tak rýchlo, ako vieme. Máme záruky a sľuby, že poľský prezident Zmluvu v priebehu pár dní podpíše. Časový plán v Prahe je však ešte stále trochu nejasný. Ak stihnem lietadlo, dnes večer tam pôjdem a zajtra sa stretnem s mnohými ľuďmi, aby som získala jasnejší obraz o rozličných možnostiach a časových plánoch, ktoré môžeme očakávať. Potrebujeme pár dní na pochopenie a posúdenie situácie na ústavnom súde. Pokiaľ bude Zmluva na ústavnom súde, prezident ju nemôže podpísať. Som celkom optimistická. Myslím si, že v krátkom čase túto záležitosť vyriešime, ale musíme pár dní počkať na toto objasnenie.

Predsedníctvo zatiaľ, samozrejme, pracuje. Mnoho pracovných skupín pokračuje v činnosti, aby sa pripravili na úplnú realizáciu Zmluvy. Pokračuje sa v diskusiách s Európskym parlamentom a Komisiou, aby sa všetko potrebné dalo do poriadku a aby Zmluva mohla čo najrýchlejšie nadobudnúť platnosť.

Dostala som otázku od pani Hélène Flautre týkajúcu sa ďalších poslancov. Touto problematikou sa budeme musieť zaoberať hneď, ako Zmluva nadobudne platnosť. Ak teraz počúva, chcem ju uistiť, že robíme všetko, čoho sme schopní, aby sme zaručili, že sa rozhodne tak rýchlo, ako to len bude možné. Chcem poďakovať Parlamentu, že sa rozhodol poskytnúť týmto poslancom štatút pozorovateľa, len čo bude Zmluva prijatá, kým my čakáme na formality. Takisto uviedla mená mnohých mužov, ktorých mená sa spomínajú v súvislosti s najvyššími pozíciami, ale to sú muži spomínaní v médiách a tlači. Zatiaľ ešte nepoznáme oficiálnych kandidátov z Rady. Spoznáme ich. Ale všetky spomínané mená sa uvádzajú len v médiách. Veľmi by som uvítala, keby jedna z najvyšších pozícií mohla pripadnúť žene. Nemôžem zaručiť, že uspejeme, pretože predsedníctvo musí naslúchať všetkým hlavným mestám a nájsť kandidátov, ktorí dosiahnu konsenzus medzi 27 členskými štátmi, ale ja by som veľmi uvítala kandidatúru ženy. Európa by bola reprezentatívnejšia v porovnaní s dneškom.

Vážený pán predsedajúci, takisto v tomto Parlamente cítim veľmi silné vzrušenie z toho, že by Európa mala pokračovať v tom, aby sa stala silnejším a väčším hráčom vo svete, aby ukázala odhodlanosť, pokiaľ ide o riešenie otázok hospodárstva, boja proti nezamestnanosti, popasovanie sa s problémami globalizácie a zmeny klímy. Potrebujeme to spraviť. Lisabonská zmluva je na to dôležitým nástrojom. Ale takisto musíme pokračovať nezávisle od zmluvy, ktorá je v platnosti. Musíme ukázať konkrétne výsledky a odovzdať ich ďalej. Len za predpokladu, že budeme spĺňať očakávania občanov, získame si ich dôveru a zároveň aj legitímnosť. A to sa rovnako týka Rady, Komisie, ako aj Európskeho parlamentu. Môžem vás uistiť, že predsedníctvo robí všetko, čo je v jeho silách, aby sa pokračovalo v riešení tejto problematiky s pomocou Európskeho parlamentu. Pán predsedajúci, ďakujem vám veľmi pekne za zaujímavú rozpravu.

PREDSEDÁ: PÁN ROUČEK

podpredseda

Margot Wallström, *podpredsedníčka Komisie.* – Vážený pán predsedajúci, bola to zaujímavá rozprava. A som si istá, že v určitom rozsahu je rovnaká ako diskusie odohrávajúce sa v Írsku a inde v Európe.

Mohla by som začať s niekoľkými faktami. Sú to vlády členských štátov, ktoré sa rozhodujú pre spôsob ratifikácie. V žiadnom prípade nemôžu inštitúcie EÚ prinútiť členský štát zvoliť si buď referendum, alebo schválenie v parlamente. Myslím si, že je veľmi dôležité to povedať. Je však zaujímavé, že práve tí, ktorí sa veľmi intenzívne vyjadrujú v prospech nezávislých národných štátov, sú tými, ktorí by boli ochotní vnútiť referendum všetkým členským štátom, čo sa mi zdá trochu zvláštne.

Írsko sa teraz rozhodlo uskutočniť druhé referendum. Buď me úprimní a uznajme, že to so sebou stále prináša politické riziko, ale bola to írska vláda, ktorá sa rozhodla, že je ochotná ho podstúpiť. Ale prečo sa tak rozhodli?

Mimochodom, vôbec nie je nezvyčajné zopakovať referendá, ktoré sa predtým týkali domácich záležitostí. A v istých členských štátoch si ich môžete zopakovať niekoľkokrát, takže buďme úprimní, keď hovoríme o celom tomto postupe.

Myslím si, že sme si vypočuli veľmi dobrú analýzu od samotných írskych poslancov, od pána Kellyho, Mary MacDonaldovej, pána De Rossu, ktorí odôvodnili vzniknuté zmeny medzi obyvateľmi Írska a ich posun k hlasovaniu za Zmluvu. Myslím si, že sme počuli dobré odpovede.

Myslím si, že niektorí poslanci veľmi zvláštnym spôsobom považujú demokraciu za nemennú a úplnú. Možno radšej zabúdajú na to, že toto je diskusia o reforme. Takýto postup zaviedli pred mnohými rokmi v Laekene. Jeho súčasťou boli rôzne demokratické orgány, ktoré roky diskutovali a pokúšali sa nájsť spoločný modernejší, demokratickejší a účinnejší spôsob rozhodovania. Dôvodom, prečo tento postup nie je nemenný, je, že členské štáty a ich vedúci predstavitelia doň investovali veľa času a energie. Nemôže sa teda porovnávať s futbalovým zápasom. Pretože sa musíme navzájom vypočuť, je mi ľúto, ale nemôžete rátať počet bodov rovnakým spôsobom ako vo futbalovom zápase.

To sa však udialo. Obavy obyvateľov Írska vypočuli samotní predstavitelia Írska. Prečo to musíme vysvetľovať? Samotní Íri a ich národný parlament viedli v podkomisiách rozpravu o dôvodoch hlasovania proti Zmluve, pretože to mnohých prekvapilo. Tak sa pozreli na dôvody.

Ja sama som tam bola. Navštívila som módny veľtrh v Dubline, trh s rybami v Corku, verejné zhromaždenie v Donegale a prvé, čo ľudia povedali, bolo, že v skutočnosti nečítali celé znenie Zmluvy, pretože je veľmi zložitým právnym dokumentom a je pre nich ťažké porozumieť jej obsahu.

Mnohí sa obávali, že to, čo bolo na plagátoch, môže byť pravda a že EÚ rozhodne o minimálnej mzde vo výške 1,48 EUR. Môže to byť naozaj pravda? Alebo je pravda, že EÚ zavedie brannú povinnosť do európskej armády a pošle veľmi mladých ľudí do Afganistanu vo svojich službách? Môže to byť pravda? O aké druhy vyhlásenia ide? Mám im veriť? Boli sme svedkami mnohých starostí a skutočných obáv. Povedala by som, že hlavne nedostatku informácií a potreby pristupovať k týmto problémom s plnou vážnosťou.

To sa v skutočnosti udialo. Občianska spoločnosť sa takisto zapojila. Myslím si, že to veľmi dobre vysvetlil pán Kelly. Nehanbím sa za skutočnosť, že sme vypracovali stručný prehľad Zmluvy pre občanov, ktorý bol uverejnený vo významných novinách. A ak smiem dodať, nikto ju nepoprel. Takže občania si sami mohli prečítať zhrnutie celej Zmluvy v zrozumiteľnom jazyku a posúdiť jej obsah a pravdivosť.

Myslím si, že právne záruky pomohli, pretože potom bolo jasné, že sa nemusia obávať o neutralitu, potraty alebo o ktorýkoľ vek z problémov. Takže to bolo objasnené a štáty získali právne záruky a komisára. Ďakujem, Írsko, pretože z toho vyplýva, že odteraz bude mať komisára aj Švédsko, aj Nemecko, aj Grécko atď. Myslím si, že musíme poďakovať Írom, že to riešili tak priamo.

Samozrejme, nevedieme rozpravu o tejto problematike v politickom vákuu. Skutočnosť takisto ovplyvní naše názory na danú problematiku a nie je na tom nič zlé. Ale ja si myslím, že by sme mali stále veľmi opatrne premýšľať o akýchkoľvek rizikových faktoroch na obidvoch stranách v rámci analýzy, ktorá nasleduje po referende, pretože strach je veľmi silná emócia a mohla by byť zneužitá. Som teda presvedčená, že diskusia, ktorá sa bude viesť v Írsku, by mala hovoriť o tom, ako sa vyhnúť použitiu alebo zneužitiu faktora strachu. Ale skutočnosť ukázala, že obyvatelia Írska veria, že majú svoje miesto v centre Európy a že im pomôže byť súčasťou Európy namiesto otázok, či je to pravda alebo nie.

Zároveň dúfam, že Komisia je schopná naďalej poskytovať presné objektívne informácie, ale diskusia bude pokračovať, pretože, pamätajte, že výhodou referenda je, že jeho súčasťou musia byť občania. Musíte poskytnúť informácie, rozpravu a diskusiu. Nevýhodou je, že referendum zároveň rozdelí obyvateľstvo. Ste donútení povedať áno alebo nie a to takisto môže dlho zostať v srdciach a myšlienkach Írov. Máme povinnosť, demokratický záväzok, zaoberať sa obavami občanov, ktorí sú proti referendu, pokračovať v diskusii a uistiť ich, že problematika EÚ je súčasťou bežných politických diskusií odteraz aj v rámci občianskej spoločnosti v Írsku a rovnako aj v ostatných častiach Európy. To je sčasti dôvodom nižšej účasti voličov, ale nie je to súčasťou každodenných diskusií o politike v každom členskom štáte.

Musí sa to udiať a dúfam, že odteraz bude komisár zodpovedný za občianstvo aj komunikáciu a dúfajme, že už podľa novej Lisabonskej zmluvy.

Predsedajúci. – Ďakujem vám, páni komisárka, a vďaka vám všetkým, ktorí ste sa zúčastnili tejto dôležitej rozpravy týkajúcej sa výsledku írskeho referenda.

Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Elena Oana Antonescu (PPE), písomne. – (RO) Hlasovanie Írov je jednoznačným hlasovaním v prospech Európy. Keď Lisabonská zmluva nadobudne platnosť, preruší sa niekoľkoročná stagnácia Európy.

Dosť sa toho povedalo o nedostatku demokracie, ktorým Európa trpí, a o rozpore medzi Európskou úniou a jej občanmi. Niektorí členovia dokonca hovoria o neschopnosti európskych inštitúcií vyrovnať sa s realitou rôznorodej Európy pozostávajúcej z 27 členských štátov, pričom mnohé z krajín, ktoré do nej vstúpili len nedávno, sú na inom stupni vývoja a majú odlišný typ ekonomiky.

Nedostatky v štruktúre inštitúcií Spoločenstva, potreba zvýšiť legitimitu Európskej únie v očiach jej občanov a potreba disponovať nástrojmi, ktoré umožnia EÚ prevziať globálnu zodpovednosť v ťažkej hospodárskej klíme, odôvodňujú rozhodnutie členských štátov podporovať zmenu smerom k demokratickejšej Európe.

Keď Zmluva nadobudne platnosť, vydláždi cestu pre reformovanie Európskej únie a umožní inštitúciám konať. Avšak na popasovanie sa s týmito úlohami je potrebná politická vôľa. V dôsledku toho zohráva úspešná realizácia Lisabonskej zmluvy rozhodujúcu úlohu.

Sebastian Valentin Bodu (PPE), *písomne.* – (RO) Európska únia sa rýchlo približuje k momentu realizácie najdôležitejšej reformy vo svojej histórii: plneniu Lisabonskej zmluvy. Írsko povedalo Zmluve "áno" 16 mesiacov po svojom hlasnom "nie", ktoré vyvolalo rovnaké obavy medzi všetkými vládami v Európe.

Európska únia teraz očakáva, že poľský prezident ju ratifikuje tak rýchlo, ako sľúbil, a že Ústavný súd Českej republiky urobí, čo český prezident odmieta urobiť. EÚ bude flexibilnejšia a pohotovejšia pri poskytovaní odpovedí, ale to ešte nie je všetko. Zmluva takisto podnieti úsilie štátov, ktoré sa túžia stať členmi Spoločenstva. Krajiny západného Balkánu nadšene uvítali schválenie Zmluvy zo strany Írska.

V celosvetovom rozsahu EÚ získa silnejší hlas hneď, ako sa jej inštitúcie posilnia a podstúpia reformy. EÚ potom už nebude len spoločným trhom, ale aj mocnosťou v oblasti medzinárodných vzťahov. Jej sila je zabezpečená 27 členskými štátmi, ktorých počet by sa mohol v blízkej budúcnosti zvýšiť. Dúfame, že rok 2010 bude rokom, v ktorom Zmluva nadobudne platnosť. Mohol by byť takisto rokom obnovy pre EÚ, ktorá sa počas svojej histórie dokázala neustále meniť.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), písomne. – (PT) Výsledok referenda v Írsku týkajúceho sa Lisabonskej zmluvy je podstatným krokom v európskej integrácii a posilnení úlohy Európy. Lisabonská zmluva umožňuje EÚ posilniť úlohu Európy v politike v oblasti energie, zmeny klímy, vedy a spolupráce s rozvojovými krajinami.

Lisabonská zmluva spôsobí, že boj proti zmene klímy sa stane špecifickým cieľom environmentálnej politiky EÚ a zároveň uzná, že v medzinárodnom meradle má Únia hlavnú úlohu v boji proti zmene klímy.

Prvýkrát sa bude jedna kapitola týkať energetiky a stanoví politike EÚ ciele dosiahnuť energetickú bezpečnosť, presadzovať energetickú účinnosť a rozvíjať obnoviteľnú energiu.

Lisabonská zmluva kladie základy pre vytvorenie Európskej výskumnej oblasti a posilňuje konanie Európy v oblasti, ktorá je podstatná pre hospodársky rast a zamestnanosť.

Lisabonská zmluva po prvýkrát vytvára špecifické právne základy pre humanitárnu pomoc a určuje, že zníženie a odstránenie chudoby v rozvojových krajinách je primárnym cieľom politiky rozvojovej spolupráce Únie.

João Ferreira (GUE/NGL), písomne. – (*PT*) Výsledok druhého referenda o Lisabonskej zmluve v Írsku nemení antidemokratickú povahu postupu, ktorý od samotného začiatku ignoroval vôľu obyvateľov. Nedovolíme, aby sa zabudlo na hlasovanie proti ústavnej zmluve zo strany obyvateľov Francúzska a Holandska, ani na klamstvo, ktoré predstavuje jej transformácia na Lisabonskú zmluvu.

Ignorovanie írskeho "nie" v prvom referende a neprijateľné vydieranie a zasahovanie, ktoré po ňom nasledovalo a vyústilo do obrovskej kampane zahŕňajúcej nehanebné využívanie zdrojov írskeho štátu a Európskej únie, takisto zanikne v histórii. Ani proces ratifikácie, ani obsah Zmluvy neoprávňujú pokračovanie politiky, ktorá je príčinou vzniku vážnej hospodárskej a spoločenskej krízy, ktorú zažívame v EÚ, predovšetkým v Portugalsku, a ktorú táto zmluva ešte zhorší.

Čo sa nás týka, my budeme pokračovať s neochvejným odhodlaním poraziť neoliberalizmus, federalizmus a militarizmus v rámci Európskej únie. Budeme pokračovať s veľkým presvedčením v boji za inú Európu, Európu pracujúcich a prostého ľudu a v boji proti obnoveným hrozbám pre sociálne a pracovné práva, demokraciu, nezávislosť, mier a spoluprácu, ktorým momentálne čelíme.

Bruno Gollnisch (NI), písomne. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, na kom sa smejeme? Dosť pohŕdavé uspokojenie týkajúce sa hlasovania za Zmluvu zo strany obyvateľov Írska po mesiacoch prenasledovania, obviňovania, lží a poloprávd je hanbou demokracie a urážkou vôle obyvateľov. Pokiaľ ide o spravodlivosť, priznanie dosiahnuté nátlakom je zbytočné. To isté by malo platiť pre tieto zmanipulované ratifikácie, kde je možná len jedna odpoveď a ktoré sme pripravení získať tým, že prinútime občanov donekonečna hlasovať a hlasovať. V skutočnosti sa im úplne nevyhneme, keď zvolíme parlamentný spôsob. Dnes Václav Klaus, prezident Českej republiky, ostáva jediným človekom, ktorý sa pokúša odmietnuť tento text ničiaci slobodu, ktorým Lisabonská zmluva je. Všetci vlastenci Európy, všetci, ktorí odmietajú európsky superštát, všetci, ktorí si myslia, že ľudia majú právo určiť si vlastnú budúcnosť, musia dnes ukázať svoju podporu a pomôcť mu odolávať nátlaku, ktorému je vystavený a ktorý bude v blízkej budúcnosti ešte intenzívnejší.

Lívia Járóka (PPE), písomne. – (HU) Rada by som využila túto príležitosť a uvítala výsledky írskeho referenda, ktoré dláždi cestu Lisabonskej zmluve a umožňuje jej nadobudnúť platnosť, čím vytvorí Európsku úniu presadzujúcu väčšiu demokraciu a solidaritu. Rada by som poukázala na to, že na jednej strane Zmluva poskytuje národným parlamentom väčší vplyv a na druhej strane je založená na Charte základných práv, takže zachováva a upevňuje záväznú silu tohto dokumentu stanovujúceho ľudské práva a práva menšín. Je to dôležité predovšetkým pre Maďarsko, keď že zákaz diskriminácie osôb patriacich k národnostnej menšine stanovený Chartou je extrémne dôležitým gestom z hľadiska Maďarov žijúcich mimo Maďarska, ale aj menšín žijúcich v Maďarsku. Počas súčasného celosvetového hospodárskeho úpadku je dôležité pochopiť, že účinná a výkonná európska spolupráca môže poskytnúť stredne veľkým krajinám, akými sú Írsko a Maďarsko, spôsob, ako sa spamätať z krízy.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE), písomne. – (RO) Keď Lisabonská zmluva nadobudne platnosť, legislatívne postupy sa zjednodušia. Z tohto hľadiska bude najvýznamnejším pokrokom zvýšenie počtu oblastí, v ktorých rozhodnutia prijíma Rada EÚ kvalifikovanou väčšinou (nie jednomyseľne), ako aj zvýšenie počtu oblastí, v ktorých bude Európsky parlament zohrávať úlohu spoločného zákonodarcu spolu s Radou EÚ. Tieto nové aspekty vo veľkej miere uľahčia postup prijímania rozhodnutí na úrovni EÚ, hlavne v oblastiach, akými sú štrukturálne fondy a Kohézny fond. Tie sú veľmi dôležité pre Rumunsko, ktoré potrebuje tieto peniaze, aby

mohlo pokračovať v rozvoji. Takisto vítam skutočnosť, že Európsky parlament získa širšie pole pôsobnosti napríklad vo veci poľnohospodárskych fondov, pretože práve táto oblasť je tak vážne postihnutá hospodárskou krízou, ktorej práve čelíme. A zároveň je aj oblasťou, v ktorej sú potrebné špecifické opatrenia schopné priniesť rýchle výsledky, aby sa zlepšil život poľnohospodárov a aby sa zaručila potravinová bezpečnosť občanov.

Joanna Senyszyn (S&D), písomne. – (PL) Prezident Lech Kaczyñski aj napriek tomu, že verejne sľúbil podpis Lisabonskej zmluvy, ešte to neurobil. Zdržanie už trvá vyše rok a pol. Je to neospravedlniteľné, trestuhodné a dokonca protiprávne.

1. apríla 2008 poľský parlament poveril prezidenta schválením Lisabonskej zmluvy. V súlade s Ústavou Poľskej republiky je prezident povinný ju podpísať. Nie je to otázkou jeho vôle alebo chuti – je to jeho povinnosť. Keď nesplní túto povinnosť, poruší zákon. Tým, že dopustil, aby podpísanie Zmluvy záviselo od rozhodnutí občanov iných krajín, prezident Kaczyński postavil svoju krajinu do pozície štátu, ktorý nie je schopný urobiť nezávislé rozhodnutie, a urazil vlastenecké cítenie Poliakov. V Írsku boli víťazmi priaznivci silnej a zjednotenej Európskej únie. No v Poľsku je to práve prezident, ktorý stojí v ceste víťazstvu, a momentálne nemá skoro žiadnu podporu zo strany spoločnosti.

Váha z osobných dôvodov, kvôli obavám, že stratí neoblomných protieurópskych voličov vrátane priaznivcov Rádia Maryja? Ak je to tak, je najvyšší čas začať proces jeho obžaloby za zneužitie právomoci. V súlade s ústavou Poľskej republiky sa ponúkajú dva možné spôsoby. Štátny tribunál alebo uplatnenie článku 131 odsek 2 pododsek 4 Ústavy Poľskej republiky – "vyhlásenie Národného zhromaždenia o trvalej neschopnosti prezidenta vykonávať svoje povinnosti pre jeho zdravotný stav". Poliaci nechcú brániť rozvoju Európskej únie. Práve naopak, chcú v Európe zaviesť užitočné zmeny. Prezident Kaczyñski nemá právo tomu zabrániť.

Czesław Adam Siekierski (PPE), písomne. – (PL) Napriek tomu, že Európska únia a jej inštitúcie dennodenne fungujú efektívne bez Lisabonskej zmluvy, neprijatie tejto zmluvy by viedlo k vytvoreniu obrazu Spoločenstva, ktoré nedokáže dosiahnuť a prijať dôležité rozhodnutia. Lisabonská zmluva prináša nové zásady hlasovania, na základe ktorých hlasovacia právomoc krajiny jednoznačne závisí od počtu jej obyvateľov. V porovnaní so súčasným systémom hlasovania podľa Zmluvy z Nice sú na tom lepšie veľké štáty vrátane Nemecka, zatiaľ čo stredne veľké krajiny vrátane Poľska sú znevýhodnené. Podiel hlasov pridelených Poľsku v súlade so Zmluvou z Nice bol veľmi výhodný. Zriadenie novej inštitúcie – prezidenta Európskej rady, všeobecne známej ako prezident EÚ, vzbudilo určité obavy v súvislosti s rozdelením kompetencií. Nezabúdajme, že už máme predsedu Európskej komisie a predsedu Parlamentu, ďalej je tu hlava štátu, ktorý stojí v čele EÚ alebo vykonáva takzvanú predsednícku funkciu, a popritom čakáme na vymenovanie vysokého predstaviteľa pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku. Okrem zavedenia postu vysokého predstaviteľa, tiež známeho ako minister zahraničných vecí EÚ, posilňuje Lisabonská zmluva zahraničnú politiku EÚ vytvorením spoločnej diplomacie. Ďalej stanovuje možnosť vystúpiť z EÚ, zavádza európsku občiansku iniciatívu a tiež sa v nej hovorí o potrebe vytvoriť energetickú politiku EÚ, ktorá je pre budúcnosť Európy veľmi dôležitá. S nádejou očakávame záverečnú ratifikáciu tejto zmluvy.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), písomne. – (RO) Lisabonská zmluva umožní národným parlamentom zaradiť otázky týkajúce sa Európy do programu národnej rozpravy. Národné parlamenty preskúmajú prakticky každý legislatívny návrh Európskej komisie, aby sa potvrdilo dodržiavanie zásady subsidiarity. Ak jedna tretina národných parlamentov oznámi Komisii, že táto zásada bola porušená, bude Komisia povinná svoj návrh prehodnotiť. Ak sa polovica národných parlamentov bude domnievať, že zásada subsidiarity bola porušená, Európsky parlament a Rada budú povinní urobiť vyhlásenie o tom, či sa táto zásada dodržala alebo nie. Po prijatí európskeho právneho predpisu budú národne parlamenty môcť požiadať Európsky súdny dvor, aby tento predpis do dvoch mesiacov od jeho zverejnenia vyhlásil za neplatný. Vzhľadom na dĺžku legislatívneho procesu na európskej úrovni umožní zaradenie otázok európskeho charakteru do programu národných rozpráv členským štátom včas dostať ukazovatele a usmernenia pre rozvoj, ako aj navrhnúť vlastné súbežne s EÚ. Lisabonská zmluva znovu potvrdzuje, že hospodárstvo EÚ je sociálnym trhovým hospodárstvom a poskytuje EÚ nové právomoci v oblastiach, ako sú zmena klímy alebo energetická politika. Tieto právomoci budú mimoriadne dôležité najmä v súvislosti s energetickou závislosťou EÚ od tretích krajín.

Rafał Kazimierz Trzaskowski (PPE), písomne. – Írske "áno" Lisabonskej zmluve je dobrou správou pre Európu. Niet pochýb, že Zmluva bude pre Európsku úniu prínosom, a to vďaka tomu, že zjednodušuje rozhodovací proces a vytvára lepšiu pôdu pre jeho účinnosť. Na rozdiel od toho, čo tvrdia jej odporcovia, Zmluva neprináša žiadnu významnú revolúciu. Nikdy doteraz však nič tak veľmi nezáviselo od procesu uplatňovania. Čertovo kopýtko sa skrýva v detailoch. Zmluva môže svojimi inováciami zlepšiť napríklad

viditeľnosť EÚ na medzinárodnej scéne. Veľa však závisí od záverečných opatrení, ktoré rozhodnú o charaktere nových nástrojov, ako je Európsky útvar pre vonkajšiu činnosť. Z tohto dôvodu je nevyhnutné, aby sa Európsky parlament, kdekoľvek je len možné, ujal svojej príslušnej úlohy v procese vytvárania nového inštitucionálneho prostredia načrtnutého Lisabonskou zmluvou. Tento proces sa tak stane transparentnejším, zvýši sa jeho legitimita a verím, že to prispeje k lepšiemu výsledku.

17. Situácia v Guinei (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie Rady o situácii v Guinei.

Cecilia Malmström, úradujúca predsedníčka Rady. – Vážený pán predsedajúci, prechádzame k ďalšiemu bodu. Téma, ktorú vážení poslanci predložili a rozhodli sa zaradiť do programu, je veľmi vážna a dôležitá.

V pondelok 28. septembra bolo v guinejskom Konakry zabitých viac ako 100 ľudí, keď členovia guinejských bezpečnostných síl strieľali do davu demonštrantov. Občania Guiney sa zhromaždili na štadióne v hlavnom meste, aby protestovali proti predpokladanému zámeru dočasného guinejského vojenského vodcu kapitána Moussu Dadisa Camaru kandidovať za prezidenta. Konečný počet obetí je stále neznámy, pretože vojaci zbierali telá, aby znemožnili ich spočítanie vo verejnej márnici. V tomto štádiu nepoznáme skutočný rozmer týchto tragických udalostí. Zranených je údajne najmenej 1 200 ľudí a očití svedkovia oznámili, že vojaci znásilňovali ženy v uliciach Konakry.

Počas násilného potlačenia bolo niekoľko opozičných vodcov zranených a zatknutých. Tiež nie je známy počet zadržiavaných protestujúcich. Uniformovaní muži prehľadávali domy opozičných vodcov a rabovali obchody. Nasledujúci deň kapitán Camara v televíznom vyhlásení vyjadril sústrasť rodinám mŕtvych a navštívil niekoľkých zranených. Vyhlásil dva dni národného smútku a sľúbil, že násilnosti prešetrí. Dištancoval sa od zabíjania a uviedol, že zložky armády zodpovedné za tento ohavný čin nemal pod kontrolou.

Európska únia okamžite a rázne odsúdila tieto brutálne a šokujúce udalosti. Nasledujúci deň boli vydané vyhlásenia predsedníctva, vysokého splnomocnenca pána Solanu a komisára EÚ pána De Guchta. Budeme musieť trvať na prepustení zatknutých osôb a dôkladnom prešetrení udalostí.

Násilie v Guinei odsúdil celý svet. Minulú stredu bola o situácii v krajine informovaná Bezpečnostná rada OSN. Africká únia odsúdila udalosti a rozhodla sa pripraviť správu o prípadných opatreniach, ktoré bude potrebné prijať. Hospodárske spoločenstvo západoafrických štátov (ECOWAS) požaduje plné medzinárodné prešetrenie tejto záležitosti. Ako viete, Parlament odsúdil protiústavnú zmenu moci a vo svojom uznesení z 15. januára 2009 vyzýva k rešpektovaniu ľudských práv a rýchlemu obnoveniu ústavného poriadku. EÚ sa rozhodla otvoriť konzultácie podľa článku 96 Dohody z Cotonou a zastavila prísun rozvojovej pomoci EÚ s výnimkou humanitárnej pomoci a podpory zavedenia demokracie.

Nie sme sami. Naši medzinárodní partneri konali rovnako ako my. Africká únia a spoločenstvo ECOWAS sa rozhodli pozastaviť Guinei členstvo dovtedy, kým neutvorí demokraticky zvolený parlament alebo vládu. Za spoluúčasti Európskej únie bola vytvorená medzinárodná kontaktná skupina pre Guineu, ktorej predsedá Africká únia spolu so spoločenstvom ECOWAS. V marci sa vojenská chunta dohodla s opozíciou, že voľby sa uskutočnia do konca roku 2009, čo prinieslo nádej na pokojnú a demokratickú zmenu politickej moci. Kapitán Camara prisľúbil, že žiadny z vodcov prevratu sa nebude uchádzať o politickú funkciu. Národná rada pre zavedenie demokracie mala tento proces viesť a pripraviť nevyhnutné úpravy ústavy s cieľom podporiť voľby.

Čo môžeme teda urobiť, aby sme zabránili ďalšiemu násiliu, a ako môžeme pomôcť obyvateľom Guiney v ich oprávnenej túžbe po demokracii, právnom štáte, mieri a rozvoji? Sú tu tri oblasti, v ktorých môžeme konať. V prvom rade by sme mali udržať a zintenzívniť politický tlak na režim v Konakry, a to najmä prostredníctvom medzinárodnej skupiny. Rozhodnutie kapitána Camaru nekandidovať by umožnilo upokojiť situáciu. Menovanie prezidenta Burkiny Faso pána Blaiseho Compaorého do funkcie sprostredkovateľa v tejto kríze, ktorý vystupuje v mene spoločenstva ECOWAS a medzinárodnej kontaktnej skupiny, je veľmi pozitívnym znamením. Európska únia privítala toto menovanie prostredníctvom svojho predsedníctva. Veríme, že sprostredkovanie prispeje k bezpečnému, pokojnému a trvalému riešeniu situácie v Guinei.

Po druhé, mohli by sme sa podrobnejšie zaoberať cielenými sankciami voči osobám zodpovedným za násilie. Tento prístup budeme musieť zosúladiť s Africkou úniou a ostatnými medzinárodnými a bilaterálnymi partnermi. Pripravované stretnutie ministerskej trojky EÚ – Afrika v Addis Abebe, ako aj stretnutie týkajúce sa situácie v Guinei, ktoré sa bude konať 12. októbra v Abuji, budú v tomto smere dôležité.

Po tretie, mali by sme aj naďalej poskytovať humanitárnu pomoc civilnému obyvateľstvu a podporovať proces zavedenia demokracie. Tento proces bude však závisieť od vierohodnej snahy guinejských orgánov zodpovedných za prechod k demokracii znovu sa angažovať v mierovom a konštruktívnom dialógu, a to s jasným záväzkom vyhýbať sa ďalšiemu násiliu a rešpektovať ľudské práva a politické slobody občanov. Nebudeme šetriť úsilím pomôcť guinejskému ľudu v tomto rozhodujúcom momente. Sme pripravení podporovať návrat civilnej, ústavnej a demokratickej vlády prostredníctvom slobodných a transparentných volieb. Nabádame všetky zúčastnené strany v Guinei, aby sa vyhýbali násiliu a podporili prechod k mieru a demokracii.

Filip Kaczmarek, *v mene skupiny PPE.* – (*PL*) Vážený pán predsedajúci, pani Malmströmová, kríza v Guinei je podľa môjho názoru príznakom širšieho problému, ktorý sa, žiaľ, vyskytuje v mnohých afrických krajinách. Týmto problémom je labilnosť demokratických inštitúcií, ako aj zaostalosť a niekedy dokonca i deficit mechanizmov, ktoré sú charakteristické pre vyspelé občianske spoločnosti. Je to dôležité pre Európu, a to nielen preto, že svojim hodnotám pripisujeme veľký význam, ale aj z čisto pragmatických dôvodov.

Dosť často diskutujeme o účinnosti rozvojovej spolupráce. Je to pochopiteľné, pretože sme najväčším poskytovateľom tejto pomoci a musí nás zaujímať jej účinné využitie. Musíme si však uvedomiť skutočnosť, že pokrok v účinnosti nedosiahneme, pokým krajiny, ktoré rozvojovú spoluprácu využívajú, nebudú schopné poskytnúť minimálne záruky opodstatneného využitia tejto pomoci. Skutočnosť je však taká, že podobné záruky sa ťažko vytvárajú bez demokracie a občianskej spoločnosti.

Včera pán Camara obvinil Francúzsko, že prerušením vzťahov s Guineou ponižuje Afričanov. Nie je to pravda. Francúzsko neponížilo Afričanov. Je to sám pán Camara, kto ponížil svojich krajanov a Afričanov. Ponížil ich, lebo dopustil zabíjanie a dopustil znásilňovanie. Reakcia Francúzska a francúzskej vlády bola opodstatnená a primeraná a naše stanovisko by malo byť rovnako rázne i prísne.

Je to paradox, ale je to celkom pochopiteľné. Nemôžeme nechať brutálne činy v Guinei bez reakcie. Musíme požadovať, aby bolo používanie násilia zastavené. Podobne ako pani Malmströmová si myslím, že misia prezidenta Burkiny Faso je skutočne opodstatnená a želám mu veľa úspechov. Dúfajme, že bude účinná. Mali by sme podporiť aj Africkú úniu, ktorá avizovala uloženie sankcií v prípade, že nedôjde k obnoveniu občianskej vlády.

Vieme o záväzku Švédska v oblasti procesu budovania demokracie. Vieme, že práve ten je skutočnou prioritou predsedníctva v oblasti rozvojovej politiky. Tiež vieme, že švédska vláda má v tejto oblasti skúsenosti a zaznamenala v nej úspechy. Preto dúfam a verím, že aj v takom ťažkom a extrémnom prípade, ako je Guinea, bude tento záväzok účinný a prinesie pozitívne výsledky.

Patrice Tirolien, v mene skupiny S&D. – (FR) Vážený pán predsedajúci, znepokojujúci vývoj týkajúci sa politickej situácie a bezpečnosti v Guinei si vyžaduje ráznu reakciu Európskej únie. Ako viete, dňa 28. septembra 2009 vojenské zložky guinejskej vlády krvavým spôsobom potlačili mierovú demonštráciu zjednocujúcu všetky opozičné strany, pričom usmrtili 157 a zranili viac ako tisíc ľudí, z ktorých niektorí zažili zvlášť ohavné činy znásilnenia a zmrzačenia. Guinejská republika je krajinou, ktorá od získania nezávislosti v roku 1958 prešla dvomi diktátorskými režimami. Je čas skoncovať s touto pekelnou špirálou.

Európska únia, jej členské štáty a inštitúcie už 28. decembra 2008 odsúdili štátny prevrat Moussu Dadisa Camaru. Rada potom uplatnila článok 96 Dohody z Cotonou, aby s guinejskými úradmi vytvorila plán, ktorý mal slúžiť ako rámec pre zavedenie demokracie. Zoznam opatrení zahŕňal najmä zorganizovanie slobodných a transparentných volieb v priebehu jedného roka a záväzok, že členovia Národnej rady pre demokraciu a rozvoj (CNDD), a to hlavne Moussa Dadis Camara, nebudú v týchto voľbách kandidovať.

Rozhodnutie kapitána Camaru odložiť voľby na jar roku 2010, ako aj jeho odmietnutie otvoriť otázku svojho kandidovania na post guinejského prezidenta naznačili blížiacu sa situáciu s jej súčasným vystupňovaním. Cieľom demonštrácie, ktorá bola 28. septembra krvavo potlačená, bolo práve vyzvať chuntu, aby svoje záväzky dodržala. Reakcia súčasnej vlády v Konakry celkom jasne odhaľuje jej skutočné úmysly: odstrániť všetky formy demokratickej opozície s cieľom zachovať si moc.

Medzinárodné spoločenstvo vo svojej reakcii jednohlasne odsúdilo tieto násilné činy a guinejský režim. Pobúrenie nad masakrou nedávno viedlo Výbor Európskeho parlamentu pre rybné hospodárstvo k rozhodnutiu odmietnuť, a to oprávnene, hlasovať za dohodu o rybolove medzi Európskou úniou a Guineou.

Pokiaľ ide o posledné udalosti, Európsky parlament by chcel dnes vedieť, aké rozhodnutia plánuje Rada prijať s cieľom riešiť túto situáciu. V prvom rade, má Rada v úmysle presadzovať vytvorenie medzinárodnej

vyšetrovacej komisie, ktorá sa bude zaoberať udalosťami z 28. septembra? Čo zamýšľa Rada urobiť s cieľom zaistiť, aby Národná rada pre demokraciu a rozvoj (CNDD) dodržiavala svoje záväzky, a teda čím skôr zorganizovala slobodné a transparentné voľby bez účasti Moussu Dadisa Camaru alebo iného člena CNDD? Čo sa týka článku 96 Dohody z Cotonou, aké opatrenia má Rada v úmysle prijať proti guinejskej chunte? A nakoniec, aké konkrétne záväzky prijala Rada na podporu rôznych iniciatív zo strany Hospodárskeho spoločenstva západoafrických štátov (ECOWAS), Africkej únie a medzinárodnej kontaktnej skupiny pre Guineu?

Niccolò Rinaldi, *v mene skupiny ALDE.* – (*IT*) Vážený pán predsedajúci, pani Malmströmová, dámy a páni, v prvom rade by som chcel vyjadriť sústrasť obetiam v Konakry, a to v mene Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu, ako aj v mene 30 afrických poslancov v sieti liberálnych demokratov AKT – EÚ, s ktorými sme sa minulý týždeň stretli, aby sme, okrem iného, diskutovali o situácii v Guinei spolu s predsedom guinejskej liberálnej strany – strany, ktorú, žiaľ, násilie priamo zasiahlo.

Pokiaľ ide o ďalšie kroky, ktoré treba urobiť, v súvislosti s určitými oblasťami, o ktorých sa už zmienilo švédske predsedníctvo, máme nasledujúce požiadavky: po prvé, aby sme spolu s partnermi z Africkej únie žiadali prepustenie väzňov a politických vodcov, ktorí sú stále zadržiavaní. Po druhé, musíme žiadať, aby sa konali slobodné a demokratické voľby bez účasti členov Národnej rady pre demokraciu a rozvoj. Po tretie, žiadam, aby boli bez zbytočnej nerozhodnosti prijaté konkrétne mierené sankcie, pretože vzhľadom na spáchané zverstvá musíme v každom prípade vyslať veľmi jasný odkaz. Po štvrté, chceme upriamiť pozornosť na otázku dohody o rybolove. My zo Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu sme vo Výbore pre rybné hospodárstvo hlasovali proti tejto dohode, a tým sme pomohli zaistiť potrebnú väčšinu na blokovanie dohody v maximálnej možnej miere. Sme presvedčení, že je to ďalšie dôležité rozhodnutie, ktoré musí Rada prijať.

Po piate, musíme vytvoriť cielené programy na pomoc obetiam, najmä ženám, ktoré boli znásilnené a ktoré určite potrebujú osobitnú špecializovanú pomoc. A na záver je tu otázka spravodlivosti. Pre nás je dôležité mať nielen medzinárodnú vyšetrovaciu komisiu, ale aj plné zapojenie Medzinárodného trestného súdu. Sme presvedčení, že ak sa máme z masakry v Konakry poučiť, potom znovu musíme potvrdiť, že treba vykonať spravodlivosť a že ľudia, ktorí páchajú zločiny tohto druhu v Afrike alebo kdekoľvek inde, neuniknú trestu.

Eva Joly, *v mene skupiny Verts/ALE.* – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani ministerka, predsedovia, pán predseda vlády, dámy a páni, nemôžeme mlčať v súvislosti s tragickými udalosťami, ktoré sa minulý týždeň stali v Guinei. Násilie použité voči opozícii a najmä voči ženám je strašné a neprijateľné.

Chcela by som vyjadriť podporu obetiam, ako aj ich rodinám, ktoré stále čakajú na vydanie pozostatkov svojich blízkych. Tie odniesla chunta, aby zakryla stopy skutočnej masakry.

Okrem aktuálnych opatrení, ktoré iniciujú Rada a Komisia, nám súčasná parlamentná situácia umožňuje reagovať na tieto násilné skutky a vyslať silný signál guinejskej vláde, a to odmietnutím správy týkajúcej sa dohody o partnerstve v sektore rybolovu s Guineou, o ktorej budeme hlasovať počas nasledujúceho plenárneho zasadnutia.

Výbor pre rozvoj už v septembri jednomyseľne odmietol túto dohodu o rybolove medzi Európskou úniou a Guineou, pričom vyjadril pochybnosti týkajúce sa využitia finančných prostriedkov pridelených Európskou úniou. Popri skutočnosti, že prideľovanie finančných prostriedkov na základe úlovkov rýb európskych lodí bez zohľadnenia zdrojov rybného hospodárstva alebo vplyvu na miestne obyvateľstvo sa javí ako nevhodné, nám nedávne udalosti prinášajú obavy, že tieto prostriedky budú použité na vojenské účely proti guinejskému ľudu.

Dámy a páni, Európsky parlament nemôže podporiť dohody o rybolove s Guineou, kým sú rany obetí ešte čerstvé. Ak by sme to urobili, vyslali by sme guinejskej vláde zlé posolstvo. Bol by to škandál, na ktorom sa nemôžem podieľať.

Marie-Christine Vergiat, v mene skupiny GUE/NGL. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, podobne ako na mnohých ďalších nových poslancov, aj na mňa zapôsobila skutočnosť, koľko pozornosti sa venuje ľudským právam v rozpravách tohto Parlamentu, a to najmä v rozpravách nášho predsedu pána Buzeka. Plne to podporujem. To, že som tu a to, že som počas európskych volieb bola na prvom mieste volebnej listiny vo Francúzsku, je predovšetkým preto, lebo sa zasadzujem za práva združení a najmä za ľudské práva.

Nemôžem byť teda ľahostajná voči udalostiam v Guinei, pretože to boli aktivisti za ľudské práva a všeobecnejšie zástupcovia občianskej spoločnosti, ktorých 28. septembra zatkli, v prípade žien znásilnili,

a povraždili. Viac ako 150 osôb bolo zabitých a viac ako 1 250 osôb bolo zranených – ako ste uviedli, pani ministerka – v priebehu jediného dňa. Útlak pokračoval aj v nasledujúcich dňoch a stále pokračuje napriek skutočnosti, že títo ľudia – ako už bolo povedané – prišli v pokoji pripomenúť pánovi Camarovi jeho vlastné záväzky. Na základe záplavy svedeckých výpovedí niet pochýb, že v rozpore s vyhláseniami kapitána Camaru nesú zodpovednosť za tieto násilné činy vojenské jednotky blízke vláde.

Situácia v krajine je neprehľadná. Po preskupení v rámci Guinejskej národnej rady organizácií občianskej spoločnosti sa tieto spoločnosti obracajú na medzinárodné spoločenstvo so žiadosťou o pomoc. V posledných mesiacov išla táto Národná rada príkladom africkým štátom tým, že na základe záväzkov kapitána Camaru zorganizovala rozsiahly informačný proces pre guinejský ľud.

Správy, ktoré z Guiney dostávame, sú alarmujúce. Nemôžeme sa uspokojiť iba s prejavmi tu v Európskom parlamente. Táto rozprava sa koná na našu žiadosť, na žiadosť Skupiny Európskej zjednotenej ľavice – Nordickej zelenej ľavice. Musíme však ísť ďalej. Žiadame priame odsúdenie potlačenia demonštrácie.

Pani ministerka, hovorili ste o cielených sankciách. Mohli by ste nám o tom povedať viac? Pokiaľ ide o požiadavku na okamžité zastavenie prenasledovania, prepustenie zatknutých osôb a zriadenie medzinárodnej vyšetrovacej komisie v súvislosti s týmito udalosťami, som presvedčená, pani ministerka, že ideme správnym smerom. Mohli by ste nám však v tejto súvislosti poskytnúť viac informácií?

Tiež ste spomenuli, že každá pomoc, s výnimkou humanitárnej a potravinovej pomoci, bola zmrazená. Podľa nás je to minimum. Ako však môžeme z praktického hľadiska podporovať zavedenie demokracie?

Pán predsedajúci, požadujeme, aby sme počas nasledujúceho zasadnutia v Štrasburgu hlasovali o uznesení týkajúcom sa tejto problematiky. Nech sa Európsky parlament neobmedzuje len na prejavy, ale nech koná a robí rozhodnutia podobne, ako to dokázal urobiť v januári. Poviem to znovu: je to naliehavá záležitosť. Organizácie v oblasti nás upozorňujú na hrozbu etnického konfliktu. Nesmieme čakať na ďalšiu Rwandu, kým zareagujeme. Ľudské práva v Afrike treba brániť rovnako, ako ich treba brániť kdekoľvek na svete.

Licia Ronzulli (PPE). – (*IT*) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, pani ministerka Malmströmová veľmi jasne opísala situáciu v Guinei. Niekoľko týždňov je Guinea dejiskom násilných nepokojov, počas ktorých sa slobodní občania demonštrujúci v uliciach v mene svojich politických názorov stali obeťami nebývalého násilia. Guinejská vláda prenasleduje a zabíja každého, kto má iné názory ako jej vodcovia, a teda zbavuje ľudí akéhokoľvek druhu slobody, ktorá, ako dobre vieme, je nedotknuteľným právom každej ľudskej bytosti.

Dochádza k ďalšej masakre, ktorá sa môže zmeniť na genocídu, ak okamžite neprijmeme neodkladné a konkrétne opatrenia. Minulý týždeň sa Spoločné parlamentné zhromaždenie AKT – EÚ, ktorého som podpredsedníčkou, rozhodlo prijať uznesenie, v ktorom odsudzuje použitie sily zo strany guinejských úradov a požaduje, aby sa miestna vláda okamžite začala riadiť zásadami právneho štátu a aby presadzovala základné práva.

Po zabití 157 osôb v pouličných nepokojoch a pokusoch Moussu Dadisa Camaru to zakryť sa členovia opozície obrátili na medzinárodné spoločenstvo v nádeji, že im bude poskytnutá pomoc a väčšia ochrana. 5. októbra sa však kapitán Camara postavil proti prítomnosti zahraničných mierových síl v krajine a odmietol akýkoľ vek druh zahraničného zasahovania do vnútorných záležitostí.

Z tohto dôvodu si myslím, že okrem vyjadrenia nášho odsúdenia musíme reagovať, a to prijatím neodkladných a konkrétnych krokov, ako už uviedol náš kolega pán Rinaldi. Zoči-voči porušovaniu a popieraniu práva na život – na čo opäť doplácajú ženy a deti – nemôžeme zlyhať. Musíme konať a žiadať návrat k zásadám právneho štátu. Preto vás vyzývam, vážení kolegovia a zástupcovia inštitúcií, aby sme sa snažili dosiahnuť jednomyseľnú dohodu – zdôrazňujem jednomyseľnú – a prijať okamžité opatrenia, ktoré umožnia guinejskému ľudu obnoviť vo svojej krajine základné a neodňateľné práva, ako je demokracia a sloboda. Prirodzene, chcela by som osobne vyjadriť podporu všetkým rodinám postihnutým týmito tragickými udalosťami.

Isabella Lövin (Verts/ALE). – (SV) Vážený pán predsedajúci, pani Malmströmová, dámy a páni, som členkou Výboru pre rybné hospodárstvo a minulý rok v decembri som osobne navštívila Guineu. Túto situáciu teda podrobne sledujem.

V prvom rade považujem za pozoruhodné, že Európska únia stále zachováva svoju dohodu o rybolove s Guineou. Bola totiž uzavretá s predchádzajúcim režimom dva týždne pred štátnym prevratom. V podstate sa riadime dohodou, ktorú sme uzavreli so zákonným režimom. Teraz však vládne vojenská diktatúra. Riadime sa touto dohodou už rok.

Americká ministerka zahraničných vecí Hillary Clintonová včera otvorene požiadala Moussu Dadisa Camaru a jeho režim, aby odstúpili. S touto minimálnou požiadavkou môžem iba súhlasiť. Zároveň by som chcela zdôrazniť, že by to bola hanba pre Európsky parlament, keby sme o dva týždne hlasovali za dohodu o rybolove s Guineou, ktorá by koncom novembra priniesla tomuto režimu viac ako 1 milión EUR. Dohoda o rybolove sa týka povolenia na výlov tuniaka pre 25 európskych lodí. Myslím si, že tieto lode budú celkom pochopiteľ ne musieť hľadať iné miesta rybolovu, pretože EÚ nemôže obchodovať s diktatúrami, ktoré vraždia svojich vlastných občanov priamo na ulici.

Argument, že peniaze prinesú prospech obyvateľstvu, ktorý predložila Komisia Výboru pre rozvoj a Výboru pre rybné hospodárstvo, je úplne mylný. Je odrazom hodnotenia Komisie týkajúceho sa predchádzajúcej dohody. Nevieme nič o tom, kde peniaze z týchto dohôd o rybolove skončia. To sa týkalo už predchádzajúceho režimu. Podľa mňa je teda celkom nepravdepodobné, že súčasný režim použije peniaze lepšie.

Zaujíma ma preto, čo zamýšľa Rada urobiť v súvislosti s touto dohodou o rybolove. Chce sa EÚ pridať k Spojeným štátom a žiadať, aby predstavitelia súčasného režimu odstúpili?

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Tiež by som chcel povedať, že považujem akty násilia spáchané v Guinei za mimoriadne šokujúce. Pred dvomi hodinami minister zahraničných vecí Francúzska vyhlásil, že Dadis Camara je podozrivý z účasti na rozhodnutí o masakre. Je to mimoriadne závažná situácia.

Okrem aktov násilia, ktoré sú hrozné, je zdrojom napätia nepochybne aj skutočnosť, že Dadis Camara sa chce stať natrvalo vodcom Guiney a zdráha sa dodržať svoj sľub, že sa nijakým spôsobom nebude zapájať do politického života v krajine. Zároveň som presvedčený, že medzinárodný tlak, ktorý sa v tejto súvislosti vyvíja, musí byť zreteľný. Na druhej strane vítam skutočnosť, že prezident Burkiny Faso Blaise Compaoré, ktorý má množstvo skúseností s vedením rokovaní aj so sprotredkovateľskou činnosťou v afrických konfliktoch, bol menovaný za sprostredkovateľa v tomto prípade. Som presvedčený, že ho musíme podporovať prostredníctvom nášho diplomatického úsilia.

Chris Davies (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, musím opraviť pani Jolyovú. Uviedla, že Výbor pre rybné hospodárstvo jednomyseľ ne hlasoval za zrušenie navrhovanej dohody o partnerstve s Guineou v sektore rybolovu. V skutočnosti za to hlasoval iba s prevahou jedného hlasu. Je prekvapujúce, že Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) presvedčivo hlasoval za zachovanie dohody. Je to dohoda, ktorá prináša niekoľko stoviek tisícov eur do rúk tohto režimu, aby sme mohli mať tuniaka z guinejských pobrežných vôd. Ako v prípade mnohých takýchto dohôd, ide o nepoctivý obchod už počas priaznivého obdobia, a teda za súčasných okolností je vyslovene neprijateľný.

Pani ministerka sa zmienila o možných sankciách voči Guinei. Pridá to do svojho zoznamu a dá nám záruku, že sa bude zo všetkých síl snažiť zaistiť, aby bola táto partnerská dohoda pozastavená?

Krisztina Morvai (NI). – Vážený pán predsedajúci, ako právnička v oblasti ľudských práv s viac ako štvrťstoročnými skúsenosťami získanými na medzinárodnej úrovni, ako aj doma v Maďarsku využívam každú príležitosť, aby som zdôraznila, že Európsky parlament musí obhajovať ľudské práva, a to pokiaľ možno v celom svete. Je však mimoriadne dôležité, aby to robil dôveryhodným spôsobom. Ak to máme dosiahnuť, musíme hájiť ľudské práva aj v rámci našich hraníc, v rámci systému Európskej únie.

Ako som už niekoľkokrát v posledných troch mesiacov pred vami spomenula, pani Kinga Gönczová, členka Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci v tomto Parlamente, bola členkou vlády, ktorú v Maďarsku voláme vláda "ostreľovačov očí". Tá dňa 23. októbra 2006 strieľala na ľudí v uliciach Budapešti. Odvtedy v Maďarsku pretrváva kríza v oblasti ľudských práv a Európska únia s tým nič nerobí. Máme podpredsedníčku Výboru pre ľudské práva, ktorá bola v tom čase členkou vlády. Pokým sa nebudeme vážne zaoberať touto vecou, nikto nebude považovať nič, čo urobíme v oblasti ľudských práv, za dôveryhodné.

Cecilia Malmström, úradujúca predsedníčka Rady. – Vážený pán predsedajúci, ešte raz by som chcela poďakovať Európskemu parlamentu za to, že zaradil túto otázku do programu. Je to skutočne vážna téma a dúfam, že ste z môjho úvodného prejavu pochopili, že Rada sa stotožňuje s vašimi obavami týkajúcimi sa otrasného porušenia ľudských práv, ktoré sa udialo v Konakry. Sú tu obavy a znepokojenie v súvislosti s ľuďmi, ktorí sú stále zadržiavaní. Požiadali sme o kompletné prešetrenie toho, čo sa stalo, ako aj o prepustenie väzňov.

Som presvedčená, že môžeme povedať, že Európska únia sa vyjadrila veľmi jasne. Udalosti odsúdil pán Solana, pán De Gucht, predsedníctvo a ako som sa teraz dozvedela, vo svojom vyhlásení ich odsúdila aj skupina AKT v Európskom parlamente. Je veľmi správne, že Európska únia pri odmietnutí týchto hrozných udalostí postupuje jednohlasne, konkrétne a stručne. Zároveň konáme v úzkej spolupráci s ostatnými

aktérmi, aby medzinárodné spoločenstvo mohlo premyslene odsúdiť tento čin. Jedine týmto spôsobom môžeme naozaj vyvinúť tlak.

Máme medzinárodnú kontaktnú skupinu. Bol vymenovaný sprostredkovateľ, ktorým je prezident Burkiny, čo je veľmi dobré. Zároveň je aj členom kontaktnej skupiny. Spolu s kontaktnou skupinou, ktorej členmi sú Spojené štáty a EÚ, sme žiadali – tým odpovedám na vašu otázku, pani Lövinová – demisiu kapitána Camaru. Celosvetové spoločenstvo žiada, aby sa to stalo.

Sme pripravení odpovedať na ďalšie otázky a diskutovať o sankciách. Myslíme si, že bude účinnejšie, ak to budeme robiť spoločne s medzinárodným spoločenstvom. Existujú viaceré možnosti, ako sa v takejto situácii zamerať na jednotlivcov a iné záležitosti. V nasledujúcich dňoch preto musíme ďalej rokovať s medzinárodnými aktérmi o koordinovaní týchto sankcií s cieľom dosiahnuť ich maximálnu účinnosť. Musíme rokovať s Africkou úniou, kontaktnou skupinou, Spojenými štátmi a podobne.

Zároveň, ako som už uviedla, sme otvorili konzultácie v súlade s článkom 96 Dohody z Cotonou a zmrazili sme všetku rozvojovú pomoc EÚ s výnimkou humanitárnej pomoci a podpory zavedenia demokracie.

Pokiaľ ide o otázku rybolovu – či už je toho súčasťou alebo nie – veľmi pozorne som si vypočula vaše názory. Môžem vás len podporiť v tom, aby ste pokračovali v rokovaniach s Komisiou. Je to práve Komisia, kto zodpovedá za politiku EÚ v oblasti rybného hospodárstva. Tiež o tom s Komisiou rokujeme a je mi ľúto, že tu práve teraz nie sú jej zástupcovia. Chcem vás však uistiť, že budeme aj naďalej spolupracovať s medzinárodným spoločenstvom s cieľom vyvíjať tlak a presadzovať úplné prešetrenie udalostí a dúfam, že jedného dňa aj slobodné a spravodlivé voľby v Guinei. Pán predsedajúci, ďakujem vám a poslancom za túto rozpravu.

Predsedajúci. – Ďakujem veľmi pekne, pani Malmströmová. Tým, že ste tu strávili celé popoludnie a časť večera, ste preukázali veľkú trpezlivosť. Dá sa spoznať, že len nedávno ste boli poslankyňou tohto Parlamentu, a preto sa vám toto prostredie veľmi páči.

Rozprava sa skončila.

18. Jednominútové vystúpenia k otázkam politického významu

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu sú jednominútové vystúpenia k otázkam politického významu.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Vítame podpísanie dohody o projekte Nabucco, ku ktorému došlo 13. júla v Ankare. Plyn však nie je jediným dostupným zdrojom energie v európskych štátoch. Ten istý prístup musíme prijať vo vzťahu k zabezpečovaniu ropy pre Európu prostredníctvom podpory južného koridoru.

Bol nám predložený projekt, ktorý má azda rovnaký strategický význam ako Nabucco. Hovorím o európskom ropovode Konstanca – Terst. Týmto ropovodom sa budú prepravovať zdroje ropy z Kaspického mora cez gruzínsky terminál v Supse a ďalej ropovodom cez prístav v Konstanci priamo do Terstu.

Energetickú bezpečnosť vieme pre naše štáty a občanov zaručiť len diverzifikáciou zdrojov dodávok a trás pre ropu a plyn. S týmto cieľom sa Rumunsko pustilo do rozvoja prístavného terminálu v Konstanci, aby bol schopný prijímať skvapalnený zemný plyn, ktorý sa ďalej bude distribuovať iným spotrebiteľom v Európe.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Vážený pán predsedajúci, jednu minútu rečníckeho času, ktorý som dostal, využijem na to, aby som obrátil pozornosť na pozitívne dôsledky – ako všetci v tomto Parlamente vedia – kladného hlasovania írskeho ľudu o ústavnej zmluve. Toto hlasovanie bude znamenať, že budeme mať spolurozhodovací proces, najmä vo výbore napríklad pre poľnohospodárstvo, ako aj v tomto Parlamente, v pléne. Parlament teda bude mať rovnakú pozíciu ako Rada, čo z demokratického hľadiska zjavne predstavuje obrovský pokrok.

Rád by som využil túto príležitosť a poukázal na to, že keďže veľká väčšina našich írskych priateľov dnes povedala "áno" ústavnej zmluve a poľský prezident – podľa toho, čo práve povedal predseda nášho Parlamentu – sa chystá podpísať Zmluvu, potrebujeme už len "áno" od českého prezidenta. Preto by som uvítal, ak by sa všetci kolegovia poslanci z rôznych politických skupín pokúsili v rámci našich právomocí odovzdať našim českým kolegom správu, že táto zmluva sa naozaj musí podpísať, o to viac, že český parlament už povedal "áno". Prezidentovi už zostáva len podpísať tento pergamen, a tým zabezpečiť napredovanie demokracie tak v jeho krajine, ako aj v Európe.

Luigi de Magistris (ALDE). – (*IT*) Pán predsedajúci, rád by som hovoril o tragédii v Messine, ktorú dnes pripomenul predseda Európskeho parlamentu, a mnohých jej obetiach. Dnes bola v Taliansku oznámená ďalšia tragédia, taliansky premiér dokonca vyhlásil, že táto tragédia sa dala predvídať. Možno sa dala predvídať, ale neurobilo sa nič, aby sa jej zabránilo. Neurobilo sa nič, pretože v tejto oblasti vládne cement, cementová mafia, lesná mafia so svojimi lesnými požiarmi.

Európsky parlament by sa však mal sústrediť predovšetkým na spôsob, akým sa verejné peniaze, ako aj pomoc vyčlenená z Európskej únie dajú investovať v rámci rôznych foriem regionálneho rozvoja, aby sa zaistilo, že sa stavebné práce vykonávajú správne a že vážne škody na životnom prostredí, ku ktorým došlo, sa dajú napraviť. Veľmi často tieto verejné finančné prostriedky končia vo vreckách zločineckých spolkov, skorumpovaných politikov a mafie.

V tomto legislatívnom období sa preto musíme sústrediť na to, čo sa deje s verejnými financiami, ktoré by sa mali naozaj používať na rekultiváciu prírody, na ochranu prírodných zdrojov, na zabezpečenie ekologického hospodárskeho rozvoja a vytváranie pracovných miest. Už nesmie dôjsť k takým strašným tragédiám, ako bola tragédia v Messine.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (*PL*) Vážený pán predsedajúci, rád by som hovoril na obranu poľskej menšiny v Litve, ktorá sa nedávno stala terčom diskriminácie. Nastal tu celkom nepríjemný paradox, že Poliaci v Litve, ktorí v niektorých regiónoch tvoria väčšinu občanov, boli v lepšej situácii pred vstupom Litvy do Európskej únie ako teraz, keď je Litva jej členom.

Miestna samospráva v regióne Šalčininkai má do 14. októbra odstrániť označenia s názvami ulíc v poľštine, čo je proti európskym normám a Európskej charte miestnej samosprávy. Na základe litovského práva boli v marci 2008 obmedzené organizačné možnosti poľského školstva. V priebehu jeden a pol roka boli zatvorené štyri školy, teda celkovo 45 tried, a ďalším 107 triedam hrozí zatvorenie. Vynucujú sa zmeny v poľských priezviskách, aby vyzerali ako litovské. A napokon, mnohým Poliakom ešte stále nebol vrátený majetok, ktorý zhabali komunisti v čase Sovietskeho zväzu po roku 1939 alebo po roku 1944.

Vyzývam Európsky parlament, aby bránil Poliakov v Litve v súlade s európskymi normami pre ľudské práva a práva menšín.

João Ferreira (GUE/NGL). – (*PT*) Vážený pán predsedajúci, vydávajú sa optimistické vyhlásenia k oznámeniu o začiatku konca krízy. Tieto vyhlásenia sú však, bohužiaľ, v rozpore s každodennou skutočnosťou. Príkladom toho je aj situácia v severnom Portugalsku. Len v samotnom okrese Braga ukončilo v posledných týždňoch svoju činnosť minimálne 10 spoločností a viac než 300 ľudí tak prišlo o prácu. Mnohým ďalším podnikom hrozí zatvorenie.

Situácia je mimoriadne vážna v textilnom a odevnom odvetví, teda v odvetví, ktoré patrí v Európskej únii medzi najviac postihnuté zvyšovaním liberalizácie svetového obchodu. V tejto tragickej situácii je naliehavo potrebné hľadať riešenia líšiace sa od politických usmernení, ktoré ju spôsobili.

Je rozhodujúce zaviesť ochranné opatrenia, najmä v odvetviach, ktoré určia členské štáty, aby sa dali zachovať a podporovať pracovné miesta a ďalšia činnosť týchto spoločností a aby sa dalo napredovať vo vytváraní (čo je otázka, ktorá už bola predmetom uznesenia tohto Parlamentu) programu Spoločenstva na podporu textilného odvetvia pomocou primeraných prostriedkov konkrétne určených pre najviac znevýhodnené regióny, ktoré sú závislé od tohto odvetvia.

Paul Nuttall (EFD). – Vážený pán predsedajúci, rád by som upozornil na nečestný a nedemokratický spôsob, akým v celej Európskej únii došlo k zákazu klasických žiaroviek. Pôvodná smernica odovzdala vykonávacie opatrenia Európskej komisii, čo v skutočnosti znamenalo, že nariadenie mohlo prejsť bez súhlasu tejto parlamentnej frašky alebo nášho skutočného parlamentu vo Westminstri. Zákaz zošívala politická elita a prijal sa na základe prikývnutí a žmurknutí.

Ľudia sa obišli, ale veď Európskej únii ide obchádzanie ľudí veľmi dobre. Stačí sa pozrieť na to, čo sa stalo s Lisabonskou zmluvou. Dovolili sme, aby sa to stalo, bohužiaľ, s tajnou dohodou s britskou Konzervatívnou stranou, politici ktorej sú ako Jekyll a Hyde, keď dôjde na európske otázky. V Británii povedia jednu vec a potom prídu sem a urobia vo výbore úplný opak.

Aby som to uzavrel, pred začiatkom 1. svetovej vojny sa britský minister zahraničných vecí Sir Edward Grey obával, že by v celej Európe mohli zhasnúť svetlá. Blahoželám Európskej únii k dobrej práci, pretože svojou posadnutosťou nevedeckého kultu zmeny klímy vyvolanej človekom spôsobuje, že nešťastné proroctvo Sira Edwarda napokon môže byť správne.

Krisztina Morvai (NI). – Vážený pán predsedajúci, dnes sa veľa hovorilo o Lisabonskej zmluve a o tom, ako posilňuje solidaritu medzi Európanmi. V mene maďarského ľudu by som rada požiadala o vašu solidaritu, pretože podľa spoľahlivých informácií od vysokých predstaviteľov maďarskej polície, ktorým nie sú ľahostajné ľudské práva, sa pri príležitosti tretieho výročia tzv. krvavého pondelka z roku 2006 (23. októbra) maďarská polícia počas demonštrácií a spomienkových osláv znova chystá použiť obrovské násilie voči maďarskému ľudu.

Chcela by som vyzvať poslancov Európskeho parlamentu, aby nám prišli na pomoc a aby v tento deň prišli do Budapešti ako pozorovatelia pre ľudské práva. Chcela by som, aby vás o to požiadali aj vaši voliči. Prezrite si informácie na internete o porušovaní ľudských práv a masovej brutalite polície v Maďarsku a uistite sa, že sa to už nikdy nestane. Príďte a ukážte solidaritu, ktorá sa tu dnes tak často spomínala.

György Schöpflin (PPE). – (*HU*) Chcel by som spomenúť slovenský jazykový zákon, ktorý od svojho schválenia vzbudzuje vážne obavy. Niekoľko uplynulých týždňov ukázalo, že tieto obavy boli oprávnené. Síce sa zatiaľ ešte neuplatnili pokuty stanovené v tomto zákone, ale štátni zamestnanci dostali príkaz hovoriť len po slovensky. Znamená to, že počas pracovného času nesmú pracovníci pôšt, hasiči ani policajní úradníci, ktorých materinským jazykom je maďarčina, používať svoj vlastný jazyk.

Ak teda hovorím maďarsky s policajtom na Slovensku, musí mi odpovedať v slovenčine, aj keď maďarčina je jeho materinský jazyk a bez ohľadu na to, že ja nerozumiem jeho odpovedi. Situácia je mimochodom rovnaká, ak sa pokúsim hovoriť anglicky. Chcel by som navrhnúť nový reklamný odkaz pre slovenské odvetvie stravovacích a ubytovacích služieb: na Slovensku sa tešíme na zahraničných turistov, za predpokladu, že sa pred vstupom do krajiny naučia hovoriť slovensky. Vitajte v Absurdistane!

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (*SK*) Predpokladala som, alebo očakávam viacej takýchto útokov na Slovenskú republiku, pretože inštitút jednominútových vystúpení je už akosi predurčený na to, aby kolegovia z Maďarska, respektíve kolegovia maďarskej národnosti útočili práve na Slovenskú republiku.

Musím povedať, že ma to veľmi mrzí, pretože ja očakávam od Európskeho parlamentu, že bude skutočne riešiť tie problémy, ktoré Európska únia má. My sme niekoľkokrát, aj tu kolegom v pléne Európskeho parlamentu, či boli z Fideszu alebo z ktorejkoľvek inej strany, podávali priateľskú ruku a chceli sme spolu s nimi diskutovať o problémoch alebo o otázkach, ktoré sú otvorené. Toto sme urobili aj v prípade jazykového zákona a musím povedať, že mi je veľmi ľúto, pán predseda, že ani jeden z kolegov z Maďarska alebo maďarskej národnosti na túto našu ponuku nereagoval a dokonca moji kolegovia z SMK (čo je strana, ktorá pochádza zo Slovenskej republiky) radšej z takéhoto stretnutia odišli, keď sme o tom chceli diskutovať.

Takisto som poslala odkaz na stránku Národnej rady Slovenskej republiky, kde je možné prečítať si plné znenie tohto zákona, a tento zákon v žiadnom prípade neohrozuje práva národnostných menšín na používanie vlastného jazyka.

Ramon Tremosa I Balcells (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, španielska vláda sa rozhodla, že trasa vysokorýchlostného vlaku z Barcelony do Perpignanu má viesť priamo pod katedrálou Sagrada Família, čím vystaví riziku pamätihodnosť, ktorá bola v roku 1984 zapísaná do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO a ktorú v minulom roku navštívili tri milióny turistov. Stavba nového tunela mimoriadne blízko k základom katedrály Sagrada Família môže viesť k nenapraviteľnému poškodeniu tejto budovy.

Španielska vláda hovorí, že v tom nie je žiaden problém, ale v tomto roku stroje na budovanie tunelov na novej trase metra v Barcelone narazili na niekoľko problémov v podobných zemných podmienkach. Jeden stroj na budovanie tunelov zostal niekoľko mesiacov zablokovaný blízko rieky Llobregat a nikto nevedel, ako situáciu vyriešiť. Chcel by som európske inštitúcie informovať o riziku pádu katedrály Sagrada Família. Ak chceme zachovať toto európske majstrovské dielo všeobecného záujmu, preskúmajme túto záležitosť, zastavme práce vykonávané španielskou vládou a zmeňme trasu tunela.

Oldřich Vlasák (ECR). – (*CS*) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, dovoľte mi, aby som upozornil na problém zadržiavania prizvania Autonómnej odborovej organizácie strojvodcov Európy (ALE) do Výboru pre sociálny dialóg na úseku železníc. Už od roku 2005 tento orgán združuje viac než 100 000 členov zo 16 európskych členských organizácií strojvodcov a usiluje o to, aby bol uznaný ako plnohodnotný sociálny partner na úseku sociálneho dialógu v oblasti železníc. Napriek dlhým rokovaniam s Európskou federáciou zamestnancov dopravy, ktorá dnes v tomto výbore ako jediná zastupuje záujmy zamestnancov, sa doposiaľ nepodarilo nájsť kompromis, ktorý by organizácii ALE zaistil možnosť priamo obhajovať záujmy svojich členov. Túto situáciu považujem za veľmi nešťastnú. Sociálny dialóg v podobe, v akej bol schválený Európskym parlamentom, by totiž podľa môjho názoru mal umožňovať pluralizmus. Som presvedčený, že žiadna

organizácia, aj keď zastupuje 80 % zamestnancov v odvetví európskych železníc, nemá právo na monopol, a vyzývam preto všetkých zúčastnených vrátane Európskej komisie, aby uvoľnili cestu pre ďalšie rokovania.

Georgios Toussas (GUE/NGL), písomne. – (EL) Vážený pán predsedajúci, smernice Európskej únie a zákony v členských štátoch o osemhodinovom pracovnom dni a všeobecne o spiatočníckych reštrukturalizáciách vytvárajú pracovné podmienky ako v stredoveku a vyvolávajú zlosť medzi pracovníkmi a ich demonštrácie. Európska komisia je denne zaplavená protestami od nahnevaných poľnohospodárov a rozhorčených pracovníkov.

Pracovný čas posádky a pilotov lietadiel podľa nariadenia (ES) č. 1899/2006 napríklad prekračuje 14 hodín práce denne, čo ohrozuje životy pracovníkov a cestujúcich, o čom svedčia mnohé vedecké štúdie.

Európska únia odmieta zohľadniť vedecké štúdie, pretože poslúcha príkazy monopolných obchodných skupín, ktoré odmietajú obetovať čo i len jediné euro zo svojich ziskov na zdravie pracovníkov a bezpečnosť letov.

Žiadame skrátenie pracovného času pilotov a posádok lietadiel a splnenie oprávnených požiadaviek pracovníkov. Európska komisia má okrem toho záväzok voči Európskemu parlamentu aj voči pracovníkom.

Martin Ehrenhauser (NI). – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, celý ratifikačný proces ústavnej reformnej zmluvy z Lisabonu bol tragédiou pre demokraciu a aj pre Európsku úniu. Hádam mi ako novému, mladému poslancovi EP dovolíte povedať, že prostredníctvom referend pre všetkých občanov v Európskej únii sme mali príležitosť historicky zjednotiť veľmi elitársky úvodný projekt Európskej únie a ľud Európy. Mali ste príležitosť využiť referendá, aby ste vdýchli život a ducha emocionálnej troske, Európskej únii. Túto príležitosť ste však nevyužili. Práve naopak, celkom jednoducho ste povedali "nie" priamejšej demokracii a "nie" účasti občanov.

Na to môžem povedať len jediné, že toto ja nenazývam demokraciou. Demokracia si vyžaduje rozdelenie právomocí a jasnú hranicu medzi opozíciou a vládou. Práve za tým si stojíme a práve za toto bojujeme.

László Tőkés (PPE). – (HU) Dovoľte mi na úvod povedať, pán predsedajúci, že to, čo povedala pani Beňová, nie je pravda. Päť mladých Maďarov je päť rokov vo väzení v Srbsku po hádke v krčme v južanskom meste Temerin. Boli im vymerané tresty od 10 do 15 rokov. Celkovo boli odsúdení na 61 rokov a ich prípad využívali nacionalisti ako volebnú propagandu. Takéto prísne tresty nedostali ani tí, ktorí spáchali vojnové zločiny počas vojny na Balkáne. Počas toto istého obdobia zbili približne 300 Maďarov v Srbsku bez akýchkoľvek právnych následkov. To nám dáva pomer 300 k 1.

V januári roku 2005 poslal Európsky parlament do Srbska vyšetrovaciu delegáciu. Avšak odvtedy čakáme na to, kedy bude Podvýbor pre ľudské práva hovoriť o správe z vyšetrovania o brutálnom zbití Maďarov. Vyzývam Parlament a predsedu Jerzyho Buzeka, aby zabezpečili prepustenie mladých mužov z Temerina z väznice. EÚ musí ako podmienku vstupu Srbska stanoviť, že musí zabezpečiť fungovanie súdneho systému bez diskriminácie a že namiesto vydávania zastrašujúcich a zaujatých rozsudkov by malo chytať skutočných darebákov, srbských vojnových zločincov.

Zigmantas Balčytis (S&D). – Vážený pán predsedajúci, naša krajina, Litva, je v mnohom podobná Írsku a kladné hlasovanie jeho ľudu za Lisabonskú zmluvu jasne ukázalo vôľu všetkých našich občanov mať silnejšiu a účinnejšiu Európu. Jasne ukázalo, že v časoch krízy nie sme schopní konať sami a zaistiť prosperitu pre náš ľud.

Spoločenstvo musí viac než kedykoľvek predtým hovoriť jedným hlasom a základom toho je solidarita medzi členskými štátmi. Európa prechádza ťažkými časmi a reformy navrhované v Lisabonskej zmluve budú podnetom na účinnejšiu inštitucionálnu štruktúru, ktorá nepochybne povedie k súdržnejším politikám v mnohých oblastiach. Je to skutočne veľký úspech, ako pre Európu, tak aj pre každého z nás.

Znovu gratulujem írskemu ľudu k jeho odhodlaniu mať lepšiu a prosperujúcejšiu Úniu.

Frédérique Ries (ALDE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, v pondelok – a toto neuniklo pozornosti nikoho – výrobcovia mlieka zo štyroch kútov Európy znovu demonštrovali v Bruseli s cieľom predniesť, ukázať svoje zúfalstvo a tieseň v dôsledku pádu cien mlieka, ktorý im bráni vykonávať ich prácu. V stávke je tu navyše aj ich budúcnosť.

Výzvu na novú formu regulácie dnes podporuje veľká väčšina členských štátov, mliečnej G20, ako ju budeme odteraz volať. Myslím, že teraz je viac než kedykoľvek predtým ten správny čas prijať rozhodnutia a celkom

iste na ďalšom zasadnutí Rady – tentoraz formálnom – ministrov poľnohospodárstva, ktoré sa uskutoční 19. októbra v Luxemburgu. Je to mimoriadne naliehavé. Kríza tohto rozsahu sa nesmie stať predmetom štúdie Komisie, ako sa to stalo pred dvomi dňami.

Veľmi stručne, mám dve otázky na pána predsedu Buzeka, ktoré mu určite odovzdáte. Viem, že sa dnes ráno stretol s pani Ceciliou Malmströmovou, švédskou ministerkou pre európske záležitosti, a chcela by som vedieť, či mu potvrdila záväzok predsedníctva nájsť urgentné riešenie na túto krízu v súlade s uznesením, za ktoré sme hlasovali v Štrasburgu počas posledného zasadnutia.

Napokon prichádzam do tejto skupiny na vysokej úrovni, do skupiny expertov, ktorá začala svoju činnosť predvčerom. Vieme, že pred a po vstúpení Lisabonskej zmluvy do platnosti sa náš Parlament stane spolurozhodovateľom, spoločným zákonodarcom. Myslím, že by dávalo zmysel, keby sme sa všetci zapojili do práce tejto skupiny na vysokej úrovni.

Laima Liucija Andrikienė (PPE). – (LT) V auguste bol v Bielorusku, neďaleko Minsku, zadržaný Marijus Ivanilovas, 35-ročný občan Litvy a riaditeľ tlačiarne denníka *Respublika*, teda osoba so stálym zamestnaním a príjmom, a bez procesu či dôkazu o jeho vine je zadržiavaný vo väznici v bieloruskom meste Zhodin. Pred niekoľkými dňami bolo obdobie zadržiavania pána Ivanilovasa predĺžené, pretože orgánom režimu sa za dva mesiace nepodarilo nájsť žiaden dôkaz o jeho vine. Dôležité je zdôrazniť aj to, že pán Ivanilovas od detstva trpí na bronchiálnu astmu. Podľa informácií jeho rodičov ho držia v cele, v ktorej je 26 väzňov, ale len šesť postelí a ľudia v cele sústavne fajčia. Marijus má astmatické záchvaty, no nedovolia mu zobrať si lieky ani stretnúť sa so svojimi najbližšími či dokonca ani s litovským konzulom. Pán predsedajúci, toto sa odohráva v krajine v našom susedstve. Takto sa zaobchádza s občanom členského štátu EÚ, Litvy. Vyzývam vás, aby ste v rámci svojich právomocí prijali opatrenia na zaistenie okamžitého prepustenia Marijusa Ivanilovasa, keďže neexistujú žiadne dôkazy o jeho vine a obžaloba nie je ničím podložená. Pán Ivanilovas musí mať možnosť vrátiť sa do Litvy. Potrebuje okamžité lekárske ošetrenie.

Daciana Octavia Sârbu (S&D). – (RO) Minulý december Európska únia prijala historický záväzok znížiť emisie uhlíka, čím potvrdila svoju vedúcu pozíciu z pohľadu snáh o boj proti zmene klímy.

Môžeme byť hrdí na úlohu, ktorú zohráva Európsky parlament pri prijímaní právnych predpisov. Tie obsahujú nielen ustanovenia o znižovaní úrovne znečistenia, ale aj osobitné opatrenia, ktoré nám umožnia splniť naše záväzky, ktoré pomôžu zastaviť zvyšovanie globálnej teploty.

Počas nastávajúcich decembrových rokovaní v Kodani musíme získať pevný záväzok v oblasti znižovania emisií a vo vzťahu k úrovni finančnej podpory venovanej rozvojovým krajinám, aby sme im umožnili zmierniť vplyv zmeny klímy a prispôsobiť sa jej. Právne predpisy v oblasti zmeny klímy sa však v Spojených štátoch nemôžu prijať pred konferenciou v Kodani, aj keď sa Obamov kabinet bude snažiť o vedenie rokovaní, ale bez jasného mandátu.

Spoločnú pozíciu Európskej únie nemožno premrhať. Je pre nás rozhodujúce vystupovať jednotne a podporiť ostatné krajiny, aby nasledovali náš príklad pri úlohe znižovania emisií.

Sergej Kozlík (ALDE). – (SK) Maďarská reprezentácia zavádza európsku verejnú mienku mnohými klamstvami: napríklad, že občania môžu byť pokutovaní za používanie menšinového jazyka, že lekári maďarskej národnosti budú smieť vykonávať prax len v štátnom slovenskom jazyku, alebo že bohoslužby budú možné taktiež len v štátnom jazyku.

Od maďarského kolegu sme teraz počuli nezmysel o policajtovi, ktorý nemôže odpovedať v maďarčine alebo angličtine turistovi. Nič z toho nie je pravda. Novela zákona naopak rozširuje možnosti používania jazykov národnostných menšín v porovnaní s predošlým stavom. Novela nezasahuje do súkromnej komunikácie občanov a neumožňuje pokutovanie jednotlivcov. Súlad novely zákona s medzinárodnými štandardmi potvrdili európske autority pre oblasť menšín – Vysoký komisár OBSE Knut Vollebæk a eurokomisár Leonard Orban. Myslím si, že maďarská komunita sa touto kauzou snaží zakryť rastúci extrémizmus a vraždy Rómov v Maďarsku.

Joanna Senyszyn (S&D). – (*PL*) Vážený pán predsedajúci, s poľutovaním vás musím informovať o tom, že práva ľudí, ktorí opúšťajú katolícku cirkev v Poľsku, sa porušujú. Osobné údaje odpadlíkov sa neodstraňujú z archívov farností, a to proti ich vôli. Práve naopak, naďalej sa používajú. Ide o pokyn týkajúci sa ochrany osobných údajov pri činnosti katolíckej cirkvi v Poľsku. Časť pokynu, o ktorom hovoríme, nevychádza zo smerodajného zákona o ochrane osobných údajov, ale – a počúvajte pozorne – z ustanovení Kódexu kánonického práva.

Ako je možné, že v Poľsku, ktoré vyhlasuje, že dodržiava právny poriadok, má kánonické právo prednosť pred zákonmi národného parlamentu? Prečo Kódex kánonického práva riadi práva občanov, ktorí nie sú katolíkmi? Ako je možné, že generálny inšpektor pre ochranu osobných údajov nemá žiadnu právomoc na prešetrenie cirkevných archívov? Existuje jediné vysvetlenie. Poľsko je cirkevným štátom. Európsky parlament by na to mal reagovať.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). – (RO) Predmet môjho dnešného prejavu sa spája s najdôležitejšou udalosťou, ktorá sa nedávno uskutočnila v Európskej únii, a to s úspešným výsledkom referenda, ktoré zorganizovalo Írsko v záujme ratifikácie Lisabonskej zmluvy.

Stotožňujem sa s pocitmi kolegov poslancov, ktorí dnes mali príležitosť zablahoželať írskemu ľudu k tomu, že dal tento veľmi jasný signál svojho rozhodnutia pokračovať v procese európskej integrácie na politickej úrovni. Nepodľahol populistickým vyhláseniam, ktoré upriamovali pozornosť na niektoré z negatívnych následkov, pretože je celkom zrejmé, že táto zmluva povedie k účinnejšiemu a demokratickejšiemu fungovaniu európskych inštitúcií.

Zároveň sa domnievam, že je povinnosťou českého prezidenta rešpektovať záväzky prijaté pri rokovaní o tejto zmluve a nebrániť neopodstatnene jej vykonávaniu. Potrebujeme, aby sa touto zmluvou uzatvorila ústavná kapitola vývoja EÚ aspoň na nejaký čas, aby sme sa mohli viac zapájať do politík EÚ. Posledné dva štáty, Poľsko a Česká republika, musia čím skôr Zmluvu ratifikovať, aby sa mohli menovať osoby do nových funkcií na úrovni Komisie aj Rady vytvorené na základe Zmluvy.

Edit Bauer (PPE). – (*HU*) Počas posledného parlamentného rokovania sa veľa hovorilo o slovenskom jazykovom zákone a tak je to aj dnes. Nie je to náhoda. Tento zákon v rozpore s rôznymi vyhláseniami obmedzuje rozsah, v akom môžu menšiny používať svoj vlastný jazyk, aj keď je pravda, že menšinové jazyky sa môžu používať aj vo veľmi malej oblasti verejného života. Nie je však pravda, že sa vyhýbame rozprave o tejto veci. Ak sa totiž niekto snaží dohodnúť sa na tejto téme počas piatich minút pred desiatimi novinármi, pravdepodobne sa to nepodarí. Rada by som zdôraznila, že keďže bol tento zákon vypracovaný slabo a so zlým úmyslom, vytvára novú právnu neistotu. Len v priebehu dvoch dní slovenský minister kultúry poskytol tri rôzne vysvetlenia niektorých článkov v zákone.

V ľuďoch to vzbudilo obavy. Vieme už o niekoľkých prípadoch, keď zamestnávatelia prikazujú svojim zamestnancom hovoriť slovensky. Veľmi ľutujem, že musím túto vec otvárať tu v Parlamente. Dúfam, že nám Lisabonská zmluva poskytne možnosť správne zaobchádzať s ľudskými právami a právami menšín.

Josefa Andrés Barea (S&D). – (ES) Vážený pán predsedajúci, pirátstvo je problémom, ktorý trápi tento Parlament, členské štáty a, prirodzene, Španielsko, pretože momentálne máme španielsku rybársku loď, ktorá bola zajatá vo vodách Indického oceána s 36 členmi posádky na palube.

V prvom rade by som chcela vyjadriť solidaritu členom posádky a ich rodinám a, samozrejme, vyjadriť podporu španielskej vláde pri zabezpečovaní ich rýchleho prepustenia.

Nehovoríme však o probléme, ktorý by konkrétne zasahoval len španielske plavidlá na lov tuniakov, ale o probléme, ktorý zasahuje tri krajiny – Francúzsko, Taliansko a Španielsko – ktoré lovia v medzinárodných vodách mimo výhradného územia Somálska. Z tohto pohľadu bude potrebná medzinárodná odpoveď a spoločné európske preventívne a nápravné opatrenia. Znamená to venovať viac prostriedkov na zlepšenie Operácie Atlanta, ktorá už funguje a ktorá úspešne prispela k zníženiu počtu zajatých plavidiel v roku 2009 v porovnaní s rokom 2008.

Na záver by som sa rada dotkla podpory, ktorú by sme mali poskytnúť medzinárodnému samitu o pirátstve v Somálsku, pretože treba zlepšiť medzinárodné vzťahy v záujme urovnania týchto problémov na pevnine a pretože treba zlepšiť medzinárodný dialóg.

Chris Davies (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, mnohí v Parlamente dnes blahoželali Írom k zdravému rozumu, keďže odmietli výzvy Nigela Farageho a Strany za nezávislosť Spojeného kráľovstva a v prevažnej miere hlasovali za Lisabonskú zmluvu.

Poslanci by možno mali vyjadriť súcit aj s Britmi, pretože my musíme zápasiť s pánom Farageom denne. Väčšinu dva k jednej v Írsku nazýva "víťazstvom násilníkov". Obávam sa, že jeho slová sú až príliš typické pre človeka, ktorý používa prekrúcanie a podvod a niekedy aj úplné lži o Európskej únii. A príliš často nechávajú novinári tieto slová bez námietok.

Zveličovanie sa však môže zmeniť na šialenstvo. Najnovšie prirovnáva kampaň v Írsku k brutalite posledných volieb v Zimbabwe. Opisuje Zmluvu, ktorá každému členskému štátu dáva právo vystúpiť z Únie, ako koniec nezávislosti. Predsa len by sme však mali mať súcit. Parlament má zdravotnícke služby. Pán predsedajúci, pokojne môžete požiadať pánov v bielych plášťoch, aby sa o nášho kolegu postarali. Nezmysly o Európe sa možno valia z jeho pier, no aspoň pomôžu zaistiť, že sa nimi nezadusí.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (*PL*) Chcel by som tu v Európskom parlamente spomenúť vyhlásenie poľských a nemeckých biskupov pri príležitosti 70. výročia vypuknutia 2. svetovej vojny. V tomto mimoriadnom čase, keď sa mnohí ľudia v myšlienkach vracajú k týmto traumatických udalostiam, nám bolo zdôraznené, že by sme sa mali osobitne starať o mladú generáciu, aby mohla vhodne a dôkladne spoznať pravdu o histórii a aby mohla na tejto pravde stavať spoločnú budúcnosť.

Nie je možné nepripomenúť prvý list od poľských biskupov adresovaný nemeckým biskupom v roku 1965, ktorý podnietil zmierenie a vytvorenie partnerstva medzi našimi krajinami.

Rovnako ako vtedy, aj dnes nám záleží na budovaní dôveryhodných a priateľských vzťahov medzi našimi národmi. Ale aj keď sa nachádzame na tejto spoločnej ceste k zmiereniu, dnes sme už niekde inde. Vytvorme spoločne Európu, Európu spolupráce a priateľstva, Európu hodnôt, ktoré vychádzajú z kresťanských koreňov a ktoré boli základom budovania Európy zakladateľmi Európskeho spoločenstva. V záujme našej spoločnej budúcnosti by sme preto mali starostlivo pristupovať k varovaniam a odporúčaniam, ktoré sa uvádzajú v spoločnom vyhlásení poľských a nemeckých biskupov.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (*HU*) Dámy a páni, dnes sa už veľa povedalo o problémoch menšín. Chcel by som v tejto oblasti uviesť aj jeden pozitívny príklad. Srbsko prijalo zákon o kultúrnej autonómii, ktorý je v celej Európe jedinečný a ktorý je pozitívom nielen pre celú Európsku úniu, ale aj pre celú Európu.

Podľa tohto zákona si môže trinásť menšín vrátane Slovákov, Rumunov, Maďarov a iných národov priamo voliť svoje národné rady. Tieto národné rady sú financované z rozpočtu a v rámci tejto kultúrnej autonómie môžu riadiť a kontrolovať príslušné inštitúcie. Ďalšou vecou, ktorú sa z tohto zákona môžeme naučiť, je, že sa do jeho vypracovania zapájali menšiny. Preto môže Srbsko pre mnohé štáty EÚ, ako napríklad Francúzsko, Slovensko a ďalšie, slúžiť ako príklad zaručovania práv menšín v zákone. Srbsku to zároveň pomohlo urobiť veľký krok na ceste k európskej integrácii.

Iuliu Winkler (PPE). – Vážený pán predsedajúci, som maďarským poslancom EP pochádzajúcim z Rumunska, no dnes nebudem hovoriť o slovenskom jazyku, aj keď sa obávam, že by na to bol dobrý dôvod. Namiesto toho chcem hovoriť o našom dnešnom rozhodnutí o vytvorení osobitného výboru pre hospodársku krízu.

Toto rozhodnutie dokazuje zodpovednosť nášho Parlamentu voči najväčšiemu problému, ktorý momentálne sužuje Európu. Tento osobitný výbor znovu potvrdí pozíciu Európskej únie vo vzťahu k novému globálnemu finančnému riadeniu, no zároveň bude komunikovať s členskými štátmi a zameria sa na najlepšie vykonávanie opatrení Spoločenstva, ktoré majú zabezpečiť udržateľný hospodársky rast.

Pre nové členské štáty v strednej a východnej časti Európy je nevyhnutné, aby dostali podporu potrebnú na hospodársku obnovu. Koordinácia úsilia o obnovu by mala byť efektívnejšia, pričom posilnená koordinácia nie je len zodpovednosťou vlád, ale aj zodpovednosťou Bruselu.

Stojíme pred najzložitejšími hospodárskymi vyhliadkami, ktoré sú sprevádzané hrozbou vážneho sociálneho nepokoja. Práve preto musí Európska únia predložiť maximálne efektívnu odpoveď na zhoršujúcu sa situáciu v regióne a tento Parlament musí v tejto oblasti ukázať svoje vodcovstvo.

Izaskun Bilbao Barandica (ALDE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, pred niekoľkými dňami došlo k únosu 36 osôb pri love rýb vo vodách Indického oceána pod záštitou dohody schválenej Európskou komisiou.

Dňa 15. septembra som odsúdila situáciu spojenú s rizikom, bezmocnosťou a bezbrannosťou, v akej rybári vykonávajú svoju prácu. Predložila som určité konkrétne opatrenia, no neurobilo sa nič.

Bohužiaľ, dnes preto musíme hovoriť o unesených osobách, ktoré zadržiavajú piráti.

Žiadam preto Európsku komisiu, aby bola rozhodná a členským štátom odporučila, aby na rybárskych plavidlách boli rozmiestnení vojaci, a žiadam ju, aby toto odporúčanie smerovala španielskej vláde, pretože ide o účinné opatrenie. Francúzsko ho už uplatňuje a vidíme dobré výsledky.

Vo svojom uznesení tento Parlament uznal, že odvetvie rybolovu je bezbranné, pretože prioritu dostáva obchodné námorníctvo. Uznal to aj úradník Európskej komisie tesne pred týmto únosom, a preto žiadame, aby sa táto ochrana rozšírila aj na rybárske plavidlá.

Zároveň vyzývam predsedu, aby vyjadril a odovzdal našu solidaritu a podporu tým, ktorí boli unesení, a ich rodinám a aby po vyslobodení lode pozval do Parlamentu jej kapitána.

Ádám Kósa (PPE). – (HU) Už sa tu veľa hovorilo o menšinách. Ja by som chcel upozorniť aj na 50 miliónov ľudí so zdravotným postihnutím, ktorí žijú v Európskej únii. Vnímam ich ako najväčšiu menšinu. Finančná kríza ich postihla najviac. Chcem zdôrazniť, že títo ľudia sú stále na prvom mieste pri prepúšťaní a pri znižovaní príjmov, majú málo príležitostí zarábať si na živobytia a čelia poklesu životnej úrovne, a to už ani nehovorím o stále klesajúcej podpore poskytovanej sociálnym organizáciám, ktoré ich zastupujú.

Najväčšie poučenie zo súčasnej krízy spočíva v tom, že stojí za to investovať do ľudí, a to aj jednotlivo, dokonca namiesto iných typov investícií. Subjekty prijímajúce politické a hospodárske rozhodnutia majú zodpovednosť dbať na ľudí so zdravotným postihnutím. Preto vás žiadam, aby ste pre nich urobili všetko, čo sa dá, aby sa im od vás dostalo spravodlivejšieho zaobchádzania. Zdôrazňujem to preto, že 50 miliónov ľudí má v Európskej únii veľké slovo a je v našom záujme zaisťovať v spoločnosti rovnosť príležitostí.

Nessa Childers (S&D). – Vážený pán predsedajúci, teší ma, samozrejme, že Lisabonská zmluva v našej krajine prešla. Dnes popoludní sme však videli, že rozprava o reformnej zmluve balansuje medzi realitou a zmätkom, a to nemôžeme nechať len tak. Realita je taká, že svet sa za posledné desaťročia zásadne zmenil a že na globálnom trhu s nami teraz súťaží oveľa väčšia časť tohto sveta.

Ak chce teda Európa prosperovať, musí sa jednoducho správať súdržnejšie. Zmluva teraz zaväzuje európske inštitúcie k tomu, aby boli demokratickejšie a aby viac vnímali jednotlivé európske národy. Na tomto trvá Charta základných práv. Už si nemôžeme dovoliť konať len v záujme našich vlastných národov, ale musíme posilniť Úniu, ktorú zastupuje každý z nás. A tak, ako sme to urobili v našom referende, musíme naďalej komunikovať o tom, kto sme a akí sme.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Počas súčasnej hospodárskej krízy predstavujú európske fondy kľúčový nástroj pre menej rozvinuté regióny v členských štátoch, pokiaľ ide o pomoc pri dosahovaní konvergenčných cieľov.

Medzi časom definovania týchto cieľov a tým, kým príjemcovia dostanú peniaze z týchto fondov, prebieha dlhý a nie veľmi jednoduchý proces, ktorý navyše sťažuje rad byrokratických nariadení EÚ. V čase, keď my ako poslanci EP poukazujeme na účinky hospodárskej krízy a prijímame opatrenia na urýchlenie procesu a zjednodušenie nariadení o dostupnosti týchto fondov, prinášajú tieto opatrenia osoh členským štátom len pomaly a aj to nie v plnom rozsahu.

Chcel by som na tomto mieste uviesť konkrétny príklad z Rumunska. Projekty financované z Európskeho sociálneho fondu zamerané na zlepšenie podmienok pracujúcich a zvýšenie počtu zamestnancov v určitých spoločnostiach ešte stále narážajú na problémy počas realizácie.

Chcel by som vyzvať na opatrenia zamerané na zrýchlenie zjednodušovania postupov pre prístup k finančným prostriedkom, aby sa umožnila tvorba pracovných miest v regiónoch Európy.

Alan Kelly (S&D). – Vážený pán predsedajúci, s mimoriadnou naliehavosťou vyzývam Parlament, aby čím skôr zabezpečil pridelenie 14,8 milióna EUR prisľúbených pracovníkom na stredozápade Írska, v oblastiach ako Limerick, Kerry a Tipperary, ktorí pracovali pre spoločnosť Dell Computers a jej dodávateľov. Tieto finančné prostriedky prisľúbil predseda Komisie pri poslednej návšteve Limericku z Fondu na prispôsobenie sa globalizácii. Nie je cesty späť a nech sú už problémy súvisiace s protokolom a správou tohto fondu akékoľvek, je potrebné okamžite ich prekonať. Parlament by nemal odsúvať vyplatenie týchto peňazí, ktoré by pre región zabezpečili tak veľmi potrebný hospodársky stimul. Kedysi sa odhadovalo, že spoločnosť Dell a jej dodávatelia zamestnávali na stredozápade Írska každú piatu osobu. Táto oblasť bola teda ťažko zasiahnutá.

Práve preto naliehavo vyzývam Komisiu, aby revidovala pravidlá štátnej podpory. Tieto boli vypracované v roku 2006, pred masívnym otrasom, ktorý spôsobila strata spoločnosti Dell a iných podnikov. Naliehavo vyzývam Komisiu, aby v rámci revízie pravidiel štátnej pomoci v ďalšom roku zaradila stredozápad Írska medzi oblasti s vysokou nezamestnanosťou, aby sa táto oblasť mohla uchádzať o potrebné financie z EÚ.

Csaba Sógor (PPE). – (*HU*) Vážený pán predsedajúci, úlohou Európskeho parlamentu – a citujem jeho predsedu – je v prípade potreby byť sprostredkovateľom v sporoch medzi stranami a krajinami. Parlament by nemal byť aktívny len pri hasení ohňa, ale mal by aj prispieť k zabráneniu vzniku tohto ohňa.

Parlament by mal napríklad prijať rámcový zákon o menšinách, ktorý zaručí ich práva. Menšiny majú právo cítiť sa bezpečne. Takýto rámcový zákon pomôže menšinám zabezpečiť, že nebudú vydané napospas vládam, extrémistickým organizáciám a takým opatreniam, ako je zákon o slovenskom jazyku, ktorý trestá menšiny za používanie svojho rodného jazyka. Je neprijateľné, aby sa v Európskej únii zakazovali menšinové organizácie, zatierali sa dvojjazyčné názvy miest a extrémistické organizácie organizovali provokatívne demonštrácie proti menšinám.

Súčasťou úlohy Európskeho parlamentu je vykonávať právne predpisy, ktoré chránia ľudské práva, bránia diskriminácii a zaručia, že menšiny môžu žiť ako plnohodnotné ľudské bytosti v krajine svojho narodenia.

Ricardo Cortés Lastra (S&D). – (*ES*) Vážený pán predsedajúci, vzhľadom na únos španielskej rybárskej lode *Alakrana* pirátmi v Indickom oceáne chcem poukázať na pevné rozhodnutie španielskej vlády vyslobodiť s podporou Európskej únie 36 členov posádky, z toho 16 Španielov, priviesť ich živých a zdravých a únoscov postaviť pred súd.

Vďaka európskej operácii Atalanta, ktorá začala v decembri 2008 z iniciatívy Francúzska a Španielska a ďalších členských štátov Európskej únie, máme teraz v tejto oblasti dôležité rozmiestnenie síl. Plocha chránenej oblasti sa však nerozprestiera až k oblasti, kde lovia rybári, a z tohto dôvodu vyzývame lodných prevádzkovateľov a žiadame ich, aby neopúšťali chránenú oblasť. Naliehavo žiadame Európsku úniu a členské štáty, aby podporili rozšírenie územia pokrytého operáciou Atalanta smerom na juh a poskytli viac zdrojov na zabezpečenie voľného pohybu 20 000 plavidiel križujúcich oceán, ktorého plocha je trikrát väčšia než plocha Stredozemia.

Hoci rozmiestnenie síl zabezpečilo prístup obchodným lodiam, ktoré viezli do Somálska 227 000 ton v rámci potravinového programu Organizácie Spojených národov, teraz sa musíme snažiť ochrániť prácu desiatok európskych rybárskych plavidiel pôsobiacich v tejto oblasti.

Na záver naliehavo žiadame členské štáty, aby mobilizovali svoje informačné a spravodajské služby, aby vyhľadali a zatkli informátorov, ktorí dávajú pirátom tipy a následne sú platení za záchranné akcie, pričom túto činnosť vyvíjajú na európskej pôde.

Seán Kelly (PPE). – Vážený pán predsedajúci, posledné dve hodiny a posledných pár týždňov sa v Írsku veľa hovorí o nedostatku komunikácie a o potrebe priblížiť Európu občanom.

Navrhujem nasledovné: Myslím si, že v tomto Parlamente by sme mali o tom diskutovať aj v budúcnosti, mali by sme najmä spoznať názory poslancov Európskeho parlamentu na možnosť zapojenia Komisie a samotných poslancov do celej tejto oblasti, keďže národné vlády prejavili v minulosti neochotu vyjadriť Európskej únii uznanie za to, čo robí, výsledkom čoho je skutočnosť, že ľudia si toho nie sú vedomí.

S narastajúcimi právomocami a možnosťami by sme mali teraz využiť príležitosť prediskutovať túto záležitosť tu v Parlamente a prísť so spôsobmi a návrhmi, ako môžeme v skutočnosti pomôcť odstrániť tento nedostatok a priblížiť Európu ľuďom. Bola by to úloha, ktorú stojí za to splniť.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) V júni 2009 vyzvala Európska rada Európsku komisiu, aby vypracovala a predložila stratégiu pre región Dunaja do konca roku 2010.

Európska komisia a členské štáty by mali prijať spoločnú európsku stratégiu, ktorá zlúči súčasné iniciatívy v regióne Dunaja, posilní dôležitosť tejto rieky a stane sa súčasťou politických stratégií Európskej únie. Stratégia v regióne Dunaja by sa mala zamerať na spoločné ciele a projekty v oblasti dopravy, energie, životného prostredia a kultúrnej spolupráce.

Ako súčasť politických stratégií EÚ vyslal minulý rok Výbor Európskeho parlamentu pre dopravu a cestovný ruch do regiónu Dunaja delegáciu, aby zistila a podporila možnosti, ktoré táto rieka ponúka. Jedným z hlavných záverov, ku ktorým táto delegácia dospela, bolo vytvorenie medziskupiny v Európskom parlamente na podporu rieky Dunaj. Vytvorenie tejto medziskupiny pomáha Európskemu parlamentu opätovne potvrdiť svoj záväzok angažovať sa a aktívne podporovať vypracovanie návrhu stratégie pre región Dunaja aj jej vykonávanie.

Teresa Riera Madurell (S&D). – (*ES*) Vážený pán predsedajúci, chcela by som tento Parlament upozorniť na skutočnosť, že 27. september bol tridsiatym Svetovým dňom cestovného ruchu, ktorý sa s heslom "Cestovný ruch – oslava rozmanitosti" konal v čase, keď všetci dúfame, že čoskoro nadobudne platnosť Lisabonská zmluva, ktorá začleňuje cestovný ruch ako novú oblasť činnosti pre Európsku úniu.

Jednou z úloh odvetvia je zlepšiť množstvo zážitkov z cestovania a ponúknuť ich celému svetu bez diskriminácie.

Ako bolo zdôraznené vo vyhlásení z Montrealu, prístup ľudí k cestovaniu na celom svete znamená nevyhnutne sa zapojiť do boja proti nerovnosti a vylúčeniu kultúrne odlišných ľudí, ľudí s obmedzenými prostriedkami alebo možnosťami, alebo tých, čo žijú v rozvojových krajinách.

Parlament premenil toto úsilie na pilotný projekt o sociálnom cestovnom ruchu, ktorý Komisia vypracuje tento rok. Ďalším dôvodom pre jeho fungovanie je skutočnosť, že sociálny cestovný ruch pomáha miere zamestnanosti bojom proti sezónnosti – jednému z hlavných problémov odvetvia – a vytvára väčšiu rovnosť, viac pracovných miest a dlhodobejšie pracovné miesta.

Dámy a páni, toto je náš cieľ.

María Paloma Muñiz De Urquiza (S&D). – (ES) Vážený pán predsedajúci, len pred niekoľkými hodinami bol v Heráte v Afganistane zabitý Cristo Ancor Cabello. Bol to španielsky vojak patriaci do medzinárodných síl na podporu bezpečnosti vyslaných pod mandátom Organizácie Spojených národov, v ktorých vojaci rozličných národností plnia veľmi náročnú úlohu s cieľom zlepšiť životné podmienky a bezpečnosť afganského civilného obyvateľstva, ktorá si zaslúži našu vďačnosť.

Vážený pán predsedajúci, žiadam vás, aby ste v mene Európskeho parlamentu vyjadrili jeho rodine sústrasť, ako aj našu podporu a solidaritu jeho spolubojovníkom, z ktorých boli piati zranení.

Vážený pán predsedajúci, chcela by som taktiež dodať, že španielska vláda trvá na svojom nemennom záväzku zaručiť bezpečnosť všetkým jednotkám vyslaným na mierové misie v zahraničí, a nielen v Afganistane, ale aj na ostatných miestach vo svete.

Vasilica Viorica Dāncilā (S&D). – (RO) Posledné dve kolá rozšírenia Európskej únie priniesli množstvo výhod starým aj novým členským štátom, ale taktiež ich postavili pred množstvo problémov.

Dva roky po pristúpení k Európskej únii je Rumunsko jednou z krajín s najnižšou mierou úspešnosti vzhľadom na prístup k európskym finančným prostriedkom. Postup na získanie európskych finančných prostriedkov je dosť komplikovaný a nezrozumiteľný. Štrukturálne fondy a Kohézny fond poskytujú finančnú páku, ktorá môže pomôcť hospodárskej obnove najmä v súčasnej kríze.

Na tomto pozadí si myslím, že potrebujeme jednoduché pravidlá prístupu k štrukturálnym fondom, aby príjemcovia mohli získať európske peniaze čo najrýchlejšie. Osobitnú pozornosť treba venovať odstráneniu všetkých prekážok, ktoré bránia prístupu k finančným prostriedkom Spoločenstva a odrádzajú ľudí od získania finančnej podpory z EÚ.

Musíme podporiť úsilie na európskej úrovni, ktoré sa snaží o zjednodušenie postupov pre prístup k finančným prostriedkom vyhradeným pre Rumunsko, aby sa urýchlilo ich pridelenie a rýchle využitie.

Predsedajúci. – Týmto uzatváram tento bod rokovania.

Rokovanie bolo prerušené o 20.40 hod. a pokračovalo o 21.00 hod.

PREDSEDÁ: PANI KOCH-MEHRIN

podpredsedníčka

19. Zloženie Parlamentu: pozri zápisnicu

20. Menovanie členov osobitného výboru pre finančnú, hospodársku a sociálnu krízu (Lehoty na predloženie): pozri zápisnicu

21. Predchádzanie konfliktom jurisdikcií v trestných veciach a ich urovnávanie (rozprava)

Predsedajúca. – Ďalším bodom programu je správa (A7-0011/2009) pani Renate Weberovej v mene Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci o iniciatíve Českej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky, Slovenskej republiky a Švédskeho kráľovstva na prijatie rámcového rozhodnutia Rady

2009/.../SVV o predchádzaní kolíziám pri výkone právomoci v trestných veciach a ich urovnávaní (08535/2009 – C7-0205/2009 – 2009/0802(CNS)).

Antonio Tajani, *podpredseda Komisie*. – (FR) Vážená pani predsedajúca, keď že toto je po prvý raz, keď hovorím pred novým Parlamentom, chcel by som vám zablahoželať k zvoleniu do funkcie podpredsedníčky.

Pokiaľ ide o správu pani Weberovej, hovorím v mene pána podpredsedu Barrota a v prvom rade by som chcel poďakovať pani spravodajkyni a členom Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci za vynikajúcu kvalitu práce, ktorú vykonali. Komisia správu víta a podporuje niektoré z navrhovaných zmien a doplnení. Komisia je v podstate za návrh predložený piatimi členskými štátmi, hoci text nie je taký ambiciózny, akoby si želala. Presnejšie, Komisiu mrzí skutočnosť, že sa rozsah rámcového rozhodnutia obmedzil na prípady, v ktorých sú proti tej istej osobe vedené súbežné trestné konania vo veci rovnakých skutkov. Komisiu taktiež mrzí, že povinnosť predložiť Eurojustu prípady, v ktorých je konflikt jurisdikcií, bola obmedzená, a že zoznam kritérií, ktoré treba zohľadniť pri určení najvhodnejšej súdnej príslušnosti, bol odstránený z operatívnej časti textu. Tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy oslabili text návrhu tým, že odstránili väčšinu jeho pridanej hodnoty.

Podľa názoru Komisie by mal byť návrh považovaný za prvý krok smerom k predchádzaniu konfliktom jurisdikcií v trestných veciach a ich urovnávaniu a následne by mal byť nahradený dôkladnejším návrhom. Komisia to taktiež posúdi v zmysle zmien uskutočnených v tejto oblasti Lisabonskou zmluvou, ktorá, dúfam, čo najskôr nadobudne platnosť.

Renate Weber, spravodajkyňa. – Vážená pani predsedajúca, kladný výsledok írskeho referenda o Lisabonskej zmluve nás privádza o krok bližšie k momentu, keď Európsky parlament nebude konzultovať len Rada, ale bude mať spolurozhodovacie právomoci v záležitostiach, ktoré teraz patria do tretieho piliera.

Otázka potom znie: prečo chce Rada tak horlivo prijať právne predpisy niekoľko mesiacov pred dátumom, keď už tieto právne predpisy nebudú predstavovať krok smerom k vytvoreniu skutočného európskeho priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti? Je pravda, že tento návrh nepomáha zabrániť konfliktom jurisdikcií a nerieši ich urovnanie, keď takéto situácie vzniknú. Mohlo by sa to dosiahnuť napríklad znížením veľkého množstva jurisdikcií a pridelením jurisdikcií členským štátom, ako bolo v prípade rôznych nariadení o občianskom práve, s povinnosťou vzájomného uznávania rozhodnutí z takto pridelených jurisdikcií. Namiesto toho je toto rámcové rozhodnutie obmedzené na povinnosť členských štátov vzájomne sa informovať a začať priamu konzultáciu, aby sa dospelo "ku konsenzu o akomkoľvek účinnom riešení s cieľom vyhnúť sa nepriaznivým následkom vyplývajúcim z takýchto súbežných konaní".

Z tohto dôvodu som nebola prekvapená, keď pred niekoľ kými týždňami počas výmeny názorov vo Výbore pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci Komisia – hoci podporuje súčasný návrh – spomenula, že v neskoršom štádiu predloží nový návrh. Neprekvapuje ma preto ani to, čo dnes večer povedal pán komisár. Ďakujem Komisii za jej úprimnosť k návrhu, musím však povedať, že považujem tento návrh a celý postup jeho prijatia za dobrý príklad toho, ako by sme nemali vydávať zákony v Európskej únii. Pevne verím, že dôležité je chrániť práva občanov a nie len odškrtávať políčka. Mimochodom, Rada tu dnes nie je, hoci predsedníctvo bolo jedným z iniciátorov návrhu. Musím zdôrazniť, že v Európskom parlamente sme brali našu prácu veľmi vážne. Pracovali sme v dobrej viere počas posledného aj tohto mandátu a dúfam, že vyjadrujeme naše názory na prijatie účinnejších právnych predpisov.

Na tomto návrhu vítam, že súčasný text jasne poukazuje na zásadu *ne bis in idem*. Vyplynulo to z výmeny názorov, ktorú sme mali s Radou a Komisiou, keďže pôvodný navrhovaný text túto zásadu vôbec nespomínal. Správa, ktorú som navrhla, venuje osobitnú pozornosť trom aspektom.

Po prvé, myslím si, že najväčšiu pozornosť treba venovať ochrane formálne obvinených osôb a treba zabezpečiť konzistentné procesné záruky. Tieto by mali zahŕňať právo formálne obvinených osôb na získanie dostatku informácií, na základe ktorých môžu napadnúť akékoľvek rozhodnutie, ktoré nepovažujú za spravodlivé. Po druhé, vzhľadom na údaje týkajúce sa formálne obvinených osôb, ktoré si vnútroštátne orgány vymieňajú prostredníctvom oznámení, podporujem myšlienku, že je dôležité zabezpečiť primeranú úroveň ochrany údajov a že v rámcovom rozhodnutí by sa malo špecifikovať, aké osobné údaje sa budú vymieňať.

V neposlednom rade som absolútne presvedčená o tom, že zapojenie Eurojustu do rozhodovania o výbere jurisdikcie je krajne dôležité. Podľa môjho názoru by sa mal Eurojust zapojiť už od najranejšieho štádia z dôvodu jeho koordinačnej úlohy a z dôvodu jeho stále dôležitejších úloh. Patrím medzi tých, ktorí si myslia, že sme nevytvorili túto agentúru len preto, aby sme ukázali záujem o boj s cezhraničnou kriminalitou, ale

preto, že potrebujeme silné nástroje. Eurojust už počas rokov od svojho založenia dokázal, že si zasluhuje našu dôveru. Z tohto dôvodu som prekvapená z neochoty, ktorú prejavujú Rada a niektorí kolegovia v Európskom parlamente. Ako som už povedala, chcela by som vyzvať Európsku komisiu, aby predložila pri najbližšej príležitosti návrh dopĺňajúci rámcové rozhodnutie o konfliktoch jurisdikcií. Na záver chcem poďakovať tieňovým spravodajcom za spôsob, akým pracovali na tejto správe.

Monica Luisa Macovei, *v mene skupiny PPE.* – (*NL*) Vážená pani predsedajúca, chcela by som začať poďakovaním pani spravodajkyni za veľmi dobrú spoluprácu, ktorú sme v tejto veci mali. Ako tieňová spravodajkyňa za skupinu PPE by som chcela predstaviť stanovisko skupiny PPE k rámcovému rozhodnutiu ako takému a, samozrejme, k pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom.

Stanovisko skupiny PPE sa líši od stanoviska pani spravodajkyne v dvoch veciach. Prvou je stupeň zapojenia Eurojustu do priamej komunikácie medzi vnútroštátnymi orgánmi. Zatiaľ čo pani spravodajkyňa požaduje povinné zapojenie Eurojustu do každého prípadu od počiatočného štádia komunikácie, my si myslíme, že by sa prípady mali postupovať Eurojustu len vtedy, keď vnútroštátne orgány nedokážu dospieť ku konsenzu, lebo koniec koncov, je táto iniciatíva teraz o priamej komunikácii.

Aj my by sme chceli podporiť Eurojust a jeho podiel na súdnej spolupráci. Naše stanovisko k tejto záležitosti sa len snaží zabrániť byrokracii. Ak existuje možnosť, že dve strany dospejú ku konsenzu, prečo by sme mali zapájať ďalší orgán a začínať ďalší proces? Myslíme si a súhlasíme, že Eurojust musí hrať úlohu vtedy, keď strany nedokážu dospieť ku konsenzu, ale tam, kde takýto problém nie je, poskytneme vnútroštátnym orgánom pružnosť na nadviazanie priamych bilaterálnych kontaktov, čo taktiež posilní dôveru verejnosti.

Druhá vec sa týka ďalšieho pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu, ktorý rozširuje kompetencie Eurojustu nad kompetencie uvedené v článku 4 rozhodnutia o Eurojuste. Myslíme si, že k tejto záležitosti, ak sa o nej bude diskutovať, by sa vzhľadom na rozhodnutie o Eurojuste malo pristúpiť priamo. Z tohto dôvodu budeme hlasovať proti týmto pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom.

Nie sú to však kľúčové body, takže budeme hlasovať za správu, keďže chceme podporiť výmenu informácií medzi vnútroštátnymi orgánmi. Podporujeme aj dnes predložený ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh.

Nakoniec by som chcela zdôrazniť, že skupina PPE požaduje zintenzívnenie súdnej spolupráce a podporuje európsku politiku, ktorá by mala pomôcť občanom, aby mali rovnaké záruky a procesy vo všetkých členských štátoch.

Monika Flašíková Beňová, *za skupinu S&D – (SK)* Trestnoprávna politika a zabezpečenie základných ľudských práv subjektov v trestnoprávnom procese je jednou z priorít Európskeho spoločenstva.

Návrh rámcového rozhodnutia, ktoré vyšlo z iniciatívy českého predsedníctva, poskytuje právny rámec na ochranu subjektov trestných konaní a hlavne na posilnenie a dodržiavanie zásady *ne bis in idem*. Prijatie takéhoto legislatívneho návrhu teda považujem za nevyhnutné nielen z dôvodu ochrany subjektov trestných konaní, ale takisto aj posilnenia právnej istoty občanov členských štátov Európskej únie.

Mechanizmus vyriešenia konfliktu jurisdikcií by mal byť spôsobom, ktorý eliminuje situácie, keď viaceré členské štáty trestne stíhajú jednu a tú istú osobu pre jeden a ten istý trestný čin. Rovnako by sa tým vyhlo aj možnému vydaniu viacerých rozhodnutí v tej istej veci.

Rámcové rozhodnutie ukladá členským štátom len povinnosť vzájomne sa informovať o existencii paralelných trestných konaní, avšak nestanovuje komplexný právny mechanizmus na ich riešenie. Nedostatok vidím hlavne vo vágnosti právneho textu, ktorý vo väčšine prípadov neurčuje žiadne fixné lehoty na splnenie stanovených povinností. Rovnako aj pozícia Eurojustu nie je jednoznačná a takisto sa nevyužíva potenciál, ktorý by táto inštitúcia mohla poskytovať pri riešení konfliktov jurisdikcií.

Dôraz je nevyhnutné klásť najmä na zachovanie základných ľudských práv subjektov, teda obvineného a obžalovaného, vo všetkých štádiách trestného konania a rovnako aj na zabezpečenie zodpovedajúcej úrovne ochrany osobných údajov. Dôležité bude následne obrátiť pozornosť na legislatívnu iniciatívu Komisie "Transfer of Proceedings in Criminal Matters", ktorá túto problematiku, zdá sa, bude riešiť podstatne kompletnejšie. Podporiť tento návrh je nevyhnutné aj vzhľadom na praktické problémy pri riešení kompetenčných sporov v trestnom konaní. Pokroková aliancia socialistov a demokratov preto tento návrh podporí, avšak trváme na poskytnutí dostatočnej ochrany subjektom trestných konaní a takisto aj na posilnení pozícií Eurojustu a zefektívnení celého mechanizmu.

Louis Bontes (NI). – (NL) Vážená pani predsedajúca, holandská Strana za slobodu (PVV) nevidí nič dobré na tomto návrhu. Holandsko, a jedine Holandsko, by malo rozhodovať o výkone právomoci. Zdá sa, že vzniká stále viac návrhov, ktoré sa nakoniec scvrkávajú na harmonizáciu trestného práva členských štátov. Príkladom je akreditácia forenzných laboratórií, harmonizácia politiky o tlmočníkoch a prevod registrov trestov. Strana PVV sa sama seba pýta, kam to všetko povedie. Nemôžeme podporiť európsky trestný zákonník ani európsky trestný poriadok. Podobá sa to salámovej taktike, keď si neustále pcháte do úst malé kolieska salámy, až kým ju celú nezjete.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, dovoľte mi na začiatok poďakovať a zablahoželať mojej priateľke pani Weberovej k vynikajúcej práci, ktorú vykonala v tejto správe.

Dámy a páni, ako viete, súdna spolupráca sa v blízkej budúcnosti stane súčasťou legislatívnych oblastí zodpovednosti Európskeho parlamentu.

Íri vyjadrili svoj názor prostredníctvom referenda a podľa mňa je ich rozhodnutie kladné a správne.

Európski občania dúfajú, že priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti sa stane realitou, v ktorej budú ich procesné práva rešpektované a zaručené rovnako, bez ohľadu na časť územia Spoločenstva, v ktorej sa nachádzajú.

Našou povinnosťou je preto zaručiť, aby sa tieto procesné záruky dodržiavali vo všetkých členských štátoch.

Ak medzi rozličnými členskými štátmi existuje "pozitívny" konflikt jurisdikcií, musí sa vyriešiť čo najrýchlejšie s cieľom ochrániť občanov a zabrániť akémukoľvek riziku porušenia právnej zásady *ne bis in idem*.

Za týmto účelom je nevyhnutné, aby súdne orgány zúčastnené v konflikte jurisdikcií spolupracovali a komunikovali.

Správa taktiež obsahuje diskusiu o úlohe Eurojustu a o tom, akú úlohu by mal mať, ak takýto konflikt jurisdikcií vznikne.

Pani spravodajkyňa tvrdí, že Eurojust by mal byť informovaný o každom konflikte, ktorý nastane, dokonca aj keď sa vyrieši bilaterálne medzi zúčastnenými súdnymi orgánmi.

Naopak, tieňová spravodajkyňa z našej skupiny pani Macoveiová si myslí, že v záujme znižovania byrokracie by mal byť Eurojust informovaný len o tých prípadoch, v ktorých nie je možné dospieť k dohode medzi zúčastnenými súdmi.

Myslím si, že pani Macoveiová má pravdu.

Prejdem k ďalšej záležitosti. Pani Weberová taktiež naliehavo žiada Komisiu, aby čo najskôr predložila dodatočný návrh dopĺňajúci rámcové rozhodnutie na zavedenie pravidiel pre vyriešenie "negatívnych" konfliktov jurisdikcií.

Daciana Octavia Sârbu (S&D). – (RO) Chcela by som najprv zablahoželať pani spravodajkyni k vynikajúco vykonanej práci. Chcela by som taktiež zdôrazniť, že spoločné akcie na európskej úrovni sú dôležité na posilnenie slobody, bezpečnosti a spravodlivosti. Vítam túto iniciatívu zameranú na riešenie konfliktov jurisdikcií, lebo členské štáty často čelia problémom týkajúcim sa vzájomného uznávania súdnych rozhodnutí v trestných veciach.

Medzi členskými štátmi by nemali byť procesné rozdiely, ak ide o ochranu obvinených osôb. V skutočnosti by sme mali prijať opatrenia, ktoré zaručia, aby každá obvinená osoba mohla kdekoľvek v Európe využiť riadne procesné záruky. Vzhľadom na výmenu informácií medzi krajinami treba zvážiť potrebu ochrany osobných údajov a jasne stanoviť typ údajov, ktoré sa môžu odovzdávať.

Chcela by som zdôrazniť význam priamych konzultácií medzi orgánmi krajín Európskej únie s cieľom zamedziť vzniku súbežných procesov a zabrániť situáciám, v ktorých príslušné inštitúcie v určitom štáte musia subjektívne stanoviť rozsudky za obvinenia vznesené proti občanom, vo väčšine prípadov z dôvodu nedostatku informácií. V budúcnosti by sme mali navrhnúť aj posilnenie úlohy Eurojustu pri riešení konfliktov a vytvoriť užšiu spoluprácu medzi členskými štátmi, taktiež v prospech občanov EÚ.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Rád by som začal zablahoželaním pani spravodajkyni a pomocným spravodajcom k vynikajúco vykonanej práci. Chcel by som využiť svoj prejav na vyzdvihnutie dvoch záležitostí, ktoré spomenula tieňová spravodajkyňa z našej skupiny pani Macoveiová.

Prvá záležitosť sa týka dôvery verejnosti v súdny systém, čo sa mi zdá byť veľmi dôležité v čase, keď naše demokracie, demokracie členských štátov, nemôžu existovať bez tejto dôvery v súdny systém. Myslím si, že treba urobiť všetko možné, aby sa zabezpečilo, že je to vždy hlavná časť nášho verejného života.

Po druhé, chcel by som zdôrazniť potrebu zníženia byrokratických postupov zapojených do riadenia súdneho systému. Výmena informácií medzi orgánmi je určite dôležitá, ale rovnako dôležité je, aby akt riadenia súdnictva neuviazol v byrokracii tak, aby sa znížila úroveň ochrany, ktorá by sa mala vzťahovať na každú individuálnu slobodu.

Petru Constantin Luhan (PPE). – (RO) Chcem zablahoželať pani spravodajkyni a pomocnej spravodajkyni k vynikajúco vykonanej práci. Vítam túto iniciatívu týkajúcu sa rámcového rozhodnutia o predchádzaní kolíziám pri výkone právomoci v trestných veciach a ich urovnávaní. Chcel by som vysloviť aj jednu dôležitú poznámku. Tento návrh rámcového rozhodnutia je určený len na riešenie pozitívnych konfliktov jurisdikcií. Nie je tam žiadne ustanovenie týkajúce sa riešenia negatívnych konfliktov jurisdikcií.

Myslím si, že Eurojust by sa mal zapojiť len vtedy, keď strany nedokážu dospieť k spoločnej dohode. Hlavnou zásadou tejto smernice je iniciovať priamu komunikáciu medzi príslušnými orgánmi v členských štátoch. Je aj v záujme zúčastnenej osoby, aby bol proces čo najkratší, aby sa zabránilo vyšetrovaniu jednej udalosti v dvoch krajinách.

Antonio Tajani, podpredseda Komisie. – (FR) Vážená pani predsedajúca, je pravda, ako som už spomenul, že návrh nie je taký ambiciózny, ako by si želala Komisia, čo dosť jasne zdôraznila pani spravodajkyňa vo svojom prejave.

Komisia ho však podporuje ako prvé štádium v predchádzaní konfliktom jurisdikcií v trestných veciach a ich urovnávaní. Zatiaľ, samozrejme, nie je možné povedať, kedy bude predstavené druhé štádium. Rozhodnutie sa prijme v pravý čas, podľa vývoja súvisiaceho so vstúpením Lisabonskej zmluvy do platnosti, čo, úprimne dúfam, aj nastane.

Obsah tejto potenciálnej novej iniciatívy bude závisieť od výsledku štúdie o vplyve, ktorú musí vypracovať Komisia. Samozrejme, odovzdám všetky vaše pripomienky pánovi podpredsedovi Barrotovi. Ešte raz by som vám chcel poďakovať za túto rozpravu.

Renate Weber, *spravodajkyňa.* – Vážená pani predsedajúca, politické skupiny v tomto Parlamente dosť jasne vysvetlili, aké je ich stanovisko k tejto správe a k citlivým záležitostiam, ktoré ju obklopujú, najmä k Eurojustu. Naozaj sa zdá, že najdôležitejšia a najcitlivejšia záležitosť sa týka nášho vzťahu k Eurojustu.

Po vypočutí si prejavu pána komisára Tajaniho v jeho mene aj v mene pána podpredsedu Barrota som teraz stále viac presvedčená o budúcnosti rámcového rozhodnutia, o získaní niečoho účinnejšieho, čo by sa jasne zameralo nielen na pozitívne konflikty jurisdikcií, ale aj na negatívne konflikty jurisdikcií.

Predsedajúca. – Rozprava sa skončila. Hlasovanie sa uskutoční v stredu 8. októbra 2009.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

John Attard-Montalto (S&D), písomne. – Haagsky program sa zameriava na prípad konfliktov jurisdikcií v trestných veciach. Vzhľadom na cezhraničnú trestnú činnosť je to dôležité. Štyri členské štáty EÚ predložili špecifické návrhy so snahou predchádzať konfliktom jurisdikcií v trestných veciach a urovnať ich. Táto záležitosť sa týka situácie, keď sú proti tej istej osobe alebo osobám vedené trestné konania v rozličných členských štátoch vo veci rovnakých skutkov, čo môže viesť k porušeniu zásady ne bis in idem (osoba nemôže byť opätovne súdená, keď už raz súdená bola). Navrhované opatrenia sú chvályhodné a pozostávajú:

- z postupu na nadviazanie kontaktov medzi príslušnými orgánmi členských štátov, čo potvrdí alebo vyvráti existenciu súbežných trestných konaní;
- z pravidiel na výmenu informácií medzi orgánmi členských štátov, ktoré vedú takéto trestné konania;
- zo zabránenia nepriaznivým následkom pomocou dosiahnutia konsenzu medzi členskými štátmi.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), písomne. – (LT) Toto rámcové rozhodnutie by nemalo viesť k zbytočnej byrokracii v prípadoch, v ktorých sú na riešenie problémov k dispozícii vhodnejšie možnosti. Takže v situáciách, v ktorých existujú pružnejšie nástroje alebo opatrenia medzi členskými štátmi, by mali tieto mať prednosť pred rámcovým rozhodnutím za predpokladu, že neznížia ochranu poskytnutú podozrivej alebo obvinenej osobe. V prípadoch, keď je podozrivá alebo obvinená osoba zadržiavaná v predbežnej alebo vyšetrovacej

väzbe, majú priame konzultácie čo najrýchlejšie pomôcť dosiahnuť konsenzus. Vo všetkých konzultačných štádiách musí byť ochrana podozrivej alebo obvinenej osoby v súlade so zásadami stanovenými v Charte základných práv Európskej únie a v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

22. Odškodnenie cestujúcich v prípade konkurzu leteckej spoločnosti (rozprava)

Predsedajúca. - Ďalším bodom programu je rozprava o otázke na ústne zodpovedanie o odškodnení cestujúcich v prípade konkurzu leteckej spoločnosti, ktorú Komisii predkladá Brian Simpson v mene Výboru pre dopravu a cestovný ruch (O-0089/2009-B7-0210/2009).

Brian Simpson, *autor*. – Vážená pani predsedajúca, chcel by som sa poďakovať pánovi komisárovi Tajanimu za to, že je tu dnes večer s nami. Túto otázku som predložil v mene parlamentného Výboru pre dopravu a cestovný ruch vzhľadom na to, že poslanci sa začali v letných mesiacoch podrobne zaujímať o bankrot leteckej spoločnosti SkyEurope a požiadali ma, aby som v ich mene vystúpil s touto iniciatívou.

Je potrebné poznamenať, že od roku 2000 došlo v Európskej únii k bankrotu 77 leteckých spoločností a že v nepriaznivom, ale pravdepodobnom prípade sa môže ich počet v tejto náročnej hospodárskej situácii zvýšiť. Sme presvedčení, že je nevyhnutné, aby sme dnes večer využili túto otázku a v tejto chvíli aspoň začali rozpravu o najlepšom spôsobe ochrany spotrebiteľov a cestujúcich v leteckej doprave v Európskej únii.

Letecká spoločnosť SkyEurope mala sídlo na Slovensku. Boli sme svedkami toho, ako cestujúci uviazli v cieľových miestach bez ubytovania, alebo dokonca bez možnosti vrátiť sa letecky domov. Problémom bolo aj to, že mnohým z týchto ľudí bolo povedané, že odškodnenie alebo dokonca náhrada nepripadajú do úvahy, keďže si svoju letenku nezakúpili kreditnou kartou ani nerezervovali prostredníctvom cestovnej kancelárie. Išlo o cestujúcich, ktorí si letenku rezervovali cez internet prostredníctvom svojich účtov, spôsobom, ktorý sa v posledných rokoch čoraz viac využíva.

Tento prípad nie je ojedinelý. K podobným situáciám došlo minulý rok v mojej rodnej vlasti, v Spojenom kráľovstve, keď zbankrotovala spoločnosť Excel Airways a neodškodnila viac než 200 000 ľudí, ktorých ponechala s finančnou stratou na veľkom množstve letísk v celej Európe, pričom za zabezpečenie ubytovania a letov domov zaplatili ďalšie peniaze.

Mnohí z týchto ľudí nie sú pravidelní obchodní cestujúci alebo pravidelní cestujúci ako my a nemajú finančné prostriedky na riešenie neočakávaných situácií tohto druhu. Bežne pochádzajú z rodín, ktoré míňajú svoje úspory na rodinné dovolenky, a nakoniec svoje ťažko zarobené peniaze vyhodia do vzduchu len preto, že sa dopustili malej chyby.

Súčasný stav je v tomto prípade jednoznačne neprijateľný. V Európskej únii a Európskom parlamente by sme mali byť hrdí na našu tradíciu v oblasti práv cestujúcich. Boli sme svedkami zavedenia náhrad pri odmietnutí nástupu do lietadla, aj keď si uvedomujeme, že v tejto súvislosti je stále čo riešiť. Boli sme svedkami zavedenia práv na pomoc a prísnejších zákonov o transparentnosti pri stanovení ceny leteniek, ako aj prísnych kompenzačných opatrení v rámci smernice o balíku cestovných služieb. V skutočnosti som presvedčený, že sme sa venovali väčšine základných problémov v súvislosti s ochranou spotrebiteľa v leteckej doprave. Zjavne sa však vyskytol nedostatok, ktorý je potrebné odstrániť.

Ak si rezervujete let prostredníctvom cestovnej kancelárie, týka sa vás smernica o balíku cestovných služieb. Ak si rezervujete let cez leteckú spoločnosť lietajúcu pravidelne, vzťahujú sa na vás jej pravidlá, ale ak si cez internet rezervujete iba miesto v lietadle, potom sa vás netýkajú ani smernica, ani pravidlá leteckej spoločnosti. Je to nezvyčajné. Je to nedostatok, ktorý sa Parlament spolu s Komisiou snažia odstrániť.

V rámci tejto otázky sme tiež uvažovali nad zriadením rezervného kompenzačného fondu. Nesmie sa to však chápať ako požiadavka Parlamentu alebo Komisie. Želáme si iba začať rozpravu o tom, aké mechanizmy by nám mohli najviac pomôcť pri riešení uvedeného problému. Zmysel tejto otázky teda spočíva v začatí dialógu s Komisiou v nádeji, že budeme môcť odstrániť spomínaný nedostatok a nájsť riešenie tohto vážneho problému najmä pre tých ľudí, ktorí sa stanú obeťou platobnej neschopnosti leteckej spoločnosti.

Teším sa na spoluprácu s Komisiou pri snahe o nájdenie riešenia tohto problému spolu s naším výborom a na vypočutie si stanovísk ostatných poslancov.

Antonio Tajani, *podpredseda Komisie.* – (*IT*) Vážená pani predsedajúca, som vďačný pánovi Simpsonovi a celému Výboru pre dopravu a cestovný ruch za predloženie tejto citlivej otázky do pozornosti Parlamentu.

Uvedená otázka mi ponúka príležitosť znova formálne zopakovať tvrdenia z posledných týždňov po útrapách mnohých európskych občanov, mnohých cestujúcich, v dôsledku bankrotu niektorých leteckých spoločností.

Tento Parlament si je vedomý, že ochrana cestujúcich vo všetkých odvetviach dopravy je mojou skutočnou prioritou. Tvrdil som to na vypočutí, keď mi Parlament vyjadril dôveru a dnes večer by som to rád zopakoval. Som presvedčený, že všetci musíme prijať opatrenia s cieľom nájsť konkrétne právne riešenie, aby sme v neposlednom rade zabránili tomu, aby sa s cestujúcimi, ktorí si, ako povedal pán Simpson, kúpili obyčajnú letenku od leteckej spoločnosti, ktorá následne zbankrotovala, zaobchádzalo inak ako s cestujúcimi, ktorí si svoju letenku kúpili ako súčasť komplexnejšieho balíka dovolenkových služieb.

Som preto presvedčený, že prvým krokom je využitie zdrojov, ktoré už máme k dispozícii. Inými slovami, verejnosť musí čo najúčinnejšie uplatňovať všetky nariadenia, aj keď sú neúplné a tiež vedú k nezrovnalostiam. S rovnakým cieľom optimalizovať dostupné zdroje bola napríklad pri bankrote leteckej spoločnosti SkyEurope vyzvaná sieť európskych centier ochrany spotrebiteľa, aby poskytovala poradenstvo spotrebiteľom o ich právach a zhromažďovala sťažnosti. Okrem toho však musíme ponúknuť lepšiu ochranu cestujúcim pri bankrote leteckej spoločnosti. Cestujúci s rezerváciami, ktoré následne prepadnú, musia mať nárok na náhradu a v niektorých prípadoch na návrat do vlasti. Ide o zložitý problém, čo znamená, že musíme starostlivo posúdiť opatrenia, ktoré máme prijať.

Komisia už začala pracovať na tom, aby praktickým spôsobom reagovala na uvedené otázky. Na našu žiadosť sa už vykonala dôležitá štúdia o dôsledkoch bankrotu v odvetví leteckej dopravy, najmä pokiaľ ide o cestujúcich. Táto podrobná štúdia praktickým spôsobom vysvetľuje dôsledky bankrotov a ich vplyv na 700 miliónov alebo viac cestujúcich prepravovaných každý rok v celej Európskej únii.

Štúdia ponúka rôzne možné scenáre vymedzenia najlepších riešení rôznych problémov v dôsledku bankrotov, predovšetkým v súvislosti s náhradou a návratom do vlasti, ako som práve uviedol. Pokiaľ ide o náhradu a návrat do vlasti, bolo možné formulovať rôzne riešenia, od založenia garančných fondov cez vytvorenie systémov povinného poistenia pre cestujúcich alebo letecké spoločnosti až po predstavu zavedenia cielených zmien v rámci vnútroštátneho konkurzného práva.

Vo februári tohto roka som poslal štúdiu pánovi Costovi, ktorý v tom čase predsedal Výboru pre dopravu a cestovný ruch. Komisia v súčasnosti pokračuje v analýze rôznych možností na základe uvedenej štúdie a sústreďuje sa predovšetkým na dôsledky pre spotrebiteľov a odvetvie leteckej dopravy. V našej analýze zohľadníme všetky aspekty tejto rozpravy a využijeme prínos všetkých zúčastnených strán. V rovnakom duchu Komisia v najbližších týždňoch začne proces rozsiahlych verejných konzultácií o právach cestujúcich v odvetví leteckej dopravy.

V tejto súvislosti a bez toho, aby sme podceňovali rozdiely a charakteristické znaky balíka dovolenkových služieb, Komisia tiež zohľadní hodnotenie vplyvu, ktoré práve prebieha a ktoré sa týka smernice 90/314 súvisiacej práve s balíkom dovolenkových služieb. Urobí to z tohto dôvodu, že jedným z hlavných cieľov procesu verejnej konzultácie bude stanoviť dôsledky pre cestujúcich leteckých spoločností, ktoré zbankrotujú, a možné riešenia na nápravu vzniknutej situácie. Spolu s verejnou konzultáciou sa vypracuje aj štúdia s cieľom, ako som už uviedol, analyzovať dôsledky rôznych možných riešení.

Podľa môjho názoru bude mať prínos Parlamentu, samozrejme, zásadný význam aj vzhľadom na odhodlanie, s ktorým Výbor pre dopravu a cestovný ruch spolupracoval, aby dnes predložil túto otázku na ústne zodpovedanie. Som presvedčený, že v nasledujúcich týždňoch budeme môcť účinne spolupracovať, aby sme spolu určili najlepšie riešenie na splnenie potrieb cestujúcich a na účinné zabezpečenie ich práv v prípade bankrotu leteckých spoločností.

Marian-Jean Marinescu, v mene skupiny PPE. – (RO) V súčasnej celosvetovej hospodárskej kríze s kolísavými cenami pohonných látok a náročnejším konkurenčným prostredím prevádzkovatelia leteckej dopravy, predovšetkým nízkonákladové letecké spoločnosti, prežívajú veľmi ťažké časy. Zvýšenie cien leteniek nepripadá v súčasnej situácii do úvahy, pretože zvýšenie poplatkov za služby, ktoré uplatňujú niektoré nízkonákladové spoločnosti, môže spôsobiť ešte výraznejšie zníženie počtu cestujúcich.

Finančné straty, ktoré letecké spoločnosti utrpeli v roku 2009, dosiahnu výšku približne 11 miliárd USD. Z tejto situácie by sa mali dostať až o ďalšie tri roky. V tejto súvislosti došlo k situácii, ktorú si nikto neželá a v ktorej letecké spoločnosti bankrotujú. V prípade bankrotu neexistujú v dôsledku nedostatku primeraných právnych predpisov praktické prostriedky na vymáhanie náhrady hodnoty leteniek alebo na prepravu cestujúcich, ktorí uviazli v cudzine, späť domov. Podpora, aj keď skromná, ktorú ponúkli európske letecké spoločnosti cestujúcim zbankrotovanej spoločnosti, ako to bolo uvedené v prípade spoločnosti SkyEurope,

je sama osebe obdivuhodná. Poskytuje však iba dočasné riešenie na prekonanie konkrétnej krízy. Na druhej strane, nemôžeme neustále ospravedlňovať túto ťažkú situáciu samotnou hospodárskou krízou. Letecké spoločnosti totiž bankrotovali ešte pred jej začiatkom.

Prísnejšie kontroly finančnej situácie leteckých dopravcov, najmä v prípade nízkonákladových spoločností, prísnejšia kontrola zlúčení a prevzatí leteckých spoločností, ako aj vytvorenie rozsiahleho garančného fondu sú iba niektoré riešenia, ktoré by z dlhodobého hľadiska mohli cestujúcim ponúknuť ochranu v prípade bankrotu leteckej spoločnosti.

Saïd El Khadraoui, v mene skupiny S&D. – (NL) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, naša skupina sa snažila o začatie rozpravy o probléme bankrotov v odvetví leteckej dopravy, keďže v skutočnosti už nerozprávame len o jedinom prípade. Ako už uviedol môj kolega pán Simpson, predseda nášho výboru, od roku 2000 došlo k 77 bankrotom, je pravda, že predovšetkým menších spoločností. To tiež znamená, že mnoho tisíc ľudí prišlo istým spôsobom o svoje peniaze za letenky alebo boli niekde ponechaní sami na seba. V tomto zložitom období pre odvetvie leteckej dopravy sa môžeme obávať ďalších prípadných bankrotov. Musíme teda niečo spraviť.

Je, samozrejme, pravda, že členské štáty musia tiež zohrávať istú úlohu pri monitorovaní úverovej bonity a finančnej spôsobilosti leteckých spoločností. Je to správny a primeraný prístup. My však musíme vytvoriť na európskej úrovni ochranný mechanizmus s cieľom zabezpečiť, aby cestujúcim uviaznutým na letisku bola poskytnutá pomoc. Vyzývame preto Komisiu, aby pri predkladaní osobitného návrhu postupovala rýchlejšie najmä z toho dôvodu, že, ako ste uviedli, systémy vrátane predpisov pre ľudí, ktorí si rezervujú balík cestovných služieb, už fungujú vďaka všetkým druhom iných právnych predpisov vo forme garančného fondu a podobných systémov. Istým spôsobom teda existujú rozdiely medzi tými, ktorí si rezervujú let prostredníctvom cestovných kancelárií, a tými, ktorí si rezervujú letenku cez internet. Som presvedčený, že toto je ďalší problém, ktorý musíme vyriešiť.

Dozvedel som sa, že ste v procese konzultácie so zainteresovanými stranami. Máte v úmysle predložiť návrh v priebehu nasledujúceho roka. Domnievam sa, že naozaj musíme urýchliť prijatie našich opatrení. Namiesto čakania do konca budúceho roka by sme možno mali hľadať riešenie o čosi skôr. Vyjadrime sa preto bezodkladne o osobitnom legislatívnom návrhu, aby sme mohli začať diskusiu o praktických podrobnostiach určitého druhu poistenia v prípade bankrotu.

Na záver by som chcel uviesť, že rád počujem slová pána komisára o tom, že môžeme očakávať isté všeobecné vyhlásenie o právach cestujúcich v odvetví leteckej dopravy. Uvedomujeme si, že platné právne predpisy sa vo všetkých oblastiach neuplatňujú v plnej miere, rovnomerne alebo uspokojivo. Vyžaduje si to našu pozornosť a som si istý, že by sme sa k tejto otázke mali vrátiť.

Gesine Meissner, v mene skupiny ALDE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, ďakujem za vašu odpoveď. Som tiež členkou Výboru pre dopravu a cestovný ruch a považujem za veľmi dôležité, že táto otázka je súčasťou dnešného programu. Pán Simpson nám ju už vlastne predstavil.

Pokiaľ ide o cestujúcich v leteckej doprave, problematika ochrany spotrebiteľa v súčasnom stave má nedostatky. Uvedené nedostatky sa týkajú platobnej neschopnosti leteckých spoločností, ako sme o tom už diskutovali. Podľa môjho názoru je mimoriadne dôležité podporovať práva spotrebiteľov a to presne robíme. Snažíme sa čo najviac chrániť spotrebiteľov.

Rada by som spomenula ďalší aspekt z pohľadu našej skupiny, ktorý nebol do tejto chvíle uvádzaný. Domnievam sa však, že je rovnako dôležité ho zvážiť. Samozrejme, že chceme, aby boli chránené práva spotrebiteľov. Chceme však tiež to, aby spotrebitelia mali možnosť voľby. Keď uvažujeme nad odstránením tohto nedostatku, môže dôjsť k tomu, že návrh, ktorý vypracuje Komisia, vyústi do nadmernej regulácie, čo môže následne viesť k zamedzeniu inovácie v súvislosti s možnosťami v tejto oblasti.

Spotrebiteľské právo znamená, samozrejme, aj to, že by sme mali mať možnosť výberu medzi rôznymi ponukami, napríklad od leteckých spoločností. Napríklad, v súčasnosti je trendom, že namiesto niektorých paušálnych zájazdov sú ponúkané niektoré veľmi lacné lety. To spotrebitelia tiež veľmi vítajú.

Nechápte ma zle, prosím. Nechcem žiadnym spôsobom oslabovať práva spotrebiteľov. Ochrana uvedených práv je pre mňa rovnako veľmi dôležitá a naozaj potrebujeme vhodný nástroj na jej dosiahnutie. Mali by sme však zvážiť perspektívy, ktoré potrebujeme zohľadniť, aby sme zabezpečili to, že v súvislosti s leteckou dopravou naozaj zostane veľký priestor na výber a že sa na trhu vyskytnú nové možnosti, pričom však budú

spotrebitelia chránení a nebudú mať žiadne druhy finančných problémov, ak by mala letecká spoločnosť zbankrotovať alebo podať návrh na vyhlásenie konkurzu.

Rada v tejto súvislosti počujem, že hľadáte riešenie. Smerovanie bolo, samozrejme, jasné v tom, že môže tiež vzniknúť fond pomoci. Teším sa na diskusiu vo výbore, ktorá sa možno uskutoční ešte tento rok.

Eva Lichtenberger, *v mene skupiny Verts/ALE.* – (*DE*) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, o finančných predpokladoch prístupu na trh pre letecké spoločnosti sa už, samozrejme, vo Výbore pre dopravu a cestovný ruch diskutovalo. Vtedy bola predložená otázka garančných fondov. V tom čase ju však väčšina zrejme nepovažovala za dostatočne dôležitú alebo podstatnú.

V súčasnosti sme svedkami prípadov, ktoré nám naozaj poskytujú dôvody na zamyslenie a reguláciu. V tejto oblasti totiž reguláciu potrebujeme. V prvom rade musíme neustále zabezpečovať dodržiavanie práv cestujúcich, ktoré na tomto mieste prijímame kvôli ochrane spotrebiteľov.

Otázka odmietnutia nástupu do lietadla a mnoho týchto prípadov, ktorých sme, nanešťastie, boli svedkami, ukazuje, že akékoľvek nedostatky sa okamžite využívajú. To si vyžaduje našu pozornosť a reguláciu. Budeme pravdepodobne musieť prijať riešenie v podobe garančného fondu alebo určitého druhu poistenia, ak chceme primerane chrániť cestujúcich pred týmito obchodnými praktikami. Stačí, ak sa bližšie pozrieme na posledný prípad. Ešte v posledný deň boli zverejnené vyhlásenia o tom, že všetko je v poriadku. Mnoho ľudí týmto vyhláseniam dôverovalo.

Pri tomto druhu riešenia sa však musí zaručiť, že všetky zúčastnené strany budú niesť svoj podiel zodpovednosti a že nepovedie k tomu, že niekoľko leteckých spoločností vrátane nízkonákladových bude pohodlne stáť v úzadí a nechá ostatných znášať riziko. Spravodlivý trh nielenže ochráni cestujúcich pred nespravodlivými praktikami, ale ochráni aj konkurentov.

Ryszard Czarnecki, v mene skupiny ECR. – (PL) Vážená pani predsedajúca, v priebehu posledných deviatich rokov zbankrotovalo v Európskej únii takmer 80 leteckých spoločností. Dnes sme sa tu dozvedeli, ako počas posledných prázdnin zbankrotovala lacná letecká spoločnosť SkyEurope a pripravila tisíce svojich klientov o peniaze. Situácia sa opakuje. Samozrejme, že netrpia vlastníci súkromného lietadla, ale ľudia, ktorí sú často horšie situovaní a ktorí si mesiace šetria peniaze na letenku do cudziny. Domnievam sa, že v tejto situácii musí Európsky parlament, a ja vystupujem ako člen Výboru pre dopravu a cestovný ruch, veľmi dôsledne trvať na tom, aby Európska komisia prijala zásady právnej ochrany cestujúcich a klientov, čo znamená aj zásady finančnej ochrany. Vytvorením osobitnej rezervy na odškodnenie cestujúcich a klientov zbankrotovaných leteckých spoločností môžeme predchádzať situáciám, ktorých svedkami sme boli v posledných desiatich rokoch, keď prinajmenšom tisíce ľudí navždy prišli o peniaze. Toto je konkrétne opatrenie, ktoré od nás občania členských štátov Európskej únie očakávajú.

Jaromír Kohlíček, *v mene skupiny GUE/NGL*. – (*CS*) Rád by som poďakoval pánovi Brianovi Simpsonovi za vynikajúci úvod k tejto problematike. Nedávno zbankrotovalo rýchlo po sebe niekoľko leteckých spoločností. Problém sa neobmedzil iba na nízkonákladových dopravcov, hoci sú to najmä tieto spoločnosti. Keby sa to netýkalo stoviek cestujúcich uviaznutých v destináciách, z ktorých je zložité vrátiť sa domov, o nič vážne by nešlo. V rôznych priemyselných odvetviach sa z času na čas vyskytnú problémy a vo všeobecnosti sa nakoniec nájde riešenie. V tomto prípade ide o tisíce ľudí, často s malými deťmi a bez primeraných finančných prostriedkov. Je preto potrebné vyslať jasný signál o tom, že máme riešenie. Spočíva v kapitálovej primeranosti a poistení spiatočnej cesty. Som presvedčený, že Komisia a členské štáty EÚ sú schopné nájsť rýchle riešenie problémov cestujúcich. Problémy leteckých spoločností si, samozrejme, budú vyžadovať iné riešenie. Kríza v tomto sektore si vyžaduje primerané nástroje a verím, že tieto primerané nástroje sa využijú.

Juozas Imbrasas, v mene skupiny EFD. – (LT) Spoločnosti v období hospodárskej recesie bankrotujú a letecké spoločnosti nie sú výnimkou. V Litve tiež tento rok podala návrh na vyhlásenie konkurzu litovská letecká spoločnosť FlyLAL. Je to jedna z desiatok európskych leteckých spoločností, ktoré tento rok zbankrotovali. Aj napriek tomu, že právne predpisy, ktoré prijal Európsky parlament, poskytujú dostatočné záruky a náhradu pre cestujúcich, ak z dôvodu chyby na strane leteckej spoločnosti nemôžu načas vzlietnuť na plánovanej trase alebo majú problémy s batožinou, nároky cestujúcich možno uplatniť len vtedy, ak letecká spoločnosť nemá finančné ťažkosti. Po tom, ako spoločnosť podá návrh na vyhlásenie konkurzu, cestujúci, ktorí si kúpili letenky, prídu zvyčajne o všetky svoje peniaze. Vzhľadom na to, že národné vládne inštitúcie sledujú činnosti a poskytujú licenciu na činnosti leteckých spoločností a poskytujú oprávnenie na lety, Komisia odporučila to, že v prípade bankrotu leteckej spoločnosti by vlády mohli a mali okamžite vrátiť peniaze za kúpené letenky cestujúcim danej leteckej spoločnosti a neskôr ich získať postúpením práv od zbankrotovanej spoločnosti. Mali by sme tiež rokovať o návrhu, ktorý predložil pán Simpson, o rezervnom kompenzačnom

fonde. O tomto naliehavom probléme môžeme rokovať a najlepšie riešenie nájsť doplnením nariadenia prijatého Európskym parlamentom a Radou o všeobecných pravidlách týkajúcich sa vykonávania služieb leteckej dopravy. Prispeli by sme tak k bezpečnosti cestujúcich, ktorí využívajú služby leteckých spoločností.

Artur Zasada (PPE). – (*PL*) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, skutočnosť, že povinnosti leteckých spoločností vo vzťahu k cestujúcim nekončia ani v prípade bankrotu, je zrejmá a mala by sa považovať za východiskový bod tejto veľmi potrebnej diskusie, ktorú začal pán Simpson.

Preto som s údivom počúval vysvetlenia hovorcu spoločnosti SkyEurope. Ronald Schranz vyjadril ľútosť nad ťažkosťami, ktoré cestujúcim vznikli. Zdôrazňujem slovo "ťažkosti". Uviedol tiež, že klienti zbankrotovaného podniku, ktorí čakajú na letiskách v zahraničí, si musia sami vyhľadať alternatívne spôsoby návratu domov. Podľa hovorcu sa uvedená záležitosť týkala niekoľkých tisícov ľudí. Nebol však schopný poskytnúť presné údaje. Pre predstaviteľa spoločnosti SkyEurope to bol len štatistický údaj. Zabudol však, že uvedený údaj zahŕňal mnoho tisícov osobných drám cestujúcich, ktorí sa nemohli dostať domov, k rodine alebo do práce. Z tohto príkladu vyplýva potreba čo najskôr regulovať túto problematiku. SkyEurope bola spoločnosť kótovaná na burze. Mali sme o nej teda viac informácií. V prípade lacných leteckých spoločností to nie je vždy tak. Môže sa stať, že nedávna bratislavská nočná mora sa zopakuje na ďalšom európskom letisku.

V tejto chvíli prebieha vášnivá diskusia, v ktorej sa navrhujú rôzne riešenia tohto dôležitého problému. Spomína sa špeciálny fond vytvorený na základe prirážky k cenám leteniek a tiež poistenie proti bankrotu. Sú to cenné iniciatívy. Majú však vplyv na cenu leteniek. V čase krízy potrebujeme postup, ktorý na jednej strane pomôže cestujúcim a na strane druhej nezhorší už aj tak zložitú finančnú situáciu leteckých spoločností.

Preto by som rád položil otázku a predložil návrh pánovi komisárovi. Nemohlo by čiastočné riešenie spočívať v myšlienke "solidarity na nebi", ktorá by zahŕňala zásadu spoločnej zodpovednosti leteckých spoločností za cestujúcich? Áno, solidarita, myšlienka, ktorá má pre mňa, Poliaka, mimoriadnu cenu. Mala by to byť odpoveď a úloha, ktorú by bolo možné okamžite uplatňovať. Môj návrh vychádza z predstavy, že cestujúci zbankrotovanej leteckej spoločnosti uviaznutí na letisku by mohli využiť lietadlo inej leteckej spoločnosti letiacej rovnakým smerom, samozrejme, za predpokladu, že na palube sú voľné miesta. Akékoľvek vzniknuté náklady by si medzi sebou vyrovnali dotknuté letecké spoločnosti. Chcel by som pána komisára požiadať o odpoveď.

Olga Sehnalová (S&D). – (CS) Vážený pán komisár, dámy a páni, bankrot leteckej spoločnosti SkyEurope upriamil pozornosť na všeobecný problém nedostatočnej ochrany spotrebiteľa v prípade cestujúcich leteckých spoločností. Nejde o fiktívny problém. Mala som možnosť osobne stretnúť niekoľko zákazníkov postihnutých bankrotom tejto leteckej spoločnosti. Zhodou okolností išlo o hostí z francúzskeho partnerského mesta Chateau d´Ain, ktorí prišli na stretnutie v meste Kroměříž na východe Českej republiky, ktoré zastupujem. Ich spiatočná cesta bola veľmi frustrujúcou skúsenosťou, ktorej súčasťou bola nútená jednodňová zastávka na pražskom letisku.

Uvádzam túto skúsenosť, aby som zdôraznila, že spoločnosť SkyEurope nebola bežnou nízkonákladovou spoločnosťou. Ponúkala svojim cestujúcim služby podobné službám tradičných leteckých spoločností a lietala na významné letiská. Jej služby využívala široká škála zákazníkov. Pre zákazníkov, pre ktorých najdôležitejším nebol dátum letu, ale cena letenky, bola SkyEurope v Českej republike prednostnou voľbou. Spoločnosť SkyEurope bola tiež jedným z najdôležitejších klientov najväčšieho letiska v Českej republike Praha-Ruzyně. Bankrot spoločnosti SkyEurope sa však netýkal len ľudí na letiskách, ale aj 280 000 ďalších klientov, ktorí si kúpili letenky. Podľa dostupných informácií sa letenky predávali až do chvíle vyhlásenia bankrotu.

Ľudia, ktorí si nekúpili letenky pomocou kreditnej karty, nemajú prakticky žiadnu možnosť dostať svoje peniaze späť. Letecké spoločnosti nemajú zákonnú povinnosť poistiť sa v prípade bankrotu, takže niektoré z nich toto poistenie neuzavrú. Cestujúci preto musia prihlásiť svoju pohľadávku v rámci konkurzného konania. Možnosť získať peniaze späť týmto spôsobom je zanedbateľná. Nastal preto čas, aby sme s tým niečo spravili. Chcela by som poďakovať Výboru pre dopravu a cestovný ruch za to, že túto problematiku prijal za svoju a Komisii za sľub, že sa ňou bude zaoberať. Som si istá, že bude predložené riešenie, ktoré podporí dôveru zákazníka v odvetvie leteckej dopravy, ktorú tak dramaticky ovplyvnila svetová hospodárska kríza

Oldřich Vlasák (ECR). – (CS) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, rozsiahle bankroty leteckých spoločností v tomto roku nás nútia opäť sa zamyslieť nad tým, či zjednotený vnútorný trh pre leteckú dopravu funguje správne. Aj napriek tomu, že niekoľko významných dopravcov skrachovalo a situácia v odvetví sa

naďalej zhoršuje z dôvodu zvýšenia cien paliva a pomalšieho hospodárskeho rastu, podľa môjho názoru určite nie je dôvod na paniku. Predtým, než sa vydáme neistou cestou regulácie, nemali by sme zabúdať, že EÚ zaznamenala veľký rozmach nízkonákladových spoločností v leteckej doprave a posilnenie hospodárskej súťaže medzi všetkými leteckými spoločnosťami EÚ vďaka liberalizačným opatreniam.

Bývalé vysoko regulované priemyselné odvetvie s nákladnými letenkami sa zmenilo na dynamické odvetvie so službami, ktoré vďaka prijateľným cenám v EÚ využíva čoraz väčší počet cestujúcich, ktorí by si to v minulosti nemohli dovoliť. Pozorne teda zvážme spôsob zvýšenia ochrany spotrebiteľov, v tomto prípade zákazníkov leteckých spoločností, bez toho, aby sme ohrozili účinný trh leteckej dopravy. Návrh na zavedenie povinného poistenia proti bankrotu pre letecké spoločnosti už bol v Európskom parlamente predložený v nedávnej minulosti. Je preto správne zvážiť spôsob realizácie tohto návrhu.

Christine De Veyrac (PPE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán podpredseda Komisie, dámy a páni, otázka na ústne zodpovedanie, o ktorej dnes večer rokujeme, odhaľuje, ako mnohí uviedli, existenciu skutočného právneho vákua, v dôsledku ktorého sú cestujúci v prípade bankrotu leteckej spoločnosti ponechaní bez záruk.

Samozrejme, že európske právne predpisy chránia cestujúcich, ktorí si kúpili svoje letenky v rámci dovolenkového balíka. Nechráni však tých, ktorí si letenku kupujú cez internet. Ako uviedol pán El Khadraoui, správanie spotrebiteľ ov sa vyvinulo s rozvojom internetu a zákonodarné orgány musia tento vývoj nasledovať, aby chránili našich európskych spoluobčanov. V súčasnosti si kupuje letenky cez internet veľký počet cestujúcich. Vzhľadom na to, že nízkonákladové spoločnosti predávajú svoje letenky takmer výhradne cez internet, tento jav postihuje najmä mladých ľudí a ľudí s najnižšími príjmami. Je neprijateľné, aby títo cestujúci nemali východisko v prípade bankrotu leteckej spoločnosti, od ktorej si kúpili letenku. Je to neprijateľné o to viac, že v niekoľkých posledných mesiacoch zažilo odvetvie leteckej dopravy nebývalú krízu, ktorá spôsobila značné obmedzenie leteckej dopravy. Všetci vieme, že táto kríza je horšia než tá, ktorá postihla odvetvie po 11. septembri, a že mnohé letecké spoločnosti zbankrotovali.

Je preto nevyhnutné, aby nám Európska komisia – a viem, pán podpredseda, že si to uvedomujete – čo najskôr predložila skutočné riešenia, aby sme mohli chrániť cestujúcich, ak letecká spoločnosť, ktorou mali letieť, zbankrotuje, bez ohľadu na spôsob, akým si rezervovali letenku.

Magdalena Álvarez (S&D). – (ES) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, teší ma, že dnes rokujeme o tejto otázke. Domnievam sa však, že sa týka len jedného z možných prípadov zániku spoločnosti. Ide o finančný bankrot alebo platobnú neschopnosť.

Sú však aj iné situácie, v ktorých letecké spoločnosti môžu prestať fungovať alebo zastaviť svoju činnosť. Mám na mysli prípady, keď je platnosť ich licencie pozastavená z bezpečnostných dôvodov, keď je spoločnosť dobrovoľne zatvorená alebo keď je zatvorená z iného než finančného dôvodu. Uvedené situácie spôsobujú rovnaké problémy, ako sú tie, o ktorých dnes diskutujeme, keď sú cestujúci bezmocní, pretože nie sú odškodnení za náklady na cestu, alebo ak sú, toto odškodnenie v niektorých prípadoch zahŕňa značné náklady.

Domnievam sa, že nariadenie o odškodnení cestujúcich v prípade oneskorenia alebo zrušenia letu by mohlo byť jedným z možných nástrojov. Neverím však, že to stačí.

V tejto súvislosti by som rada požiadala Komisiu, aby zvážila možnosť predloženia legislatívnych opatrení pre iné prípady, pre tie, ktoré som spomínala a ktoré presahujú bankrot leteckej spoločnosti a nevzťahujú sa na ne platné právne predpisy Spoločenstva. Inak napriek všetkým našim dobrým úmyslom podstupujeme riziko, že nebudeme úspešní a poskytneme právne krytie pre jednu osobitnú situáciu, pričom vynecháme mnoho cestujúcich, ktorých môže tiež postihnúť zatvorenie leteckej spoločnosti, aj keď jeho dôvod nebude ekonomického ani finančného charakteru.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Ak chceme mať efektívny vnútorný trh, potrebujeme politiku Spoločenstva v oblasti ochrany spotrebiteľa. V tejto oblasti podnikla Európska únia v priebehu rokov dôležité kroky a prijaté opatrenia zabezpečili zvýšenie úrovne ochrany spotrebiteľa v oblastiach, ako sú balíky dovolenkových služieb a práva cestujúcich.

Veľká väčšina sťažností európskych spotrebiteľov sa však týka porušovania práv cestujúcich v leteckej doprave. Mnohé z týchto sťažností podali cestujúci, ktorých lety boli zrušené pre úpadok leteckých spoločností alebo organizátorov zájazdu. V týchto prípadoch sa spotrebitelia dozvedeli o problémoch až vtedy, keď sa let neuskutočnil podľa cestovného poriadku.

Hoci smernica Rady Európskej únie 90/314/EHS o balíku cestovných, dovolenkových a výletných služieb chráni cestujúcich, ak sa organizátor zájazdu dostane do likvidácie, nechráni ich však v prípade leteniek predaných jednotlivcom. Okrem toho v prípade odmietnutia nástupu do lietadla nemajú, ak dôjde k mimoriadnym okolnostiam, ktoré zahŕňajú aj úpadok leteckej spoločnosti, nárok na odškodnenie. Podľa nedávneho prieskumu vzrástol medzi rokmi 2000 a 2008 počet bankrotov leteckých spoločností v Európskej únii na 79. Podľa prieskumu 41 % leteckých spoločností, ktoré zbankrotovali v rokoch 2005 až 2008, prevádzkovalo regionálne lety, zatiaľ čo 17 % tvorili nízkonákladové letecké spoločnosti.

Aké kroky teda môžeme podniknúť, aby sme cestujúcim za takýchto okolností poskytli lepšiu ochranu? Možné riešenia zahŕňajú systém poistenia cestujúcich, ktorý by pokrýval tieto prípady, prísnejší systém dohľadu, ako aj vypracovanie právnych predpisov, ktoré cestujúcim zaručia v takýchto situáciách odškodnenie.

Zita Gurmai (S&D). – Vážená pani predsedajúca, odškodnenie cestujúcich v prípade úpadku leteckej spoločnosti nie je len otázkou peňazí. Týka sa aj oveľa vážnejších otázok, ako napríklad bezpečnosti, dostupnosti služieb a konkurencieschopnosti. V krízových časoch sa každé odvetvie hospodárstva ocitá v neistej situácii a letecká doprava nie je žiadnou výnimkou. Je veľmi dôležité, aby neklesla dôvera občanov v prevádzkovateľov leteckej dopravy, pretože by to viedlo k značnému poklesu dopytu a tým ešte väčšiemu oslabeniu finančnej situácie leteckých spoločností. To môže ovplyvniť celkovú hospodársku situáciu a konkurencieschopnosť Európy.

Odškodnenie cestujúcich sa týka aj dostupnosti služieb. Myslím si, že každý človek v Európe musí mať možnosť cestovať letecky, ak si to želá. Preto musíte pripustiť, že potrebujeme bezpečné, no nízkonákladové letecké spoločnosti, cestovať ktorými si môže dovoliť každý. Tieto letecké spoločnosti by mali mať stabilné finančné zázemie, pretože bezpečnosť neznamená len bezpečnosť v prípade nehody, ale týka sa aj toho, že ak si kúpim letenku, mala by som mať istotu, že v čase cesty tu bude lietadlo, ktoré ma dopraví do cieľa mojej cesty.

Toto všetko pridáva našej ústnej otázke na dôležitosti a skutočnosť, že od roku 2000 sa v Európe dostalo do likvidácie takmer 80 leteckých spoločností, jej dodáva naliehavosť. Potreba jasnej regulácie v tejto oblasti je zrejmá. Preto by som pána komisára rada poprosila, aby sa touto vecou vážne zaoberal a čo najrýchlejšie prišiel s perspektívnym riešením.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, pán Tajani, asi pred mesiacom sa dostala do likvidácie nízkonákladová letecká spoločnosť SkyEurope, ktorá podala návrh na vyhlásenie konkurzu. Napriek tomu, že analytici v oblasti leteckého priemyslu tento úpadok už dlhší čas predpokladali, SkyEurope predávala letenky na svoje lety ešte aj deň pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu. V dôsledku toho stovky cestujúcich na linkách tejto spoločnosti neprišli len o možnosť uskutočniť svoje plánované cesty, ale predovšetkým utrpeli značné finančné straty spôsobené úpadkom leteckej spoločnosti. V oficiálnom vyhlásení spoločnosť svojich klientov jednoducho informovala, že sa s peniazmi, ktoré investovali do leteniek, môžu rozlúčiť.

Príklad spoločnosti SkyEurope je jednoznačným dôkazom toho, že v našej spoločnej Európe sa nám ešte nepodarilo predložiť právne predpisy, ktoré by ochránili spotrebiteľov v oblasti leteckých služieb pred negatívnymi následkami úpadku leteckej spoločnosti. Ide o výrazný problém, ktorý len dokresľuje skutočnosť, že od roku 2000 vo svete skrachovalo 77 leteckých spoločností. Napríklad v roku 2004 skrachovala poľská letecká spoločnosť Air Polonia. Preto by som Komisiu rada požiadala, aby predložila zásady ochrany spotrebiteľov pred negatívnymi následkami možných úpadkov leteckých spoločností.

Antonio Tajani, podpredseda Komisie. – (IT) Vážená pani predsedajúca, pani De Veyracová, pán Vlasák a pani Gurmaiová sústredili svoju pozornosť na príčinu úpadku, inými slovami na hospodársku krízu a problémy, ktorým v súčasnosti čelí odvetvie leteckej dopravy, či už ide o nízkonákladové alebo o veľké letecké spoločnosti.

Európsky parlament a Komisia konajú v súlade, aby v reakcii na krízu realizovali súbor iniciatív. Hovorím o zmrazení letiskových prevádzkových intervalov, ktoré podporila prevažná väčšina poslancov tohto Parlamentu, a iniciatíve Jednotné európske nebo, ktorá je rozsiahlou reformou systému leteckej dopravy a leteckým spoločnostiam umožňuje úspory nákladov na palivo, pretože sme skrátili letové úseky medzi jednotlivými letiskami.

Práve preto, aby sme poskytli praktickú podporu všetkým európskym leteckým spoločnostiam, či už ide o nízkonákladové alebo iné spoločnosti, som vyzval 27 ministrov dopravy Európskej únie, aby zaviedli reformu Jednotné európske nebo pred plánovaným termínom, pretože je to vhodný spôsob, ako umožniť

leteckým spoločnostiam úsporu paliva, a tak zabrániť nepriaznivému ovplyvneniu ich súvah. Ochrana leteckých spoločností pred úpadkom tak nielen ochráni cestujúcich pred stratami, ale predovšetkým je veľmi dôležitá, pokiaľ ide o ochranu pracovných miest. Nesmieme pripustiť, aby táto finančná a hospodárska kríza naplno prepukla ako kríza sociálna.

Vieme, že odvetvie leteckej dopravy sužujú problémy na medzinárodnej úrovni: stačí si spomenúť na to, čo sa stalo v spoločnosti Japan Airlines pred pár týždňami, keď oznámila prepúšťanie. Našou povinnosťou by malo byť nielen chrániť občanov, ale tiež konať tak, aby sme zaistili, že dobré letecké spoločnosti budú fungovať ďalej, a tak ochránili pracovné miesta.

Európska komisia – a, prosím, prepáčte mi, ak teraz odbočujem od témy – a Parlament pracujú, aby to umožnili. Môžem vyhlásiť, že vďaka nášmu úsiliu sme umožnili vytvorenie nového, úplne súkromného modelu leteckej spoločnosti: ide napríklad o prípady spoločností Olympic Airways, Alitalia a prípad – ktorý, dúfam, tiež vyriešime – spoločnosti Austrian Airlines. To znamená, že už viac nemáme štátom kontrolované letecké spoločnosti, ktoré by v prípade problémov museli zachraňovať občania. Namiesto toho, ak ktokoľvek urobí chybu, musí za ňu zaplatiť.

Rád by som tiež reagoval na otázku položenú pani Alvarezovou, ktorá poukázala na skutočne zaujímavú problematiku. Myslím si, že môžem súhlasiť s jej návrhom pridať k našej práci návrh, aby sme ochranu poskytli nielen cestujúcim tých leteckých spoločností, ktoré ukončili svoju činnosť v prípade konkurzu, ale aj tých, ktoré nespĺňajú bezpečnostné požiadavky. V tomto konkrétnom prípade cestujúci utrpí rovnakú ujmu ako cestujúci, ktorý si kúpil letenku leteckej spoločnosti, ktorá sa následne dostala do likvidácie. Zásada ochrany cestujúcej verejnosti v prípade, ak utrpí ujmu, inými slovami, ak nemôže nastúpiť do lietadla, musí zostať zachovaná. Okrem toho táto filozofia podporuje – a bude aj naďalej podporovať – moje úsilie tak dlho, pokým ostanem komisárom, aby mali cestujúci vo všetkých odvetviach dopravy rovnakú ochranu.

Z tohto dôvodu budeme na zasadnutí Rady pre dopravu, ktoré sa uskutoční zajtra a pozajtra v Luxemburgu, riešiť otázku práv cestujúcich v námornej a riečnej doprave. Toto rozhodnutie, ktoré urobila Komisia s podporou Parlamentu, je zamerané na ochranu európskych občanov. Ak si skutočne chceme získať dôveru verejnosti a dosiahnuť pozitívne výsledky tak ako v prípade Írska, musíme prijať právne predpisy, ktorými ukážeme občanom, že inštitúcie Spoločenstva sú na ich strane, že to nie sú len úrady, kde dostávame veľa pláce za málo práce a kde nám na ľuďoch nezáleží, ale miesta, kde pracujeme, aby sme ochránili práva európskych občanov.

Predsedajúca. – Rozprava sa skončila. Hlasovanie o akýchkoľ vek návrhoch uznesení sa uskutoční v priebehu nasledujúceho zasadnutia.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Edit Herczog (S&D), písomne. – (HU) V dôsledku zmeny cestovných návykov si ľudia stále častejšie vybavujú cestovanie sami bez toho, aby využívali služby cestovných kancelárií. Z tohto trendu v ostatnom desaťročí najviac profitovali nízkonákladové letecké spoločnosti, či už z pohľadu príjmov alebo podielu na trhu. Vážené kolegyne, vážení kolegovia, časté úpadky cestovných kancelárií znepokojovali aj nás v Maďarsku. V televízii sme pravidelne vídali obrazy rodín, ktoré sa zo zahraničia nemohli dostať domov. Nesmieme dopustiť, aby ďalšia vlna úpadkov zmietla nízkonákladové spoločnosti a spôsobila hospodárstvu aj cestujúcim škody za milióny eur, nehovoriac o bezpečnostných rizikách, ak spoločnosť nemá zaistený finančný základ na podporu svojej činnosti.

Práve preto sa musíme sústrediť na nasledujúce ciele. Musíme premýšľať o sprísnení pravidiel pre zakladanie spoločností. V prípade leteckých spoločností musíme požadovať ďalšie kapitálové a štrukturálne záruky. Musíme premýšľať o sprísnení systému finančných a prevádzkových účtov a o tom, ako často by sa mali uskutočňovať náhodné kontroly. Veľkosť tohto odvetvia si vyžaduje, aby pravidelné európske prieskumy analyzovali letovú politiku spoločností, mechanizmus vybavovania reklamácií a jednoduchosť postupov pri vracaní peňazí. V budúcnosti musíme vo väčšej miere zjednodušiť cezhraničné reklamácie, ktoré sa týkajú podobných vecí. Ak chceme v Európe skutočne vytvoriť spoločný trh s dôrazom na blaho spotrebiteľa, musíme efektívnejšie riešiť cezhraničné reklamácie a žiadosti o odškodné.

23. Správa o vykonávaní nariadenia Rady (ES) č. 2157/2001 z 8. októbra 2001 o stanovách európskej spoločnosti (SE) (rozprava)

Predsedajúca. – Ďalším bodom programu je rozprava o otázke na ústne zodpovedanie, ktorú Komisii predložil pán Klaus-Heiner Lehne v mene Výboru pre právne veci, ktorá sa týka správy o vykonávaní nariadenia Rady (ES) č. 2157/2001 z 8. októbra 2001 o stanovách európskej spoločnosti (SE) (O-0092/2009 – B7-0211/2009).

Klaus-Heiner Lehne, *autor.* – (*DE*) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, v roku 2001 Európska rada dospela k rozhodnutiu o stanovách európskej spoločnosti. Stanovy však z rôznych dôvodov nadobudli účinnosť až 8. októbra 2004. Tak ako je zvykom v prípade právnych predpisov Európskej únie, od Komisie sa po istom čase požaduje, aby predložila správu o vykonávaní a uplatňovaní stanov, aby bolo možné dospieť k záverom, či si tento právny akt vyžaduje doplňujúce a pozmeňujúce návrhy.

Dátum, ktorý som spomenul, 8. október 2004, bol takmer pred piatimi rokmi. Lehota bola päť rokov, správa Európskej komisie však stále chýba. Keďže všetci dodržiavame zákon a konkrétne od Komisie ako od strážcu zmlúv sa vyžaduje, aby zákon dodržiavala, Výbor pre právne veci má dôvod pýtať sa, prečo táto správa ešte nie je k dispozícii a prečo dokonca ešte nebola ani pripravená. Jednoducho chceme dať Komisii príležitosť, aby nám to zdôvodnila. V každom prípade takto bude jasné, že Parlament a konkrétne Výbor pre právne veci si v plnej miere plní svoju povinnosť monitorovať Komisiu.

Nevyužijem celý svoj päťminútový čas na otázku, no bol by som rád, keby Komisia teraz poskytla odpoveď na základe tejto stručnej otázky na ústne zodpovedanie, ktorú som práve predniesol.

Antonio Tajani, *podpredseda Komisie.* – (*IT*) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, v prvom rade by som v mene komisára McCreevyho, ktorého v tomto Parlamente dnes zastupujem, rád poďakoval Výboru pre právne veci a jeho predsedovi pánovi Lehnemu za to, že tieto otázky predniesol. Ja osobne – pretože som bol takmer 15 rokov poslancom tohto Parlamentu – mám veľkú radosť, že Parlament uplatňuje svoju kontrolnú funkciu, pretože je to vhodný stimul na podporu Komisie, aby pracovala efektívnejšie.

Pokiaľ ide o prvé dve otázky, ktoré tu odzneli, s potešením vás môžem informovať, že práca na príprave požadovanej správy je už v pokročilej fáze. Komisia požiadala o externú štúdiu, ktorá by mala byť pripravená do konca tohto roka a poslúži ako spoľahlivý vecný základ na vypracovanie správy. Komisia uskutoční dôkladnú analýzu tejto štúdie a pozorne si vypočuje názory zainteresovaných strán. Správa by tak mohla byť zverejnená v druhej polovici budúceho roka a poskytnutá Európskemu parlamentu a Rade.

Samozrejme, o presných časových rámcoch a obsahu rozhodne nasledujúca Komisia. Správa bude obsahovať analýzu štyroch alternatívnych pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov ustanovených v článku 69 nariadenia a v tejto fáze Komisia zatiaľ neprijala stanovisko k týmto ani k žiadnym iným prípadným zmenám stanov. Musíme počkať na výsledky externej štúdie a ďalších konzultácií, pozorne monitorovať každý faktor a v prípade potreby aj výsledky všetkých rokovaní o stanovách európskej spoločnosti.

Pokiaľ ide o tretiu otázku, časové rámce a obsah všetkých ďalších krokov budú v budúcnosti prijaté v zmysle výsledkov vykonanej analýzy novou Komisiou, ktorá si, o čom som presvedčený, veľmi pozorne a so záujmom vypočuje názor Parlamentu pred prijímaním akýchkoľ vek dodatočných opatrení.

George Sabin Cutaş, *v mene skupiny S&D.* – (*RO*) Myšlienka európskej spoločnosti pochádza už z 50. rokov a bola obnovená ako súčasť cieľa spoločného trhu po tom, ako nadobudla platnosť Rímska zmluva.

Súčasné stanovy európskej spoločnosti majú pre európske firmy symbolickú hodnotu. Ponúkajú výhodu istej voľnosti pri zakladaní spoločnosti a jej mobilite. Mnohé spoločnosti využívajú stanovy európskej spoločnosti, aby zdôraznili jedinečný európsky charakter spoločnosti, a zároveň sa tak z nich stáva významný nástroj pre spoločnosti, ktoré sa usilujú o vytvorenie stratégií cezhraničných fúzií.

Jedným z hlavných prínosov európskej spoločnosti je skutočnosť, že jej sídlo možno presunúť z členského štátu, kde spoločnosť zaregistrovali, do iného členského štátu bez toho, aby spoločnosť musela ísť do likvidácie či vytvoriť nový právny subjekt. Európska spoločnosť sa však veľmi vzdialila od pôvodného cieľa nezávislého postavenia riadeného jediným právnym predpisom. V dôsledku toho nedokáže dostatočne prakticky fungovať. Tento právny predpis sa neuplatňuje dôsledne a závisí od konkrétnych ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, zatiaľ čo mobilitu európskej spoločnosti obmedzujú ustanovenia, ktoré zakazujú zakladať sídla spoločností či ich ústredia v rozličných členských štátoch.

Táto situácia skutočne obmedzuje jednu zo základných slobôd Spoločenstva, voľný pohyb spoločností. Myslím si, že správa Európskej komisie o vykonávaní nariadenia, ako o tom hovoril pán komisár, bude musieť obsahovať štúdiu možnosti umiestnenia ústredných orgánov a sídla európskej spoločnosti v rôznych členských štátoch. Musíme tiež zvážiť revíziu nariadenia, aby sme postúpili ďalej k vytvoreniu nezávislého postavenia pre tento typ spoločnosti.

Antonio Tajani, podpredseda Komisie. – (IT) Vážená pani predsedajúca, pozorne som si vypočul prejavy pána Lehneho a ďalšieho pána poslanca, ktorý vystúpil v rozprave. Je pravda, že nariadenie o stanovách európskej spoločnosti dopĺňa smernica o účasti zamestnancov na riadení a že lehota na jej transpozíciu uplynula 8. októbra 2004, v deň, keď nadobudlo účinnosť nariadenie o stanovách európskej spoločnosti.

Len osem členských štátov však prijalo potrebné opatrenia v stanovenej lehote a transpozícia smernice o účasti zamestnancov na riadení bola vo všetkých členských štátoch ukončená až začiatkom roku 2006. Preto bolo našou povinnosťou odložiť túto správu a zaistiť, aby nariadenie o stanovách európskej spoločnosti bolo účinné vo všetkých členských štátoch dostatočne dlhý čas na to, aby bolo možné vypracovať orientačnú správu o jeho vykonávaní.

To sú dôvody tohto oneskorenia. Za seba môžem s pánom Lehnem len súhlasiť a dúfať, že doženieme stratený čas a v druhej polovici budúceho roka poskytneme Európskej únii praktické odpovede v podobe konkrétnych usmernení o problematike stanov európskej spoločnosti, ktoré dokážu skutočne uspokojiť nielen požiadavky Parlamentu, ale aj sektora hospodárstva a zamestnanosti v rámci celej EÚ.

Predsedajúca. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D), písomne. – (PL) Efektívne fungovanie vnútorného trhu závisí nielen od odstránenia obchodných bariér medzi štátmi, ale tiež od reorganizácie štruktúry výroby na úrovni Spoločenstva. V tejto súvislosti Európska komisia v 70. rokoch predložila návrh na vytvorenie právneho rámca pre európsku spoločnosť. V roku 2001 bolo prijaté nariadenie Rady (ES) č. 2157/2001 o stanovách európskej spoločnosti. Myšlienka nepriniesla očakávané výsledky a dodnes sa len o čosi viac než 100 spoločností pretransformovalo na Societas Europaea. Myšlienka sa však vyvíja smerom k začleneniu malých a stredných podnikov do rámca európskej spoločnosti, výsledkom čoho je návrh Komisie z marca 2008 na nariadenie Rady o stanovách európskej súkromnej spoločnosti. Vzhľadom na negatívnu skúsenosť so Societas Europaea je veľmi dôležité, aby mala Komisia sústavný dohľad nad vykonávaním nariadenia č. 2157/2001. Práve z tohto dôvodu samotné nariadenie stanovuje, že najneskôr päť rokov po nadobudnutí účinnosti Komisia predloží správu o jeho vykonávaní. Nariadenie nadobudlo účinnosť v roku 2004. Preto by som sa rada opýtala, kedy Komisia predloží príslušnú správu a aké kroky podnikne na základe vykonanej analýzy?

24. Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

25. Skončenie rokovania

(Rokovanie bolo prerušené o 22.20 hod.)